

6. Συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα με άλλα προγράμματα

6.1. Συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα με το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Έκθεση Επιτροπής Πισσαρίδη)

Το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας, με λεπτομερείς συστάσεις για μεταρρυθμίσεις και πολιτικές που μπορούν να ενισχύσουν την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζουν την κοινωνική συνοχή και ένα βελτιωμένο βιοτικό επίπεδο για όλους τους πολίτες.

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το σύνολο των αξόνων του συνδέονται με τους στόχους και τις προτεραιότητες που καθορίζονται στο Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία. Επιπλέον, οι άξονες του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται σε αυτούς, είναι εναρμονισμένες με τις συστάσεις πολιτικών και μεταρρυθμίσεων της Έκθεσης της Επιτροπής «Πισσαρίδη».

Οι σχετικοί, με την «Πράσινη Μετάβαση», άξονες ενσωματώνουν τις προτεραιότητες της έκθεσης της επιτροπής «Πισσαρίδη» για την ενίσχυση της μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, καθώς και την επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων και αυτών του ΕΣΕΚ για το 2030. Ο εκσυγχρονισμός του ενεργειακού συστήματος, η σταδιακή κατάργηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων για παραγωγή ενέργειας, η στροφή προς τις ΑΠΕ και την «καθαρή» ενέργεια και η αναβάθμιση και επέκταση των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελούν προτεραιότητες που υποστηρίζονται από τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις αυτής της προτεραιότητας. Οι ανάγκες για ανακαίνιση του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, εκσυγχρονισμό του αστικού οικοσυστήματος και του πολεοδομικού σχεδιασμού και προώθηση των αστικών αναπλάσεων, καθώς και η βελτίωση του τομέα των μεταφορών μέσω της ηλεκτροκίνησης επισημαίνονται στην έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη» και αντιμετωπίζονται με τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις της «Πράσινης Μετάβασης». Τέλος, η έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη» αναγνωρίζει τη σημασία της προστασίας και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος, της ενίσχυσης της κυκλικής οικονομίας και της βιώσιμης διαχείρισης των αποβλήτων, καθώς και της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της. Οι «πράσινοι» Άξονες, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις τους ευθυγραμμίζονται και συμπληρώνουν τις προτεραιότητες που θέτει η έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη», καθώς και του ΕΣΕΚ, αλλά και λοιπών εθνικών στρατηγικών όπως για την κυκλική οικονομία, τα δάση και τη βιοποικιλότητα.

Οι σχετικοί, με τον «Ψηφιακό Μετασχηματισμό», άξονες συνάδουν με τους στόχους και τις συστάσεις της Έκθεσης της Επιτροπής «Πισσαρίδη» για ψηφιοποίηση και εκσυγχρονισμό του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα, καθώς και τις αντίστοιχες προτεραιότητες και συστάσεις της Στρατηγικής Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Η σημασία των ψηφιακών τεχνολογιών για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας αναλύεται διεξοδικά στην Έκθεση, συνοδευόμενη από συστάσεις για τη βελτίωση της συνδεσιμότητας και της διαθεσιμότητας δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, που αποτελεί επίσης το επίκεντρο συγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που περιλαμβάνονται στους Άξονες του «Ψηφιακού Μετασχηματισμού» του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Ο εκσυγχρονισμός και ο ψηφιακός μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης και η παροχή βελτιωμένων, ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρήσεις υπογραμμίζονται επίσης στην έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη» και αντιμετωπίζονται με στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που περιλαμβάνονται στους «Ψηφιακούς» Άξονες. Το ίδιο ισχύει για τις προτεραιότητες του τεχνολογικού και ψηφιακού μετασχηματισμού του ιδιωτικού τομέα και της

ενίσχυσης των ψηφιακών δεξιοτήτων των επιχειρήσεων, οι οποίες είναι βασικές στην Έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη».

Οι σχετικοί, με «Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή», άξονες ενσωματώνουν και αντανακλούν τις προτεραιότητες και τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη», αναφορικά με τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, την αύξηση της παραγωγικότητας και τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, την αναβάθμιση των εθνικών συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, τον εκσυγχρονισμό του εθνικού συστήματος υγειονομικής περίθαλψης με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του, την προσβασιμότητα, την ανθεκτικότητα και την διεύρυνση των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας. Οι μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό της αγοράς εργασίας, τη βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού (απασχολούμενοι και άνεργοι) και την αύξηση της συμμετοχής του στην αγορά εργασίας, προωθούνται από αυτούς τους άξονες, περιγράφονται στην ανάλυση και τις συστάσεις της έκθεσης της Επιτροπής «Πισσαρίδη». Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις για την αναβάθμιση του εθνικού συστήματος διαμόρφωσης δεξιοτήτων (upskilling/reskilling) και του εθνικού συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, καθώς και για τη βελτίωση της απόδοσης του εκπαιδευτικού συστήματος στην έρευνα και την καινοτομία, ευθυγραμμίζονται επίσης με τις συστάσεις πολιτικής που αναφέρονται στην Έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη». Το ίδιο ισχύει για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις στον εκσυγχρονισμό του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της προσβασιμότητας, της ανθεκτικότητας και της οικονομικής βιωσιμότητάς του, καθώς και με τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις για τη διεύρυνση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας (για παράδειγμα, στην παιδική μέριμνα) οι οποίες είναι ευθυγραμμισμένες και συμπληρωματικές με τους στόχους και τις συστάσεις της έκθεσης της Επιτροπής «Πισσαρίδη».

Τέλος, οι σχετικοί, με «Ιδιωτικές επενδύσεις», άξονες ενσωματώνουν τις συστάσεις της έκθεσης της Επιτροπής «Πισσαρίδη» για φορολογικές μεταρρυθμίσεις, αυξάνουν την αποτελεσματικότητα του συστήματος δικαιοσύνης, αντιμετωπίζουν το ιδιωτικό χρέος και ενισχύουν την έρευνα και ανάπτυξη (E & A), την καινοτομία και τον εξαγωγικό προσανατολισμό στον ιδιωτικό τομέα. Συγκεκριμένα, οι Άξονες αυτοί περιλαμβάνουν μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό και ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης, αυξάνοντας την αποτελεσματικότητά τους, τη διαφάνεια και την αποδοτικότητά τους. Αυτές οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις αντικατοπτρίζουν τις προτεραιότητες και τις προτάσεις που περιγράφονται λεπτομερώς στην έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη». Το ίδιο ισχύει για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που στοχεύουν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης, στην ενίσχυση των κεφαλαιαγορών και στην αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση του ιδιωτικού χρέους, ζητήματα που επισημαίνονται στην έκθεση της επιτροπής «Πισσαρίδη» και συνοδεύονται από συγκεκριμένες προτάσεις και μέτρα πολιτικής. Τέλος, περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που στοχεύουν στην αύξηση των επενδύσεων Έρευνας και Ανάπτυξης (E & A) και στην ενίσχυση της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας του ιδιωτικού τομέα, επίσης σε συνάφεια με τις συστάσεις της Επιτροπής «Πισσαρίδη».

6.2. Συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα με το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)

Το Ελληνικό **Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας** έχει σχεδιαστεί ώστε να λειτουργεί σε συνάφεια και συμπληρωματικά με το νέο Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης για την Προγραμματική Περίοδο 2021 – 2027, και τα τομεακά και περιφερειακά επιχειρησιακά του προγράμματα. Από τη μία πλευρά, ευθυγραμμίζεται με τις στρατηγικές κατευθύνσεις, τους στόχους και τις προτεραιότητες του

σχεδιασμού, και από την άλλη πλευρά, βασίζεται και ενσωματώνει τα αποτελέσματα και την εμπειρία από την εφαρμογή του προηγούμενου ΕΣΠΑ (Προγραμματικής Περιόδου 2014 – 2020). Σε συνδυασμό με την Κοινή Αγροτική Πολιτική, τα τρία αυτά εργαλεία δύνανται να συνεισφέρουν το μεγαλύτερο μέρος των επενδυτικών κεφαλαίων που θα τοποθετηθούν στην ελληνική οικονομία για τα επόμενα εννέα έτη.

Το νέο Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2021 – 2027 διαρθρώνεται σε 5 κύριους **Στόχους Πολιτικής (ΣΠ)**, και έναν **Ειδικό Στόχο** για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, που βρίσκονται σε άμεση συνάφεια με τις στρατηγικές προτεραιότητες, τους στόχους και τους επιμέρους άξονες του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ειδικότερα, ο **ΣΠ 1 - Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και των περιφερειακών διασυνδέσεων ΤΠΕ** είναι σε άμεση σύνδεση με τις προτεραιότητες του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για τον «Ψηφιακό Μετασχηματισμό» και τις «Ιδιωτικές Επενδύσεις», με στόχο τη συστηματική ενίσχυση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας της εθνικής οικονομίας, καθώς και τη στενότερη σύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία.

Οι σχετικοί με την Ψηφιακή Μετάβαση Άξονες 2.1 και 2.3 προωθούν μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την διεύρυνση της συνδεσιμότητας των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων στο διαδίκτυο μέσω ευρυζωνικών υποδομών, για την ανάπτυξη δικτύων νέας γενιάς, αλλά και για τον τεχνολογικό και ψηφιακό εκσυγχρονισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, και την αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων τους, που αποτελούν προτεραιότητες και για το Στόχο ΣΠ1 του νέου ΕΣΠΑ. Παράλληλα, ο Άξονας 2.2 εστιάζει στον ψηφιακό εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, και κρίσιμων διαδικασιών της, ενισχύοντας την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του, και την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει στους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Με αυτόν τον τρόπο, οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις του Άξονα 2.2 επίσης ευθυγραμμίζονται με το Στόχο ΣΠ1 του νέου ΕΣΠΑ, με υψηλό επίπεδο συμπληρωματικότητας και συνέργειας των επιμέρους δράσεων.

Επιπροσθέτως, οι Άξονες 4.5 και 4.6 του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, οι οποίοι στοχεύουν στην ενίσχυση της σύνδεσης της παραγωγής με την έρευνα και την καινοτομία, και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας κρίσιμων κλάδων της εθνικής οικονομίας (τουρισμός, πολιτισμός, αγροδιατροφικά προϊόντα, μεταποίηση, μεταφορές και εφοδιαστική αλυσίδα), μέσα από κατάλληλα στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, βρίσκονται σε άμεση συνάφεια με τον ΣΠ1 του νέου ΕΣΠΑ, και από κοινού υποστηρίζουν τις ίδιες προτεραιότητες πολιτικής.

Ο **ΣΠ2 - Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων** αφορά στην αναγκαία για τη χώρα «πράσινη» μετάβαση και την ουσιαστική αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των συνεπειών της. Ο ΣΠ2 συνδέεται άμεσα με το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και την προτεραιότητα της «Πράσινης Μετάβασης», ενσωματώνοντας και εξειδικεύοντας τους στόχους και τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ).

Ο Άξονας 1.1 του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αφορά στην προώθηση των ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και την κάλυψη αναγκών θέρμανσης και ψύξης, στον εκσυγχρονισμό, την αναβάθμιση και την ψηφιοποίηση των δικτύων μεταφοράς και διανομής ενέργειας, στην ενίσχυση των έργων ηλεκτρικής διασύνδεσης των νησιών με την ηπειρωτική Ελλάδα, στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς, καθώς και στην απεξάρτηση της ηλεκτροπαραγωγής από

το λιγνίτη. Ευθυγραμμίζεται με τον ΣΠ2 ως προς τους στόχους και τις προτεραιότητές του δεύτερου, και οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις του Άξονα 1.1 αναμένεται να λειτουργήσουν συμπληρωματικά με τις δράσεις του νέου ΕΣΠΑ, οδηγώντας στην επίτευξη των σχετικών εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων.

Οι Άξονες 1.2 και 1.3 προωθούν τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του εγχώριου κτιριακού αποθέματος, και την ενίσχυση της ηλεκτροκίνησης και των βιώσιμων μεταφορών αντίστοιχα. Οι προτεινόμενες σε αυτούς τους δύο Άξονες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις συνδέονται άμεσα με τις αντίστοιχες προτεραιότητες του νέου ΕΣΠΑ και του ΣΠ2, και μέσα από την ανάπτυξη συνεργειών των επιμέρους δράσεων διευκολύνεται η επίτευξη των εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων.

Επιπροσθέτως, ο Άξονας 1.4 δίνει έμφαση στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και στην αειφορική διαχείριση των φυσικών πόρων, στην ενίσχυση της προσαρμοστικότητας και της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή και τους φυσικούς κινδύνους, στη σύγχρονη διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων, και στην εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας. Με επενδύσεις που αφορούν την αναδάσωση και προστασία των δασικών περιοχών της Ελλάδας, τη διατήρηση και ανάδειξη της εγχώριας βιοποικιλότητας, και την ενίσχυση της προστασίας των οικοσυστημάτων απέναντι στην κλιματική αλλαγή, ο Άξονας 1.4 ευθυγραμμίζεται με τις αντίστοιχες προτεραιότητες που θέτει ο Στόχος ΣΠ2 του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027. Το ίδιο ισχύει και με τις παρεμβάσεις πολιτικής του Άξονα 1.4 αναφορικά με την ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων και την εξοικονόμηση ύδατος, τη σύγχρονη και αποτελεσματική διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων, την ενίσχυση της διαλογής και της ανακύκλωσης, και τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία. Συνεπώς, και στους τομείς αυτούς, ο Άξονας 1.4 παρουσιάζει υψηλή συνάφεια και συμπληρωματικότητα με τον ΣΠ2 του νέου ΕΣΠΑ.

Ο ΣΠ3- Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων αποσκοπεί στην ανάπτυξη ασφαλών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, προσβάσιμων, έξυπνων και βιώσιμων μεταφορικών υποδομών σε τοπικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Ο Άξονας 4.6 του Σχεδίου, που σχετίζεται με την προτεραιότητα «Ιδιωτικές Επενδύσεις και Θεσμικός Μετασχηματισμός», προωθεί την ανάπτυξη σύγχρονων, «έξυπνων» και βιώσιμων υποδομών για τις μεταφορές και τις μετακινήσεις. Σκοπός των σχετικών επενδύσεων είναι η ολοκλήρωση και διασύνδεση των υποδομών για τις επιβατικές και εμπορικές μεταφορές σε τοπικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, ο διαρκής έλεγχος και συντήρηση των υποδομών, ο εκσυγχρονισμός τους με υπηρεσίες φιλικές προς τους χρήστες, καθώς και η ενίσχυση της οδικής ασφάλειας. Με αυτό τον τρόπο, ο Άξονας 4.6 ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις αντίστοιχες προτεραιότητες του νέου ΕΣΠΑ και του ΣΠ3, και λειτουργούν συμπληρωματικά προς την κοινή κατεύθυνση.

Αντίστοιχα, ο Άξονας 2.3, που προωθεί τη βιώσιμη αστική κινητικότητα στις πόλεις και τις αστικές περιοχές και τη μεγαλύτερη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μέσων μετακίνησης (ηλεκτροκίνητα οχήματα, μέσα σταθερής τροχιάς, ποδήλατο κ.α.), αλλά και ο Άξονας 2.2, που προωθεί παρεμβάσεις στον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό στην κατεύθυνση ισορροπίας μεταξύ των διαφορετικών δραστηριοτήτων και βελτίωσης της καθημερινότητας, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια και λειτουργούν συμπληρωματικά με τις προτεραιότητες που θέτει ο ΣΠ3 και το ΕΣΠΑ της Προγραμματικής Περιόδου 2021 – 2027.

Ο ΣΠ4- Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων έχει ως κεντρική επιδίωξη τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά για όλους τους πολίτες, και την επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό της χώρας.

Μέσα από την προτεραιότητα «Απασχόληση, Δεξιότητες και Κοινωνική Συνοχή», το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ευθυγραμμίζεται με τους στόχους και τις κατευθύνσεις του ΣΠ4 του νέου ΕΣΠΑ. Ειδικότερα, ο Άξονας 3.1 του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προωθεί μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της απασχόλησης και της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού, και για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, που συνδέονται άμεσα με τις αντίστοιχες προτεραιότητες του ΣΠ4. Αντίστοιχα, ο Άξονας 3.2 αποσκοπεί στη βελτίωση της μακροχρόνιας απασχολησιμότητας και της παραγωγικότητας του εγχώριου ανθρώπινου δυναμικού, μέσα από την επαγγελματική εκπαίδευση και την κατάρτιση και απόκτηση δεξιοτήτων, καθώς και μέσα από τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος και τη βελτίωση των επιδόσεων τους στην έρευνα και την καινοτομία. Οι σχετικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις του Άξονα 3.2 βρίσκονται σε στενή σύνδεση με τις προτεραιότητες και τις παρεμβάσεις που προτείνονται στο πλαίσιο του ΣΠ4.

Από την άλλη πλευρά, ο Άξονας 3.3 του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας τοποθετεί στο επίκεντρο το σύστημα υγείας, μέσα από μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν την αποτελεσματικότητα, την παραγωγικότητα, την προσβασιμότητα και τη βιωσιμότητα του συστήματος. Οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις του Άξονα 3.3 λειτουργούν συμπληρωματικά προς τους τομείς προτεραιότητας και τις παρεμβάσεις του ΣΠ4, συμβάλλοντας στη συνολική αναβάθμιση του συστήματος υγείας και την παροχή σύγχρονων, ποιοτικών υπηρεσιών προς κάθε πολίτη.

Επιπλέον, ο Άξονας 3.4 εστιάζει στον εκσυγχρονισμό των μηχανισμών κοινωνικής φροντίδας και αλληλεγγύης, και στην εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης όλων, συμπεριλαμβανομένων και τον πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, σε υψηλής ποιότητας κοινωνικές υπηρεσίες. Στον συγκεκριμένο Άξονα περιλαμβάνονται μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής και των εργαλείων στήριξης των ευάλωτων ομάδων, τη διεύρυνση της πρόσβασης των πολιτών σε υψηλού επιπέδου κοινωνικές υπηρεσίες, και την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων, που παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια και συμπληρωματικότητα με τις προτεραιότητες του ΣΠ4 και τις δράσεις του νέου ΕΣΠΑ 2021 – 2027 προς την ίδια κατεύθυνση.

Ο ΣΠ5- Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών εστιάζει στην εφαρμογή ολοκληρωμένων χωρικών στρατηγικών, με την αξιοποίηση των εργαλείων των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) και Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ), και εφαρμογή σε περιοχές με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες και τα χαρακτηριστικά τους (αναπτυξιακές προοπτικές, περιβαλλοντικές προκλήσεις, κοινωνικό-οικονομική βαρύτητα κ.ο.κ.).

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, από την πλευρά του, προωθεί επίσης τη βιώσιμη και ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη, αλληλοεπιδρώντας και συμπληρώνοντας τις δράσεις του νέου ΕΣΠΑ και του ΣΠ5. Ειδικότερα, μέσα από τον σχετικό με την «Πράσινη Μετάβαση» Άξονα 1.2 προωθείται η ολοκλήρωση του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού στην Ελλάδα, καθώς και ο εκσυγχρονισμός των χρήσεων γης, που λειτουργούν συμπληρωματικά και υποστηρικτικά με τις ολοκληρωμένες χωρικές στρατηγικές του ΣΠ5 και του νέου ΕΣΠΑ. Ο ίδιος Άξονας του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προωθεί επίσης ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης και αναζωογόνησης σε αστικές περιοχές, που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού ιστού, τον εκσυγχρονισμό των χρήσεων γης ώστε να υποστηρίζουν νέες δραστηριότητες, την ενίσχυση της προσβασιμότητας και της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή, και συνολικά τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Με αυτό τον τρόπο, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει υψηλή συνεκτικότητα με τους στόχους και τις προτεραιότητες του νέου ΕΣΠΑ και του ΣΠ5.

Αντίστοιχα, ο Άξονας 4.6 του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προωθεί την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας κρίσιμων κλάδων για την εθνική οικονομία, μέσα από επενδύσεις – μεταξύ άλλων – στον εμπλουτισμό και τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος της χώρας, στην ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματός της, στην ανάπτυξη των ορεινών, παράκτιων και νησιωτικών περιοχών και την αξιοποίηση των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων, στην ολοκλήρωση των υποδομών και στην προαγωγή της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Συνεπώς, και ο Άξονας 4.6 και οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που περιλαμβάνει ευθυγραμμίζονται με τις προτεραιότητες του ΣΠ5 και του νέου ΕΣΠΑ ευρύτερα.

Οι υπόλοιποι Άξονες του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που επίσης προωθούν τη βιώσιμη τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, παρουσιάζουν εξίσου σημαντική συνάφεια με τον ΣΠ5 και το νέο ΕΣΠΑ, και μέσα από τις επιμέρους επενδύσεις και δράσεις αναμένονται σημαντικές συμπληρωματικότητες και συνέργειες.

Ο Ειδικός Στόχος για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης επικεντρώνεται στη δίκαιη και βιώσιμη μετάβαση για τις λιγνιτικές περιοχές (Δυτική Μακεδονία, Μεγαλόπολη) που επηρεάζονται από την εφαρμογή της στρατηγικής πλήρους απολιγνιτοποίησης της ηλεκτροπαραγωγής ως το 2028. Το ΕΣΠΑ 2021 – 2027, και οι δράσεις στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου (αλλά και των 5 βασικών Στόχων Πολιτικής), λειτουργούν συμπληρωματικά ως προς τους στόχους, τις προτεραιότητες και τις πολιτικές του ΕΣΕΚ, το οποίο εξειδικεύει τον εθνικό στόχο για πλήρη απεξάρτηση του ενεργειακού συστήματος από τον λιγνίτη, και του Εθνικού και των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης, που διαμορφώνουν έναν ολοκληρωμένο οδικό χάρτη για τη δίκαιη οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών.

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ευθυγραμμίζεται επίσης με τους στόχους του ΕΣΕΚ και των Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης, και λειτουργεί συμπληρωματικά με τις δράσεις αυτών και τις δράσεις του νέου ΕΣΠΑ. Ειδικότερα, ο Άξονας 1.1 προωθεί την αποκατάσταση των εδαφών των λιγνιτικών πεδίων στη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη, που συνδέεται με τους ευρύτερους στόχους του ΕΣΕΚ και των Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης για παραγωγική και περιβαλλοντική αναζωογόνηση των περιοχών και ανάπτυξη νέων χρήσεων γης. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Άξονας 1.1 λειτουργεί συμπληρωματικά με τον Ειδικό Στόχο του νέου ΕΣΠΑ, και τις δράσεις που θα προωθηθούν μέσω αυτού.

Αντίστοιχα, και οι υπόλοιποι Άξονες του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι ευθυγραμμισμένοι με τον Ειδικό Στόχο του νέου ΕΣΠΑ για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, και οι επιμέρους δράσεις και επενδύσεις αναμένεται να λειτουργήσουν συμπληρωματικά και να συμβάλλουν από κοινού στην κατεύθυνση διαφοροποίησης του παραγωγικού μοντέλου στις λιγνιτικές περιοχές, προώθησης και αξιοποίησης της «πράσινης» ενέργειας, τόνωσης της απασχόλησης και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής.

6.3. Συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα με Εθνικές Στρατηγικές και Εθνικά Σχέδια Δράσης

Οι στρατηγικοί στόχοι και οι προτεραιότητες του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, οι επιμέρους Άξονες καθώς και οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις ανά Άξονα, ευθυγραμμίζονται και λειτουργούν συμπληρωματικά με τους στόχους, τις προτεραιότητες, και τις προτεινόμενες πολιτικές που τίθενται σε μια σειρά από Εθνικά και Ευρωπαϊκά Σχέδια αναπτυξιακού προσανατολισμού, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη ευρύτερων οικονομικών και κοινωνικών στόχων.

- **Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)**

Μέρος 1: Γενικοί στόχοι και σύνοψη του σχεδίου

Με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), η Ελλάδα υιοθέτησε φιλόδοξους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους για το 2030, που συνδέονται άμεσα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη στρατηγική για μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα το 2050, και με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Οι στόχοι και προτεραιότητες του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ευθυγραμμίζονται με τους στόχους και τις πολιτικές που περιλαμβάνονται στο ΕΣΕΚ, και οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που περιλαμβάνει το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ενισχύουν την υλοποίησή των πολιτικών και των παρεμβάσεων που προτείνει το ΕΣΕΚ.

Ειδικότερα, οι σχετικοί με την «Πράσινη Μετάβαση» 4 Άξονες του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ενσωματώνουν τους στρατηγικούς στόχους του ΕΣΕΚ σχετικά με τη μετάβαση σε ένα ενεργειακό μοντέλο χαμηλών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ), την αύξηση του μεριδίου των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας, τη βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης, και την ενίσχυση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Συγκεκριμένα, ο Άξονας 1.1 περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν τη διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη του στόχου που έχει θέσει το ΕΣΕΚ για ελάχιστο μερίδιο ΑΠΕ στο 35% της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας έως το 2030. Περιλαμβάνει επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανόμενης και της ηλεκτρικής διασυνδέσεων των Κυκλάδων με το ηπειρωτικό σύστημα, με στόχο τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και του ενεργειακού κόστους, και την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας της χώρας.

Ο ίδιος Άξονας προωθεί επίσης, τον εθνικό στόχο της Ελλάδας για πλήρη απολιγνιτοποίηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2028, ως βασικό βήμα για την απανθρακοποίηση της οικονομίας και τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα. Η σταδιακή απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, και η διακοπή λειτουργίας έως το 2023 των λιγνιτικών μονάδων – εκτός της μονάδας «Πτολεμαΐδα V» που θα συνεχίσει να λειτουργεί έως το 2028 – δημιουργεί σειρά κοινωνικών και οικονομικών προκλήσεων για τις περιοχές που επηρεάζονται. Στο πλαίσιο αυτό, το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προωθεί επενδύσεις που στοχεύουν στην ομαλή ενεργειακή μετάβαση και την οικονομική και περιβαλλοντική αποκατάσταση των λιγνιτικών περιοχών, λειτουργώντας συνδυαστικά με τις πολιτικές και τα μέτρα του ΕΣΕΚ και του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης.

Ο Άξονας 1.2 προωθεί την ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος της χώρας, με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και τη συμβολή στην υλοποίηση του σχετικού στόχου του ΕΣΕΚ, την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, αλλά και την κινητοποίηση επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης σε συναφή επαγγέλματα και τομείς.

Επιπλέον, περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο του χωροταξικού σχεδιασμού με γνώμονα την ενθάρρυνση της βιώσιμης ανάπτυξης και την προσέλκυση επενδύσεων, και παράλληλα την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και το μετριασμό των επιπτώσεών της. Σημειώνεται πως όλες οι επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις του άξονα συμβάλλουν ουσιαστικά στην εδαφική συνοχή, αφού έχουν πεδίο εφαρμογής τους το σύνολο της επικράτειας και προωθούν ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη, αποτρέποντας εδαφικές ανισοροπίες.

Σε άμεση σύνδεση με τους στόχους του ΕΣΕΚ, ο Άξονας 1.3 προωθεί ένα πιο «πράσινο» και βιώσιμο σύστημα μεταφορών στην Ελλάδα, και ειδικότερα την ενίσχυση της διείσδυσης των ηλεκτροκίνητων

οχημάτων, που αναμένεται να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών ΑτΘ και τη βελτίωση του αποτυπώματος του τομέα των μεταφορών. Επιπλέον, μέσω από μεταρρυθμίσεις και στοχευμένες επενδύσεις, ενθαρρύνεται η ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών φόρτισης για την ενίσχυση της ηλεκτροκίνησης σε όλη την επικράτεια.

Τέλος, ο Άξονας 1.4 προωθεί την αποτελεσματική προστασία και αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, και τη βελτίωση της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή. Οι συγκεκριμένοι στόχοι, οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που τους υποστηρίζουν, ευθυγραμμίζονται με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και το ΕΣΕΚ, καθώς και με τις Εθνικές Στρατηγικές για την Κυκλική Οικονομία, την Βιοποικιλότητα και τα Δάση, δημιουργώντας ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πλαίσιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ελλάδα.

Συγκεκριμένα, οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό των δικτύων παροχής πόσιμου νερού και άρδευσης, με στόχο τη βελτιστοποίηση της χρήσης του νερού και τον περιορισμό απωλειών, στην προώθηση περιβαλλοντικά φιλικότερων μεθόδων καλλιέργειας, στην προώθηση εκτεταμένων αναδασώσεων για την αποκατάσταση δασικών οικοσυστημάτων σε όλη τη χώρα, καθώς και δράσεων για την προστασία της βιοποικιλότητας και τη διατήρηση και ανάδειξη των εγχώριων οικοσυστημάτων. Μέσα από τις επενδύσεις αυτές, ενισχύεται η περιβαλλοντική προστασία, η αειφορική διαχείριση των φυσικών πόρων και η θωράκιση απέναντι στην κλιματική αλλαγή, και παράλληλα δίνεται ώθηση στην τοπική κοινωνικό-οικονομική ανάπτυξη, και τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και νέων ευκαιριών.

Εκτός από την «Πράσινη Μετάβαση», οι επιμέρους Άξονες του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, βρίσκονται επίσης σε στενή σύνδεση με τους στόχους, τις προτεραιότητες και τις προτεινόμενες πολιτικές του ΕΣΕΚ. Μέσα από κατάλληλα σχεδιασμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας υποστηρίζει στο σύνολό τους τις στρατηγικές κατευθύνσεις και τους στόχους του ΕΣΕΚ, καθώς και τους στόχους και τις προτεραιότητες σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, συμβάλλοντας έτσι στην αναγκαία ενεργειακή μετάβαση για την Ελλάδα, με τρόπο βιώσιμο οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά, και ευρύτερα στη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

● Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης

Με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), η χώρα δεσμεύεται να αποσύρει όλους τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από λιγνίτη έως το 2023, με εξαίρεση την μονάδα «Πτολεμαΐδα V» που θα συνεχίσει να λειτουργεί έως το 2028. Η δέσμευση αυτή συνδέεται με τους βασικούς στόχους του ΕΣΕΚ για μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και μετάβαση στην «πράσινη» ενέργεια, και προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050.

Η σταδιακή κατάργηση της λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγής δημιουργεί αφενός πολλαπλές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις για τις επηρεαζόμενες περιοχές, και ειδικότερα τη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη, και αφετέρου την ανάγκη για ένα νέο ισορροπημένο, βιώσιμο αναπτυξιακό μοντέλο. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η οικονομική και κοινωνικά δίκαιη μετάβαση αυτών των περιοχών, η Ελληνική Κυβέρνηση κατήρτισε και υιοθέτησε το Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης, ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό πλάνο που περιλαμβάνει ένα μείγμα παρεμβάσεων και μέτρων για την οικονομική και παραγωγική διαφοροποίηση τους, στο ευρύτερο πλαίσιο του ΕΣΕΚ, της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ και του Ενεργειακού Χάρτη για το 2050.

Το Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης αποτελεί τη βάση της προετοιμασίας των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Ανάπτυξης για τη Δυτική Μακεδονία όσο και τη Μεγαλόπολη, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της

Πρότασης Κανονισμού του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης. Παράλληλα, λαμβάνοντας υπόψη την σημασία που αποδίδεται στην ολοκλήρωση των ηλεκτρικών διασυνδέσεων των νησιών και την σταδιακή παύση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από πετρέλαιο, καταρτίζεται Εδαφικό Σχέδιο ειδικά για τα νησιά και τη μετάβασή τους στην κλιματική ουδετερότητα.

Οι Άξονες του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ευθυγραμμίζονται με τους στόχους και τις προτεραιότητες του Εθνικού και των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης, ενώ παράλληλα υποστηρίζουν οικονομικά και κοινωνικά τη μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών με στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις.

Η «Πράσινη Μετάβαση» προωθεί επενδύσεις αποκατάστασης και αναβάθμισης των λιγνιτικών περιοχών στη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη, ώστε να εξυπηρετήσουν νέες χρήσεις που συνδέονται με τους πέντε αναπτυξιακούς πυλώνες, οι οποίοι εξειδικεύονται στο Εθνικό Σχέδιο: (i) Καθαρή Ενέργεια, (ii) έξυπνη γεωργική παραγωγή, (iii) Βιώσιμος τουρισμός, (iv) Βιομηχανία, χειροτεχνία και εμπόριο, και (v) τεχνολογία και εκπαίδευση. Οι επενδύσεις αυτές αναμένεται να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας για τη τοπική οικονομία, καθώς και μια σειρά από νέες ευκαιρίες ανάπτυξης.

Άμεσα συνδεδεμένες με τους στόχους και τις προτεραιότητες των Εθνικών και Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης είναι οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις για την αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, την αναβάθμιση και επέκταση των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στον κτιριακό τομέα, καθώς και την υποστήριξη της ηλεκτροκίνησης και της μετάβασης από το πετρέλαιο σε καθαρά καύσιμα (π.χ. πράσινο υδρογόνο) στον τομέα των εγχώριων μεταφορών. Αυτές οι δράσεις διευκολύνουν την ενεργειακή μετάβαση και την κοινωνικοοικονομική αναζωογόνηση των λιγνιτικών περιοχών, και συμβάλλουν στην προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Τέλος, επενδύσεις που αφορούν στην περιβαλλοντική αποκατάσταση και την προστασία των δασών και της βιοποικιλότητας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, επιτρέπουν στις λιγνιτικές περιοχές να προσαρμοστούν καλύτερα στην κλιματική αλλαγή και να διαχειριστούν αποτελεσματικά πιθανούς περιβαλλοντικούς κινδύνους, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλουν στην παραγωγική διαφοροποίηση και προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

Οι Άξονες του «Ψηφιακού Μετασχηματισμού» προωθούν τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και των δημόσιων υπηρεσιών, την επέκταση και βελτίωση της συνδεσιμότητας και των ευρυζωνικών δικτύων σε ολόκληρη τη χώρα, καθώς και την ψηφιοποίηση και την τεχνολογική αναβάθμιση των επιχειρήσεων. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις των σχετικών αξόνων λειτουργούν συμπληρωματικά ως προς τους στόχους και τις προτεραιότητες του Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης. Η ανάπτυξη των ψηφιακών υποδομών και δικτύων στις λιγνιτικές περιοχές, και ο ευρύς ψηφιακός μετασχηματισμός στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την κοινωνικοοικονομική αναζωογόνησή τους. Επιπλέον, η τεχνολογική πρόοδος και η καινοτομία παρέχουν πολλαπλές ευκαιρίες για επιχειρηματικές και επενδυτικές δραστηριότητες, που δύνανται να προωθήσουν την τοπική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Οι σχετικοί με την «Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή» άξονες δίνουν προτεραιότητα στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, και τη διεύρυνση της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και τις κοινωνικές υπηρεσίες. Η δημιουργία μακροχρόνιας απασχόλησης για τον πληθυσμό των λιγνιτικών περιοχών, και η βελτίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου, αποτελούν βασικές προτεραιότητες του Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης, και υποστηρίζονται από μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της δημιουργίας θέσεων εργασίας, τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας, την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας

και την προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας. Τόσο το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όσο και το Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης, υπογραμμίζουν την ανάγκη αύξησης της μακροχρόνιας απασχόλησης και της παραγωγικότητας μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για την ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα, τον εκσυγχρονισμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και την αναβάθμιση του εθνικού συστήματος κατάρτισης. Η ενίσχυση των δεξιοτήτων και των δυνατοτήτων του εργατικού δυναμικού στη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της δίκαιης οικονομικής και κοινωνικής μετάβασης και, μακροπρόθεσμα των προοπτικών των λιγνιτικών περιοχών. Τέλος, η βελτίωση της πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη και κοινωνικές υπηρεσίες και η διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης είναι επίσης σημαντικά για την προώθηση του βιοτικού επιπέδου και της κοινωνικής συνοχής στις λιγνιτικές περιοχές.

Οι Άξονες που αφορούν σε «ιδιωτικές επενδύσεις» επιδιώκουν, τέλος, την προώθηση της ανάπτυξης μέσω της προσέλκυσης, της διευκόλυνσης και της επιτάχυνσης των ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων σε πολλούς τομείς και δραστηριότητες. Περιλαμβάνουν μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στη δημόσια διοίκηση, το σύστημα απονομής δικαιοσύνης και το φορολογικό σύστημα, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την άρση των εμποδίων για την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις και την παροχή κινήτρων για ιδιωτικές επενδύσεις και νέες επιχειρήσεις. Τέτοιες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις εμφανίζουν μεγάλη συνάφεια με το πλαίσιο της Δίκαιης Μετάβασης, όπου η προσέλκυση και η επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων είναι υψίστης σημασίας για τη διασφάλιση της τοπικής κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και των προοπτικών στις λιγνιτικές περιοχές. Επιπλέον, οι προτεραιότητες των σχετικών αξόνων για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και του δυναμικού των βασικών τομέων -δηλαδή του τουρισμού, του πολιτισμού, της μεταποίησης, της γεωργίας και των υποδομών- και της αύξησης της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και του εξαγωγικού προσανατολισμού των επιχειρήσεων, λειτουργούν σε συνέργεια με τους στόχους του Εθνικού και των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης για οικονομική και παραγωγική διαφοροποίηση και μεταστροφή προς ένα νέο, βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης για τη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη.

• Εθνικό Σχέδιο Εφαρμογής Εγγυήσεων για τη Νεολαία

Η αντιμετώπιση της ανεργίας και η δημιουργία νέων, βιώσιμων θέσεων εργασίας ιδίως για τους νέους, αποτελεί βασική προτεραιότητα και απώτερο στόχο όλων των αξόνων του Ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η «Πράσινη Μετάβαση», ο «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» καθώς και οι «ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας» περιλαμβάνουν πολλές επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις που συμβάλλουν άμεσα ή έμμεσα στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, ενώ οι σχετικοί με την «Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή» άξονες είναι εξ ορισμού συνδεδεμένοι με την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων, και όλοι έχουν άμεσο αντίκτυπο στο Εθνικό Σχέδιο Εφαρμογής Εγγυήσεων για τη Νεολαία.

Λαμβάνοντας υπόψη πως οι κύριοι στόχοι του Ελληνικού Σχεδίου Εγγύησης για την Νεολαία επικεντρώνονται στην αναδιοργάνωση - αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών εύρεσης εργασίας και συμβουλευτικής του ΟΑΕΔ, με σκοπό να λειτουργήσει ως βασικός πυλώνας επίτευξης των στόχων του Σχεδίου, την ενίσχυση της κινητικότητας στην αγορά εργασίας και της σύνδεσης της εκπαίδευσης με την απασχόληση, ιδίως με την είσοδο στην αγορά εργασίας και πρώτη απασχόληση, την αναβάθμιση της απασχολησιμότητας του ανθρωπίνου δυναμικού και ιδίως των ευάλωτων ομάδων και την ενίσχυση της ζήτησης εργασίας, με προγράμματα επιδότησης της απασχόλησης, κατάρτισης και επανειδίκευσης των ανέργων, είναι δεδομένη η συνάφεια και η αλληλεξάρτηση με τους σχετικούς άξονες του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Το Ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που συμβάλλουν άμεσα ή έμμεσα στους παραπάνω στόχους και παρεμβάσεις: μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας, ενίσχυση της ικανότητας της αγοράς να δημιουργεί θέσεις εργασίας, αύξηση της ανθεκτικότητάς της σε περίπτωση σοκ, προώθηση σύγχρονων ενεργητικών και μη ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας. Παράλληλα, περιλαμβάνει προηγμένα προγράμματα κατάρτισης/επανακατάρτισης που ενισχύουν την απασχόληση, δίνουν έμφαση στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων και των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και μαθητείας. Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν την αυτονομία των ελληνικών πανεπιστημίων, την ερευνητική τους απόδοση και την ποιότητα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης και της σύνδεσής τους με την αγορά εργασίας.

Η έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη», στηρίζοντας τη νέα στρατηγική ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, διαπιστώνει ότι η ελληνική αγορά εργασίας χαρακτηρίζεται από χαμηλή παραγωγικότητα, χαμηλή συμμετοχή και υψηλό δείκτη εξάρτησης. Η Έκθεση υποστηρίζει την πολιτική παρέμβαση και στα δύο αυτά θέματα, περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων, τη βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού (απασχολούμενων και ανέργων) καθώς και την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής αυτών των ομάδων του πληθυσμού που υποεκπροσωπούνται στην αγορά εργασίας (γυναίκες, νέοι και ηλικιωμένοι).

Ο Άξονας 3.1: Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, στοχεύει στην αύξηση της μακροχρόνιας απασχόλησης και της παραγωγικότητας μέσω της ενίσχυσης του ανθρώπινου κεφαλαίου. Οι βασικές κατευθύνσεις μέσω των οποίων ο Άξονας 3.1 επιδιώκει τους στόχους που σχετίζονται με το Εθνικό Σχέδιο Εφαρμογής Εγγυήσεων Νέων είναι κυρίως: η μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας, η αναβάθμιση της ικανότητας της αγοράς να δημιουργεί θέσεις εργασίας και ενίσχυση της ανθεκτικότητάς της σε περίπτωση σοκ, σύγχρονες πολιτικές ενεργητικής και μη ενεργητικής αγοράς εργασίας, καθώς και η ενίσχυση του πλέγματος ασφαλείας κατά της ανεργίας. Επιπλέον, άμεση σύνδεση με το Εθνικό Σχέδιο Εφαρμογής Εγγυήσεων για τη Νεολαία εμφανίζει η Μεταρρύθμιση και Ψηφιοποίηση του ΟΑΕΔ και η αναβάθμιση του διαγνωστικού μηχανισμού των αναγκών της αγοράς εργασίας, που επικεντρώνονται στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ψηφιοποίησης της δημόσιας διοίκησης, συμβάλλοντας επιπρόσθετα στον μετριασμό των κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας του COVID 19. Ο ΟΑΕΔ αποτελεί κύριο βραχίονα για την υλοποίηση Δράσεων «Εγγύησης για τη Νεολαία» καθώς αποτελεί σημείο υποδοχής και εξυπηρέτησης της σχετικής ομάδας στόχου. Η εφαρμογή της αναδιάρθρωσης του επιχειρησιακού μοντέλου του Οργανισμού δύναται να συμβάλει στην ενίσχυση της ικανότητάς του να ανταποκριθεί στις εν λόγω προκλήσεις.

Ο Άξονας 3.2: Ενίσχυση της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, στοχεύει στην αύξηση της μακροχρόνιας απασχόλησης και της παραγωγικότητας μέσω της ανάπτυξης του ανθρώπινου κεφαλαίου και της σύνδεσης του εργατικού δυναμικού της χώρας με τις ανάγκες της παραγωγής και της αγοράς εργασίας. Περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις που βελτιώνουν την ελκυστικότητα και αποτελεσματικότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης στην αγορά εργασίας, ειδικά για τους νέους. Τα οφέλη των σχετικών μεταρρυθμίσεων ενισχύονται με επενδύσεις σε ψηφιακά συστήματα, εργαστηριακό εξοπλισμό στο σύνολο των εργαστηριακών κέντρων, καθώς και πρόγραμμα κτιριακών ανακαινίσεων και αναβαθμίσεων.

Ο Άξονας 3.4: Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές, περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που στοχεύουν σε ορισμένες από τις πιο ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες της χώρας, με πρωταρχικό στόχο την παροχή ίσων ευκαιριών για όλους,

ανεξάρτητα από το φύλο, την εθνικότητα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, και άλλα δημογραφικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά. Περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις με στόχο την εξασφάλιση της κοινωνικής ένταξης ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων μέσω (α) προώθησης της οικονομικής ενεργοποίησης, της παροχής ευκαιριών κατάρτισης, εκπαίδευσης και μαθητείας, (β) εξασφάλισης πρόσβασης σε αποτελεσματικές και υψηλής ποιότητας κοινωνικές υπηρεσίες και γ) οικονομικής ενίσχυσης για την ψηφιακή μετάβαση με προγράμματα όπως η Ψηφιακή Μέρμηνα (voucher).

- **Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020 – 2025**

Η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού (ΒΨΜ) 2020 – 2025 αποτυπώνει τη στρατηγική της Ελλάδας για τη μετάβαση στην ψηφιακή εποχή, μέσα από ένα σύνολο οριζόντιων και κάθετων παρεμβάσεων που θα υλοποιήσουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας. Επιπλέον, η ΒΨΜ προβλέπει ένα νέο μοντέλο ψηφιακής διακυβέρνησης, και νέους, ενισχυμένους μηχανισμούς για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των έργων ψηφιακού σχεδιασμού.

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας τοποθετεί την ψηφιακή μετάβαση στο επίκεντρο των αλλαγών που θα απελευθερώσουν τη δυναμική της οικονομίας και θα συμβάλλουν σε ισχυρή, βιώσιμη ανάπτυξη. Μέσα από στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προωθεί τη διεύρυνση της συνδεσιμότητας των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων σε ευρυζωνικά δίκτυα υψηλής ταχύτητας και απόδοσης, και την ανάπτυξη δικτύων νέας γενιάς σε όλη την Επικράτεια (Άξονας 2.1), σε άμεση συνάφεια με τους στόχους και τις κατευθύνσεις της ΒΨΜ.

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προωθεί επιπλέον μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και εκσυγχρονισμό του δημοσίου τομέα, και την παροχή σύγχρονων, υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις (Άξονας 2.2) και για την τεχνολογική και ψηφιακή αναβάθμιση των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα (ιδιαίτερα των μικρομεσαίων), και για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων τους (Άξονας 2.3). Οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αυτές είναι πλήρως ευθυγραμμισμένες με τις προτεραιότητες και τις κατευθύνσεις της ΒΨΜ, και αναμένεται να λειτουργήσουν συμπληρωματικά ως προς τις υπόλοιπες προτεινόμενες στην τελευταία δράσεις.

- **Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014-2020**

Η Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» της Ε.Ε. και της Πολιτικής Συνοχής για την Προγραμματική Περίοδο 2014 – 2020. Στόχος της Εθνικής Στρατηγικής είναι η παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, με βασικό πυλώνα την έρευνα, την τεχνολογία και την καινοτομία για την άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων και τη δημιουργία βιώσιμης απασχόλησης. Σήμερα βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία επικαιροποίησής της, ώστε να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες καθώς και τις προτεραιότητες της νέας Προγραμματικής Περιόδου (2021 – 2027).

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας συνδέεται άμεσα με τους στόχους και τις προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014-2020, ενσωματώνοντας τα αποτελέσματα και την εμπειρία από την εφαρμογή της. Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προωθεί σειρά μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για την ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας στο εκπαιδευτικό σύστημα (Άξονας 3.2), καθώς και για την ενίσχυση της σύνδεσης της επιχειρηματικότητας και του παραγωγικού συστήματος με την επιστημονική γνώση και την καινοτομία (Άξονας 4.5), που ευθυγραμμίζονται πλήρως με τις κατευθύνσεις και τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση.

Αντίστοιχα, κοινοί στόχοι μεταξύ της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση και του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που υποστηρίζονται μέσα από κατάλληλες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις του δεύτερου, είναι:

- η ενεργειακή μετάβαση και η συνολική αναβάθμιση των ενεργειακών υποδομών (Άξονας 1.1),
- η βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πόλεων και των οικοσυστημάτων απέναντι στην κλιματική αλλαγή (Άξονες 1.2, 1.3 και 1.4),
- η προώθηση των σύγχρονων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (ΤΠΕ) σε όλα τα επίπεδα (Άξονας 2.1, 2.2 και 2.3),
- η ενίσχυση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας κρίσιμων τομέων για την Ελληνική Οικονομία, όπως ο πολιτισμός, ο τουρισμός, η αγροδιατροφή, η υγεία-φάρμακα, η βιομηχανική παραγωγή, τα υλικά και οι μεταφορές – εφοδιαστική αλυσίδα (Άξονες 4.6 και 4.7).

● Εθνική Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση (2016 – 2020)

Η Εθνική Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση αποτυπώνει τις στρατηγικές κατευθύνσεις και τους στόχους της χώρας σχετικά με την Ανώτατη Εκπαίδευση, την οργάνωση και λειτουργία των ιδρυμάτων και φορέων Ανώτατης Εκπαίδευσης, το πλαίσιο δικτύωσης και εξωστρέφειάς τους, και την ανταπόκριση στις ανάγκες των εκπαιδευόμενων, της κοινωνίας και της οικονομίας.

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ενσωματώνει βασικές κατευθυντήριες και προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής για την Ανώτατη Εκπαίδευση, και προκρίνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την ενίσχυση του συστήματος Ανώτατης Εκπαίδευσης, των ιδρυμάτων και του παραγόμενου διδακτικού και ερευνητικού έργου (Άξονας 3.2).

Επιπλέον, το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προωθεί τη μεγαλύτερη διασύνδεση μεταξύ της επιχειρηματικότητας και της παραγωγής, από τη μία πλευρά, και της επιστημονικής γνώσης, καινοτομίας και τεχνολογίας, από την άλλη (Άξονες 4.5 και 2.3), σε άμεση συνάφεια και συμπληρωματικότητα με την προτεραιότητα που αποδίδει η Εθνική Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση στη σύνδεση μεταξύ της εκπαίδευσης, της έρευνας και της παραγωγής.

● Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη

Η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί τα τελευταία έτη σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, τις ανάγκες και τις δυνατότητες, και την εναρμόνιση της χώρας με το ευρωπαϊκό πλαίσιο αρχών και αξιών.

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ενσωματώνει τις κατευθύνσεις και τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη, και ανταποκρίνεται μέσω παρεμβάσεων για τη διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης των προσφύγων και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, μέσα από την ένταξή τους στην αγορά εργασίας και την παροχή ολοκληρωμένου συνόλου υπηρεσιών, εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας και του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής, ανάλυσης δεξιοτήτων, συμβουλευτικής, κατάρτισης και επανακατάρτισης για την εύρεση εργασίας (Άξονας 3.4). Επιπλέον, το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προωθεί την ψηφιοποίηση των διαδικασιών μετανάστευσης και του αρχείου ασύλου, με γνώμονα τον καλύτερο έλεγχο των μεταναστευτικών ροών και την ταχύτερη ενσωμάτωση των

νόμιμων μεταναστών και προσφύγων (Άξονας 3.4). Οι συγκεκριμένες επενδύσεις λειτουργούν συμπληρωματικά με τους στόχους και τις δράσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη καθώς και με τις επιδιώξεις του Σχεδίου Δράσης για την Ένταξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Νοέμβριος 2020).

- **Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ**

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) καταρτίστηκε το 2020, και αποτελεί έναν ολοκληρωμένο οδικό χάρτη για το συντονισμό και τον έλεγχο των επιμέρους δράσεων και πολιτικών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας συνδέεται με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ, και προωθεί μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύσουν την ανεξάρτητη διαβίωση και την πρόσβαση των ΑμεΑ σε κρίσιμες για την καθημερινότητα υπηρεσίες και λειτουργίες, καθώς και την κοινωνική και εργασιακή ένταξή τους. Πρόκειται για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που έρχονται να ενισχύσουν την προσβασιμότητα των ΑμεΑ σε κρίσιμες υπηρεσίες, να συμβάλλουν στην αποϊδρυματοποίηση παιδιών και ενηλίκων με αναπηρίες, και στην παροχή άμεσων, αποτελεσματικών υπηρεσιών φροντίδας προς τα άτομα αυτά (Άξονας 3.4). Επιπλέον, πρόκειται για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν τις δεξιότητες, την προσβασιμότητα του εκπαιδευτικού περιεχομένου και εξοπλισμού, την απασχολησιμότητα και την απασχόληση των ΑμεΑ, με στόχο την ομαλή εργασιακή ένταξή τους (Άξονες 3.1 και 3.2). Οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι συμπληρωματικές των επιμέρους δράσεων που περιλαμβάνει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ, και λειτουργούν προσθετικά μεταξύ τους προς επίτευξη των κοινών στόχων.

- **Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών**

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών αποτελεί τη βάση για την αειφόρο ανάπτυξη των υποδομών και υπηρεσιών του μεταφορικού συστήματος της Ελλάδας, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, που θα συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα του τομέα μεταφορών της χώρας.

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας χαρακτηρίζεται από υψηλή συνάφεια με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών, και θέτει ως προτεραιότητα για την οικονομική ανάκαμψη την ανάπτυξη του τομέα των μεταφορών και την ανάπτυξη σύγχρονων, βιώσιμων, προσβάσιμων και ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή μεταφορικών υποδομών (Άξονας 4.6). Μέσω κατάλληλων επενδύσεων, επιδιώκεται η ανάπτυξη των απαιτούμενων μεταφορικών υποδομών σε τοπικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, με στόχο τη διασύνδεση όλων των περιοχών της Ελλάδας, την άρση του αποκλεισμού, και τη σημαντική διευκόλυνση των πολιτών και των επιχειρήσεων. Παράλληλα, προάγεται η οδική ασφάλεια μέσω εκπαίδευσης και ενημέρωσης (Άξονας 4.6), ενώ προωθείται ευρύτερα η βιώσιμη αστική κινητικότητα στις πόλεις και τις μητροπολιτικές περιοχές και η στροφή σε πιο φιλικά στο περιβάλλον μεταφορικά μέσα (Άξονας 1.3). Οι δράσεις του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά με τα έργα που έχουν ενταχθεί στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών, συμβάλλοντας από κοινού στην επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

- **Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων**

Ο Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων εισάγει ένα ολοκληρωμένο πλέγμα δράσεων για την έγκαιρη και αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων από όλες τις συντρέχουσες επιχειρησιακές, επιτελικές και υποστηρικτικές δομές, με στόχο την έγκαιρη και αποτελεσματική

Μέρος 1: Γενικοί στόχοι και σύνοψη του σχεδίου

ανταπόκριση σε παντός είδους καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, λόγω φυσικών, τεχνολογικών ή άλλων καταστροφών και απειλών.

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναγνωρίζει την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της κοινωνίας απέναντι σε κάθε είδους απειλές και κινδύνους ως βασική παράμετρο για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και πρόοδο. Ενσωματώνει δε πλήρως τις στρατηγικές κατευθύνσεις, τις προτεραιότητες και τους ειδικότερους στόχους του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων. Ειδικότερα, προωθεί μέσω ειδικών παρεμβάσεων την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των φυσικών και των αστικών οικοσυστημάτων απέναντι στην κλιματική αλλαγή (Άξονας 1.2 και 1.4), καθώς και την ενίσχυση των μηχανισμών έγκαιρης πρόγνωσης και αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών (Άξονας 1.4). Αντίστοιχα, το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις του, ενσωματώνουν προβλέψεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση κινδύνων και ρίσκων σχετικών με τη δημόσια υγεία (Άξονας 3.3) και τις τεχνολογικές (Άξονας 2.1) και μεταφορικές (Άξονας 4.6) υποδομές.

Με αυτόν τον τρόπο, το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς τον Εθνικό Μηχανισμό Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, και τις δράσεις που αυτό περιλαμβάνει, ενισχύοντας συνολικά την ανθεκτικότητα απέναντι στους παράγοντες κινδύνου σε όλα τα επίπεδα.

7. Προϋποθέσεις και μηχανισμός εφαρμογής

Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα του NextGenerationEU, ενός εργαλείου που έχει ως στόχο την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της πανδημίας. Πρόκειται για έναν καινοτόμο μηχανισμό, ο οποίος έρχεται να ενισχύσει το υπάρχον ευρωπαϊκό πλαίσιο στήριξης, με άμεση παροχή πόρων προς τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την χρηματοδότηση ενός συνδυασμού βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και σχετικών δημοσίων επενδύσεων, προς αντιμετώπιση των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων που προκάλεσε η πανδημία COVID-19 και ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους έναντι μελλοντικών κρίσεων.

Ως ειδικό μέσο το οποίο παρέχει επιπρόσθετη στήριξη στα κράτη-μέλη ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν μία εξαιρετική κατάσταση, το Ταμείο και, συνεπώς, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που η χώρα μας, όπως και κάθε κράτος-μέλος, οφείλει να καταρτίσει και να υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου να αντλήσει τους σχετικούς πόρους, διαθέτει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και κανόνες που το καθιστούν απολύτως διακριτό από τα άλλα σχέδια περιφερειακής ανάπτυξης και τα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα, προς τα οποία δρα, με τους πόρους του, συμπληρωματικά ή/και τα επιταχύνει (Κανονισμός Άρθρο 9).

Το Σχέδιο οφείλει να περιγράψει λεπτομερώς τον τρόπο με τον οποίο αυτό αντιπροσωπεύει μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση της χώρας.

Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις θα πρέπει να συνεισφέρουν στην ανάκαμψη και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας μέσω μέτρων, τα οποία αφορούν σε τομείς πολιτικής που αποτελούν προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διαρθρωμένων σε έξι πυλώνες ως εξής:

- πράσινη μετάβαση
- ψηφιακός μετασχηματισμός
- έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, με οικονομική συνοχή, απασχόληση, παραγωγικότητα, ανταγωνιστικότητα, έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία και μία εύρυθμα λειτουργούσα εσωτερική αγορά με ισχυρές ΜμΕ
- κοινωνική και εδαφική συνοχή
- υγεία και οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αύξηση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων και της ικανότητας αντίδρασης σε κρίσεις
- πολιτικές για την επόμενη γενιά, τα παιδιά και τους νέους, όπως η εκπαίδευση και οι δεξιότητες (Κανονισμός, άρθρο 3).

Οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που αναμένεται να συμβάλουν στην πράσινη μετάβαση (συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας) και στον ψηφιακό μετασχηματισμό πρέπει να αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί τουλάχιστον στο 37 % και στο 20 % των συνολικών πιστώσεων του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αντιστοίχως (Κανονισμός, άρθρο 18 4ε & 4στ).

Επιπλέον, στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας πρέπει να περιλαμβάνεται επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο διασφαλίζεται ότι κανένα μέτρο για την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων δεν βλάπτει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους («*αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*»),

ενώ πρέπει να μνημονεύεται και η αναμενόμενη συμβολή του Σχεδίου στην ισότητα των φύλων και τις ίσες ευκαιρίες για όλους (Κανονισμός, άρθρα 4,5,18).

Ταυτοχρόνως, το σύνολο των μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων πρέπει να ανταποκρίνεται στις Ειδικές για την χώρα μας Συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και να εξασφαλίζει συμπληρωματικότητα, συνέργειες, συνοχή και συνέπεια με τις δράσεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, την Δίκαιη Μετάβαση και τα επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο των άλλων ταμείων της ΕΕ (Κανονισμός, άρθρο 17).

Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα πρέπει επίσης να σέβεται τις οριζόντιες αρχές του Ταμείου και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να υποκαθιστά τακτικές δαπάνες του εθνικού προϋπολογισμού (Κανονισμός άρθρο 5).

Επιπλέον, δράσεις και πολιτικές που προϋποθέτουν δημόσιες δαπάνες οι οποίες εκτείνονται μετά την λήξη του Σχεδίου δεν είναι επιλέξιμες και τα χρήματα που τυχόν θα διατεθούν για αυτές χάνονται -στο σύνολό τους ή εν μέρει- εφόσον οι σχετικοί στόχοι και ορόσημα δεν επιτευχθούν εντός της διάρκειας του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Κανονισμός άρθρο 18.4θ – τελευταία ημερομηνία για εκπλήρωση στόχων και οροσήμων η 31/8/2026).

Προς εξασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η χρήση των κονδυλίων οφείλει να συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο: θα πρέπει να διασφαλίζεται η πρόληψη, ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων και να περιλαμβάνεται περιγραφή του σχετικού μηχανισμού στο Εθνικό Σχέδιο. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή του Σχεδίου, θα υπόκειται σε αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους (Κανονισμός, άρθρο 22).

Η αποδέσμευση κεφαλαίων στο πλαίσιο του Ταμείου πραγματοποιείται επί τη βάσει πραγματικής προόδου των μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Εξαρτάται, συνεπώς, από την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών οροσήμων και στόχων, όπως αυτοί καθορίζονται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Κανονισμός, άρθρο 24). Ως ορόσημα νοούνται τα ποιοτικά και ως στόχοι τα ποσοτικά μέτρα προόδου των μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, τα οποία οφείλουν να είναι σαφή, ακριβή και ρεαλιστικά και τα οποία περιλαμβάνονται στο Σχέδιο.

Ακριβώς λόγω αυτού του αυστηρού πλαισίου κανόνων, η κατάρτιση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έγινε, πέραν των άλλων, σε στενή και απολύτως εποικοδομητική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (άνω των εκατό συναντήσεων σε επίπεδο επικεφαλής και τεχνικών κλιμακίων), όπως άλλωστε προβλέπεται.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολογεί τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια, εντός διμήνου από την υποβολή του, και υποβάλλει πρόταση εκτελεστικής απόφασης στο Συμβούλιο, την οποία και το Συμβούλιο εκδίδει, κατά κανόνα, εντός τεσσάρων εβδομάδων. (Κανονισμός, άρθρα 19 και 20).

Η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση του Σχεδίου και αξιολογεί την επίτευξη των στόχων του. Τα κράτη-μέλη υποβάλλουν σχετικές εκθέσεις προόδου (ως και αιτήματα καταβολής χρηματοδότησης) δύο φορές τον χρόνο (Κανονισμός, άρθρα 27 και 29).

Τέλος, η Επιτροπή υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Κανονισμός, άρθρο 31).

Μέρος 1: Γενικοί στόχοι και σύνοψη του σχεδίου

Ο Κανονισμός του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν παρέχει ιδιαίτερη ευελιξία σε σχέση με αλλαγές του περιεχομένου των εθνικών Σχεδίων. Η διαδικασία τροποποίησης του Σχεδίου προϋποθέτει υποβολή αιτιολογημένου αιτήματος, το οποίο να δικαιολογείται από αντικειμενικές περιστάσεις, επαναξιολόγηση του νέου, τροποποιημένου Σχεδίου από την Επιτροπή και εν συνεχεία θετική εισήγηση και έγκριση τόσο της Επιτροπής όσο και του Συμβουλίου (Κανονισμός, άρθρο 21).

Συμπερασματικά, το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, λόγω της φύσης και του χρονικού του ορίζοντα, είναι εμπροσθοβαρές, ακολουθεί πολύ συγκεκριμένα κριτήρια επιλεξιμότητας και αυστηρά χρονοδιαγράμματα, ενώ η χρηματοδότησή του από την ΕΕ βασίζεται στην επίτευξη καθορισμένων στόχων και οι σχετικές δαπάνες υπόκεινται σε αυστηρή δημοσιονομική παρακολούθηση. Οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις του συμπληρώνουν ή/και επιταχύνουν άλλες δράσεις και πολιτικές και αποτελούν, ως εκ τούτου, αναπόσπαστο τμήμα του συνολικού μεταρρυθμιστικού και αναπτυξιακού προγράμματος της κυβέρνησης και της χώρας.

Μέρος 2

Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

8. Περιγραφή μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων ανά άξονα

Άξονας 1.1: Μετάβαση σε νέο ενεργειακό μοντέλο φιλικό στο περιβάλλον

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/τομέας: Αγορά ενέργειας, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας (μετάδοση και διανομή), ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, κλιματική αλλαγή.

Στόχος: Ο άξονας προωθεί την πράσινη μετάβαση, με στόχο την αύξηση του μεριδίου των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις προωθούν την απολιγνιτοποίηση και την σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ συμβάλουν στους στόχους του EU Taxonomy Regulation σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την πρόληψη και τον έλεγχο της μόλυνσης του περιβάλλοντος. Επιπλέον, οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, συμβάλλουν στην ενεργειακή ασφάλεια της Ελλάδας και της ευρύτερης περιοχής, διαφοροποιώντας τις πηγές ενεργειακού εφοδιασμού και περιορίζοντας τις ευπάθειες των υποδομών διασύνδεσης της χώρας, ενώ παράλληλα δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας.

Περίληψη: Η μετάβαση σε ένα νέο ενεργειακό μοντέλο, χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα αποτελεί βασική προτεραιότητα για την Ελλάδα. Τα φιλόδοξα σχέδια για το κλίμα και την ενέργεια περιλαμβάνουν τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την αύξηση του μεριδίου ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε οικίες και επιχειρήσεις. Ο στόχος του άξονα είναι να συμβάλει στα σχέδια για το κλίμα και την ενέργεια, μέσω μιας δέσμης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων οι οποίες περιλαμβάνουν τη διασύνδεση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τα μη διασυνδεδεμένα νησιά (Δ Φάση διασύνδεσης Κυκλάδων), μειώνοντας το ενεργειακό κόστος και την παραγωγή ενέργειας με βάση το πετρέλαιο, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και την περαιτέρω δυνατότητα για ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα νησιά αυτά. Επιπρόσθετα, ο άξονας στοχεύει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και στην αύξηση της χωρητικότητας του για να επιτρέψει τη διείσδυση νέων ΑΠΕ και προωθεί τη δημιουργία υποδομών για την αποθήκευση ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ, ώστε να ενισχυθεί η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και να βελτιστοποιηθεί η λειτουργία της αγοράς ενέργειας. Επιπλέον, ο άξονας εισάγει μεταρρυθμίσεις που επιταχύνουν την αδειοδοτική διαδικασία για τις νέες ΑΠΕ και διασφαλίζουν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του λογαριασμού ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ, μέσω του οποίου αμείβονται οι παραγωγοί ενέργειας ΑΠΕ. Τέλος, ο άξονας προωθεί τον εθνικό στόχο της Ελλάδας για πλήρη απολιγνιτοποίηση έως το 2028 και σταδιακή κατάργηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων, ενώ εισαγάγει ολοκληρωμένα μέτρα στήριξης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων κοινωνικοοικονομικής και περιβαλλοντικής αποκατάστασης, για την ανάπλαση των περιοχών που πλήττονται από την απολιγνιτοποίηση, διασφαλίζοντας τη δίκαιη μετάβαση.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΑΠΕ	Ενίσχυση της αποθήκευσης ενέργειας ισχύος ύψους μέχρι 1380 MW (αντλησιοταμίευση – μπαταρίες) έτσι ώστε η διανομή ρεύματος να μην αντιμετωπίζει κινδύνους και παράλληλα να μπορεί να αξιοποιείται αποτελεσματικότερα η παραγωγή των ανανεώσιμων πηγών χωρίς να χάνεται το πλεόνασμα παραγωγής τους που προκαλούν οι διαφορετικές ροές προσφοράς και ζήτησης.	450
Επένδυση	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΔΑΦΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΛΙΓΝΙΤΩΡΥΧΕΙΩΝ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗ	Αποκατάσταση εδαφών παλαιών ορυχείων λιγνίτη στη Δυτική Μακεδονία και Μεγαλόπολη. Η αποκατάσταση των εδαφών αποτελεί κυρίαρχη πρόκληση της δίκαιης μετάβασης, τόσο στην περιβαλλοντική (εξυγίανση, ανάπλαση, και υλοποίηση παρεμβάσεων αποκατάστασης του τοπίου και του περιβάλλοντος), όσο και στην αναπτυξιακή της διάσταση, με αναπροσαρμογή των χρήσεων γης και τη δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων.	242
Επένδυση	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	Διασύνδεση Κυκλάδων–Φάση Δ, και εναέρια γραμμή Κόρινθος–ΚΥΤ Κουμουνδούρου 400 KV και συνοδευτικά έργα. Έργα που θωρακίζουν την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας ενώ παράλληλα αξιοποιούν τις μεγάλες δυνατότητες παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην θαλάσσια επικράτεια μας και στην Πελοπόννησο. Διευκολύνουν επίσης τη μείωση του κόστους ενέργειας οδηγώντας σε νέες επενδύσεις και θέσεις εργασίας στους ενεργειοβόρους κλάδους της οικονομίας.	195
Επένδυση	ΥΠΟΓΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΤΟΥΣ ΕΝΑΝΤΙ ΑΚΡΑΙΩΝ ΚΑΙΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ	Υπογειοποίηση και αναδιάταξη του δικτύου ηλεκτρικού ρεύματος σε οικισμούς με ιδιαίτερη πολιτιστική ή τουριστική αξία και σε κέντρα πόλεων με προτεραιότητα στις περιοχές όπου το δίκτυο είναι ευάλωτο σε καιρικά φαινόμενα (π.χ. βαριές χιονοπτώσεις). Ο στόχος είναι να βελτιωθεί η ανθεκτικότητα του δικτύου, η ποιότητα ζωής και η τουριστική ανάπτυξη.	60
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ	Αντικατάσταση γυμνών καλωδίων εναερίων δικτύων ΜΤ, υπογειοποίηση ή μετατόπιση του δικτύου σε δασικές περιοχές, τοποθέτηση μονωτικών καλυμμάτων σε στοιχεία του δικτύου. Στόχος να βελτιωθεί η αξιοπιστία του δικτύου (δείκτες ποιότητας ενέργειας SAIDI, SAIFI) και να προστατευθούν καλύτερα τα δάση μας.	40
Επένδυση	ΑΥΞΗΣΗ ΙΣΧΥΟΣ ΥΠΟΣΤΑΘΜΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΘΕΙ Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΝΕΩΝ ΑΠΕ	Αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε υφιστάμενους υποσταθμούς ΥΤ/ΜΤ (προσθήκη νέων μετασχηματιστών ισχύος ή αντικατάσταση υφιστάμενων	12

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		με μεγαλύτερους), ώστε να αρθούν τεχνικοί περιορισμοί για σύνδεση νέων μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές (800MVA).	
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΛΑΠΕ)	Με την προτεινόμενη μεταρρύθμιση θα πραγματοποιηθούν: (α) Δομικές παρεμβάσεις στον υφιστάμενο ΕΛΑΠΕ για την εξασφάλιση της οικονομικής του βιωσιμότητας μετά το πλήγμα που υπέστη λόγω της πανδημίας. (β) Δημιουργία νέου ΕΛΑΠΕ αποκλειστικά για τις νέες ΑΠΕ (που εντάσσονται μετά την 1.1.2021) με εγγενώς εξασφαλισμένη την βιωσιμότητά του. Η μεταρρύθμιση στοχεύει στην αύξηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και διευκολύνει τη χρηματοδότηση των νέων έργων σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.	202
Μεταρρύθμιση	ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	Μεταρρύθμιση της αδειοδοτικής διαδικασίας που περιλαμβάνει απλοποίηση και ψηφιοποίηση διαδικασιών, σύντομους και δεσμευτικούς χρόνους ανταπόκρισης της διοίκησης και διαδικασίες λογοδοσίας για αναίτιες καθυστερήσεις, μείωση των αναγκαίων εγγράφων και διαδικασιών κ.λπ., καθώς και πρόβλεψη αδειοδοτικών διαδικασιών για τις υπεράκτιες ΑΠΕ. Στόχος η επιτάχυνση του διπλασιασμού της εγκατεστημένης ισχύος των ΑΠΕ ενόψει και της απολιγνιτοποίησης της χώρας.	0

Άξονας 1.2: Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας και χωροταξική μεταρρύθμιση

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/τομέας: Ενεργειακή απόδοση, ανακαίνιση κτιρίων, κατασκευή/στέγαση, κλιματική πολιτική, κοινωνική πολιτική, αποδοτική χρήση φυσικών πόρων, κυκλική οικονομία, αναβάθμιση αστικών περιοχών.

Στόχος: Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις του συγκεκριμένου άξονα συνδέονται με τη μείωση των εκπομπών CO₂ και την κλιματική «ουδετερότητα» των αστικών περιοχών, καθώς και με τους στόχους που σχετίζονται με την προσαρμογή των πόλεων και των κτιρίων στην κλιματική αλλαγή. Οι δράσεις που περιλαμβάνονται στον άξονα παρέχουν κίνητρα για την ανακαίνιση και την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, με στόχο την αναγέννηση αστικών περιοχών, την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων και τον περιορισμό της ενεργειακής φτώχειας. Τέλος, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις του άξονα προωθούν την ανάκαμψη, την ευημερία και την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας, προωθώντας επενδύσεις στον κατασκευαστικό τομέα, τη βιομηχανία και το αστικό περιβάλλον. Οι δράσεις θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας, συμπεριλαμβανομένων θέσεων εργασίας για νέους ή/και ανειδίκευτους εργάτες και θα συμβάλει θετικά στο ΑΕΠ της χώρας. Επιπλέον, οι δράσεις προάγουν την εδαφική συνοχή, καθώς η πλειοψηφία των έργων ή προγραμμάτων θα εφαρμοστεί σε Δήμους ή/ και Περιφέρειες σε όλη την επικράτεια.

Περίληψη: Ο άξονας περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που προωθούν:

(i) την ανακαίνιση και την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων κατοικιών, επιχειρήσεων (δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα) και δημόσιων κτηρίων και σημείων δημόσιου φωτισμού.

(ii) την υλοποίηση εμβληματικών στρατηγικών αναπλάσεων με έμφαση στην πράσινη μετάβαση, στις οποίες περιλαμβάνεται η Διπλή Ανάπλαση του Βοτανικού- Ελαιώνα, η ανάπλαση του παραλιακού μετώπου της Αθήνας, η ανακαίνιση και αναβάθμιση υφιστάμενων εγκαταστάσεων του ΟΑΚΑ καθώς και η ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και δικτύων υποδομών στα πρώην βασιλικά κτήματα στο Τατόι.

(iii) την κατάρτιση και επικύρωσή τοπικών πολεοδομικών σχεδίων (LUPs), ειδικών πολεοδομικών σχεδίων (SUPs), Ζωνών Υποδοχής Συντελεστή (ΖΥΣ) κτιρίων, οριοθέτηση περιοχών, σχέδια χαρακτηρισμών επαρχιακών οδών σε όλη την επικράτεια.

(iv) τη κατάρτιση της θαλάσσιας και παράκτιας πολιτικής καθώς και νέου χωροταξικού σχεδιασμού για ΑΠΕ, τη βιομηχανία, τον τουρισμό και τις υδατοκαλλιέργειες.

(v) τη δημιουργία σχεδίου για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.

Οι δράσεις που περιλαμβάνονται στον άξονα θα συμβάλουν άμεσα και έμμεσα στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και στη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης σε πολλαπλούς τομείς. Η παροχή κινήτρων για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων ευνοεί την προσέλκυση επενδύσεων, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη βιώσιμη ανάπτυξη και ενισχύει την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας. Παράλληλα, οι σχετικές δράσεις προάγουν την πράσινη μετάβαση και συμβάλουν στους εθνικούς και κοινοτικούς στόχους για το κλίμα που συνδέονται με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και στη συνολική βελτίωση της ανθεκτικότητας των πόλεων στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ	Μεταρρύθμιση για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ενεργειακής φτώχειας των ευάλωτων νοικοκυριών. Δημιουργία πλαισίου που θα ορίζει τα ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά (σύμφωνα και με τις σχετικές οδηγίες της Ε.Ε. 944/2019 και 2002/2018) και θα εισάγει μηχανισμούς παρακολούθησης και μείωσης της ενεργειακής φτώχειας. Στόχος η μείωση κατά 50% έως το 2025 και κατά 75% έως το 2030 του αποτυπώματος των ενεργειακά φτωχών νοικοκυριών.	0
Επένδυση	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ	Ενίσχυση δράσεων ενεργειακής εξοικονόμησης των νοικοκυριών, με στόχο εξοικονόμηση ενέργειας κατ' ελάχιστον 30%. Περιλαμβάνει αντικατάσταση κουφωμάτων, αναβάθμιση συστημάτων ψύξης και θέρμανσης, ηλιακούς θερμοσίφωνες, αντλίες θερμότητας, «έξυπνα» συστήματα ενεργειακής εξοικονόμησης και διαχείρισης οικιακών συσκευών, φωτοβολταϊκά στις στέγες κ.λπ. Το έργο θα μειώσει το κόστος της θέρμανσης και ψύξης, καθώς και κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στις κατοικίες και θα έχει σημαντικές ωφέλειες από πλευράς οικονομικής δραστηριότητας και θέσεων εργασίας για τους παρόχους των εργασιών και τις σχετικές βιομηχανίες.	1,081
Επένδυση	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ	Στρατηγικές αστικές αναπλάσεις που πυροδοτούν την αστική ανάπτυξη και βελτιώνουν σημαντικά την ποιότητα ζωής και το αστικό περιβάλλον (π.χ. στον Ελαιώνα, στη Δυτική Αθήνα, στο νότιο παραλιακό μέτωπο της Αττικής, στη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα και άλλες πόλεις, μικρές και μεγάλες). Οι αναπλάσεις αυτές θα βελτιώσουν την ζωή των κατοίκων και θα αποτελέσουν πόλους έλξης επισκεπτών, επενδύσεων και νέων θέσεων εργασίας.	475
Επένδυση	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΕΠΙΧΕΙΡΩΝΤΑΣ	Ενίσχυση των ενεργειών βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας της λειτουργίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με στόχο εξοικονόμηση κατ' ελάχιστον 30%. Περιλαμβάνονται ενεργειακές αναβαθμίσεις κτιρίων, ενεργειακή αναβάθμιση παραγωγικών διαδικασιών, συστήματα ανάκτησης θερμότητας στο πλαίσιο παραγωγικών διαδικασιών, εγκατάσταση «έξυπνων» ενεργειακών συστημάτων, ηλεκτρικά οχήματα διανομής κ.λπ. Το έργο θα βοηθήσει στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και θα δημιουργήσει τόνωση δραστηριότητας και θέσεων	450

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		εργασίας για τους παρόχους των εργασιών και τις σχετικές βιομηχανίες.	
Επένδυση	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	Ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση υποδομών και κτιρίων του Δημοσίου και της τοπικής αυτοδιοίκησης και ενεργειακή αναβάθμιση του οδοφωτισμού, με την σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα. Το «Εξοικονομώ στο δημόσιο» πέρα από τις επενδύσεις, τη μόχλευση οικονομικής δραστηριότητας και την επακόλουθη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, θα οδηγήσει σε σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας που επιβαρύνει σήμερα τον κρατικό προϋπολογισμό.	200
Επένδυση	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΡΩΗΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ ΤΑΤΟΪΟΥ	Ανακαίνιση των ιστορικών κτιρίων (42 κτίρια) και των υποδομών του κτήματος και ανάπτυξη περιπατητικών και ποδηλατικών διαδρομών στο δάσος του Τατοΐου. Στόχος η απόδοση του ανακαινισμένου κτήματος στους κατοίκους του λεκανοπεδίου για επαφή με τη φύση και ψυχαγωγία και η δημιουργία ενός νέου πόλου έλξης για τον εισερχόμενο τουρισμό στην Αττική.	45
Επένδυση	ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΟΑΚΑ	Ανακαινίζουμε και αναβαθμίζουμε την μεγαλύτερη αθλητική εγκατάσταση της χώρας ώστε να γίνει πόλος έλξης δραστηριοτήτων και ψυχαγωγίας των κατοίκων του λεκανοπεδίου της Αθήνας.	43
Μεταρρύθμιση	ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	Η κατάρτιση και η επικύρωση πολεοδομικών σχεδίων, τοπικών και ειδικών καθώς και η οριοθέτηση περιοχών και ζωνών υποδοχής μεταφοράς συντελεστή δόμησης, η οριοθέτηση οικισμών και τα σχέδια χαρακτηρισμών κοινόχρηστων οδών θα καλύψουν ολόκληρη την χώρα οδηγώντας μέσα στην επόμενη πενταετία στην ολοκλήρωση του πολεοδομικού χάρτη της χώρας (σήμερα καλύπτεται μόλις το 20%). Η μεταρρύθμιση θα διευκολύνει τη νόμιμη δόμηση λύνοντας ένα από τα μεγάλα προβλήματα που διαχρονικά καθυστερεί και εμποδίζει την προσέλκυση επενδύσεων και την φιλική προς το περιβάλλον πολεοδομική ανάπτυξη.	250
Μεταρρύθμιση	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	Εφαρμογή της θαλάσσιας και παράκτιας πολιτικής και των σχετικών θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων. Η μεταρρύθμιση στοχεύει στην εφαρμογή ενός νέου θαλάσσιου χωρικού σχεδιασμού με στόχο μεταξύ άλλων την προσέλκυση επενδύσεων σε υπεράκτιες Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (υπεράκτιες ανεμογεννήτριες κ.λπ.), που θα αξιοποιήσουν το	0

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		τεράστιο αιολικό δυναμικό της ελληνικής θαλάσσιας επικράτειας.	
Μεταρρύθμιση	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΑΠΕ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	Εφαρμογή νέου χωροταξικού σχεδιασμού για τις ΑΠΕ, τη βιομηχανία, τον τουρισμό και τις υδατοκαλλιέργειες. Η εφαρμογή της θα αποσαφηνίσει και θα ρυθμίσει το θεσμικό πλαίσιο για την κατανομή και κατασκευή όλων των σχετικών τύπων έργων και υποδομών και θα διευκολύνει την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στην πράσινη οικονομία.	0

Άξονας 1.3: Μετάβαση σε ένα πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/ τομέας: Αστική κινητικότητα και μεταφορές

Στόχος: Ο κύριος στόχος των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο άξονα είναι η προώθηση της πράσινης μετάβασης, με στόχο τον συντονισμό δράσεων που αποσκοπούν στη πράσινη, έξυπνη, ασφαλέστερη και δίκαιη αστική κινητικότητα. Ο στόχος αυτός ευθυγραμμίζεται και αποτελεί μέρος των σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της εθνικής στρατηγικής για την αειφόρο κινητικότητα (όπως απεικονίζεται στο Εθνικό Σχέδιο Ενέργειας και Κλίματος-NECP). Οι σχετικές επενδύσεις, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση του τομέα των μεταφορών μέσω της ηλεκτροκίνησης, αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Επιπλέον, ο άξονας συμβάλλει στην ανάκαμψη, την ευημερία και την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας μέσω της ενίσχυσης των νέων τεχνολογιών στους τομείς της κατασκευής, της διαχείρισης έργων, της παραγωγής βιομηχανικών προϊόντων και των υπηρεσιών, συμβάλλοντας στη μείωση της ανεργίας των νέων και δημιουργώντας ευκαιρίες απασχόλησης για ανθρώπινο δυναμικό υψηλής ειδίκευσης. Επιπλέον, οι δράσεις προάγουν την εδαφική συνοχή, καθώς η πλειοψηφία των έργων ή προγραμμάτων θα εφαρμοστεί σε Δήμους ή/ και Περιφέρειες σε όλη την επικράτεια.

Περίληψη: Η μετάβαση σε ένα πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών αποτελεί βασική προτεραιότητα για την Ελλάδα. Οι δράσεις που περιλαμβάνονται στον άξονα προωθούν την ηλεκτροκίνηση, μέσω της εγκατάστασης περισσότερων από 8.600 σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε όλη την επικράτεια και της αύξησης των ηλεκτρικών οχημάτων, μέσω της παροχής κινήτρων για την αντικατάσταση των υπαρχόντων οχημάτων με ηλεκτρικά. Επιπλέον ο άξονας προωθεί επενδύσεις που στοχεύουν στη δημιουργία βιομηχανικών μονάδων καινοτόμας πράσινης τεχνολογίας ενώ εισάγει μεταρρυθμίσεις που επιτρέπουν την εγκατάσταση και τη λειτουργία εξοπλισμού φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων (HO).

Η ηλεκτροκίνηση συμβάλλει σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και ευνοεί τη διεύθυνση ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα. Εξυπηρετεί επίσης τρεις στόχους του EU Taxonomy Regulation και συγκεκριμένα τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής, τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, καθώς και την πρόληψη και τον έλεγχο της μόλυνσης του περιβάλλοντος. Επιπλέον, οι δράσεις του συγκεκριμένου άξονα προωθούν την ψηφιακή μετάβαση εισάγοντας το σχεδιασμό και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών και υποστηρίζοντας την καινοτομία.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ – ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ	Δημιουργία νέων ή αναβάθμιση βιομηχανικών μονάδων τελευταίας πράσινης τεχνολογίας, με υποχρεωτική λειτουργία τμήματος έρευνας και ανάπτυξης για την προώθηση καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών. Ενίσχυση επενδύσεων μείωσης του αποτυπώματος CO2 στην επιβατηγό ναυτιλία. Ενίσχυση της νέας τεχνολογίας	300

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		συλλογής του διοξειδίου του άνθρακα και αποθήκευσής του.	
Μεταρρύθμιση	ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΤΙΣΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	Αλλαγές στη νομοθεσία για την μετάβαση του τομέα μεταφορών προς την ηλεκτροκίνηση, την υιοθέτηση ανταγωνιστικού μοντέλου για τη ανάπτυξη ηλεκτρικών αυτοκινήτων και την προσφορά υπηρεσιών φόρτισης και δημιουργία εθνικού αρχείου για προσβάσιμους φορτιστές ηλεκτρικών οχημάτων.	0
Επένδυση	ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΦΟΡΤΙΣΤΕΣ ΠΑΝΤΟΥ, ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΑΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ, ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΤΑΞΙ)	Η μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση αποτελεί στρατηγική επιλογή για την Ευρώπη και την χώρα μας για λόγους περιβάλλοντος, ανταγωνιστικότητας, μείωσης της εξάρτησης από εισαγόμενα καύσιμα και του υψηλού κόστους συντήρησης των αστικών λεωφορείων. Επιδοτείται με το πρόγραμμα αυτό η δημιουργία σταθμών φόρτισης για ηλεκτροκίνητα οχήματα σε ολόκληρη την Ελλάδα (αεροδρόμια, εθνικές οδοί, σταθμοί εξυπηρέτησης οχημάτων, πρατήρια καυσίμων κ.λπ.). Προωθείται η αντικατάσταση μέρους του στόλου των αστικών συγκοινωνιών στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη με ηλεκτρικά λεωφορεία και επιδοτείται η αντικατάσταση των παλαιών ρυπογόνων ταξί με ηλεκτρικά.	220

Άξονας 1.4: Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/ τομέας: Βιώσιμη διαχείριση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, κυκλική οικονομία, ανακύκλωση, βιοποικιλότητα, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ισορροπημένη περιφερειακή ανάπτυξη αγροτικών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών στο πλαίσιο της αποκέντρωσης, μετασχηματισμός του γεωργικού τομέα, πολιτική προστασία και διαχείριση φυσικών καταστροφών, προσαρμογή των στρατηγικών προστασίας από πλημμύρες στην κλιματική αλλαγή, καθώς και η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και των φυσικών της τοπίων από την κλιματική αλλαγή.

Στόχος: Ο άξονας προωθεί την πράσινη μετάβαση, εισάγοντας μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις με στόχο την αποτελεσματική χρήση των φυσικών πόρων και την προώθηση της κυκλικής οικονομίας, μέσω της αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων και των υγρών αποβλήτων, της προστασίας της βιοποικιλότητας και της προσαρμογής και της αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος.

Όλες οι δράσεις προωθούν τους στόχους του EU Taxonomy, και συγκεκριμένα την προσαρμογή και τον περιορισμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, την προστασία της βιοποικιλότητας, την κυκλική οικονομία, τη μείωση της ρύπανσης και τη βιώσιμη χρήση των υδάτινων πόρων. Επίσης, προωθούν την ευημερία και την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Οι προτεινόμενες επενδύσεις αναμένεται να δημιουργήσουν σημαντικό αριθμό νέων θέσεων εργασίας και να προωθήσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές μέσω της αειφόρου ανάπτυξης της γεωργίας και της προώθησης του οικότουρισμού. Επιπλέον, οι δράσεις προάγουν την εδαφική συνοχή, καθώς η πλειοψηφία των έργων ή προγραμμάτων θα εφαρμοστεί σε Δήμους ή/ και Περιφέρειες σε όλη την επικράτεια.

Περίληψη: Η προώθηση ενός πλαισίου προσαρμοσμένου στις αρχές της κυκλικής οικονομίας και της βιώσιμης διαχείρισης αποβλήτων, της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή αποτελούν τους βασικούς στόχους των προτεινόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, ο συγκεκριμένος άξονας περιλαμβάνει τις εξής κατηγορίες δράσεων:

(i) Κυκλική οικονομία και προστασία υδάτινων πόρων, συμπεριλαμβανομένων προγράμματος εξοικονομώ για το νερό, την εγκατάσταση υδρομέτρων και τηλεμετρίας, την κατασκευή υποδομών για την διαχείριση του πόσιμου νερού και των υγρών αποβλήτων, το σχέδιο αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του εθνικού δικτύου άρδευσης και επενδύσεις με στόχο τον περιορισμό των κινδύνων από πλημμύρες.

(ii) Προστασία του περιβάλλοντος, μέσω δράσεων για τη βιοποικιλότητα, αναδασώσεις και δασώσεις, την ανάπτυξη της Πάρνηθας, καθώς και μεταρρυθμίσεις, όπως ο εκσυγχρονισμός του ΟΦΥΠΕΚΑ. Ειδικά για τις αναδασώσεις, ο άξονας προβλέπει την υλοποίηση δράσεων αναδάσωσης σε έκταση 16.500 εκταρίων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων του εθνικού σχεδίου Αναδάσωσης.

(iii) Πολιτική προστασία, μέσω της εφαρμογής συστημάτων για την παρακολούθηση και διαχείριση κρίσεων, την απόκτηση εξοπλισμού για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών, την απόκτηση εναέριων μέσων για τη διαχείριση κρίσεων, τη δημιουργία στρατηγικού πλαισίου για τη διαχείριση κινδύνων φυσικών καταστροφών, καθώς και τη δημιουργία 13 Περιφερειακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας.

Οι δράσεις της πρώτης κατηγορίας προωθούν τη δημιουργία ενός πλαισίου για τη βιώσιμη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, μέσω της εισαγωγής μεταρρυθμίσεων που προωθούν τη βιώσιμη γεωργία και επιτρέπουν την αποτελεσματική χρήση των φυσικών πόρων. Η δεύτερη κατηγορία δράσεων επικεντρώνεται σε επενδύσεις που σχετίζονται με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης και της προστασίας από φυσικές καταστροφές και την αποκατάσταση των δασών. Έμφαση δίνεται επίσης στην αναβάθμιση των δυνατοτήτων της πολιτικής προστασίας, με στόχο την αντιμετώπιση προκλήσεων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, από την οποία η Ελλάδα επηρεάζεται σημαντικά.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	Ενίσχυση των δικτύων ύδρευσης περιοχών της Δυτικής Ελλάδας (Πρέβεζα, Άρτα) και νησιών (Λέσβος, Λευκάδα, Κέρκυρα). Ενισχύεται έτσι η ανθεκτικότητα των περιοχών στην κλιματική αλλαγή, αλλά και η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.	290
Επένδυση	ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗΣ	Αναδάσωση 16.500 εκταρίων (165.000 στρέμματα) σε όλη την Ελλάδα με έμφαση σε περιαστικές περιοχές. Το έργο στοχεύει στην αποκατάσταση καμένων περιοχών αλλά και την ποιοτική διαφοροποίηση των νέων αναδασωμένων εκτάσεων με νέες ποικιλίες ανθεκτικότερες στις θερινές πυρκαγιές. Στο ίδιο σχέδιο εντάσσονται ως ειδικότερα έργα η ολοκληρωμένη παρέμβαση στην περιοχή της Πάρνηθας και αντίστοιχη στην Θεσσαλονίκη. Στόχος η αναβάθμιση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.	224
Επένδυση	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ	Δημιουργία υποδομών επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων σε τουριστικά και περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές (παραλιακά μέτωπα Κορινθίας, δυτικό παραλιακό μέτωπο Βόλου, περιοχή Μόρνου, οικισμοί σε Ιωάννινα, Πέλλα, Κερατέα, οικισμοί σε νησιά όπως Κρήτη, Κέρκυρα, Σκύρος, Σκόπελος κ). Εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων επεξεργασίας αστικών λυμάτων και επανάχρηση του επεξεργασμένου ύδατος, σε σημαντικές πόλεις της χώρας (π.χ. Αλιβέρι, Σέρρες, Σιθωνία, Λαμία, Τρίκαλα, Λάρισα, Νάουσα της Πάρου) και στην Μοναστική Κοινότητα Αγίου Όρους. Υποδομές διαχείρισης υλός σε μεγάλες πόλεις (π.χ. Σέρρες, Ιωάννινα, Καβάλα, Αλεξανδρούπολη). Στόχος η προστασία του περιβάλλοντος, η βελτίωση της ποιότητας ζωής των	230

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		κατοίκων και η βιώσιμη αστική και τουριστική ανάπτυξη.	
Επένδυση	ΜΕΓΑΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΜΕ ΣΔΙΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Μεγάλες επενδύσεις σε αρδευτικά δίκτυα και συστήματα (κατασκευή και εκσυγχρονισμός φραγμάτων, αρδευτικών δικτύων, δεξαμενών κ) σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα (ΣΔΙΤ), ώστε να υπάρξει αύξηση των αρδευόμενων εκτάσεων και κατά συνέπεια της αγροτικής παραγωγής με παράλληλη έξυπνη διαχείριση των υδατικών πόρων και την εξοικονόμηση των διαθέσιμων υδατικών αποθεμάτων. Στόχος των έργων που θα φτάσουν σε σύνολο προϋπολογισμού τα 750 εκ. ευρώ, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας του αγροτοδιατροφικού τομέα, η αύξηση του αγροτικού εισοδήματος και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στη διάρκεια της κατασκευής και στη συνέχεια συντήρησης των έργων.	200
Επένδυση	ΕΡΓΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ	Κατασκευή και εκσυγχρονισμός—των υποδομών υδροδότησης και διαχείρισης πόσιμου νερού ώστε να βελτιωθεί η ποιότητά του και να γίνει η καλύτερη εξοικονόμηση των διαθέσιμων αποθεμάτων. Περιλαμβάνονται εδώ και εγκαταστάσεις αφαλάτωσης με συνεργασία δημόσιου ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ). Εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων Τηλεμετρίας – Τηλεχειρισμού και τοποθέτηση έξυπνων υδρομέτρων με σκοπό την ορθολογική διαχείριση του πόσιμου ύδατος και την ανίχνευση των διαρροών, ώστε να αποφευχθεί η μη πληρωμή—ατιμολόγητο νερό—σε επίπεδο δικτύου και σε επίπεδο τελικού καταναλωτή. Πρόγραμμα «εξοικονόμησης ύδατος» για την καλύτερη διαχείριση του πόσιμου νερού.	200
Επένδυση	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ	Δημιουργία εθνικού δικτύου με μονοπάτια και διαδρομές πεζοπορίας σε ολόκληρη την Ελλάδα. Αποκατάσταση αναβαθμίδων (ξερολιθιές), που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο Μεσογειακό περιβάλλον όπως η προστασία από τη διάβρωση και τις πλημμύρες. Δημιουργία και αναβάθμιση μουσειακών χώρων για τη Φυσική ιστορία της Ελλάδας και ψηφιοποίηση συλλογών της Ελληνικής Φυσικής Ιστορίας. Δημιουργία Εθνικού Συστήματος Παρακολούθησης ειδών, βιοτόπων και προστατευόμενων περιοχών, και άλλες δράσεις προστασίας της βιοποικιλότητας.	100

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΜΕΣΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	Η άμεση και έγκαιρη επέμβαση είναι κρίσιμη για τη διαχείριση των κρίσεων που δημιουργούν οι φυσικές καταστροφές και προπαντός αυτές που γίνονται όλο και πιο επικίνδυνες λόγω κλιματικής αλλαγής (πυρκαγιές, πλημμύρες κ.α). Έτσι πολλαπλασιάζουμε και βελτιώνουμε τα εναέρια μέσα που διατίθενται για ανάγκες Πολιτικής Προστασίας. Περιλαμβάνεται εδώ ο εκσυγχρονισμός 7 αεροσκαφών Canadair, 2 ελικοπτέρων Super Puma και 3 BK 117, και η προμήθεια 15 νέων μικρών αμφιβίων αεροσκαφών για παρεμβάσεις πυρόσβεσης σε νησιωτικές περιοχές, ελικοπτέρων και drones, που θα χρησιμοποιηθούν για μεταφορές, ιατρική χρήση, έκτακτη ανάγκη, επιτήρηση και πυρόσβεση.	155
Επένδυση	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ	Επενδύσεις πολλαπλών χρήσεων με στόχο τον περιορισμό των κινδύνων πλημμύρας και την παροχή νερού για αρδευτικούς σκοπούς σε περιοχές με μεγάλη ξηρασία κατά τη θερινή περίοδο και την ενίσχυση της αποτελεσματικής διαχείρισης υδάτων σε επιλεγμένες περιοχές στην Ελλάδα (Κρήτη, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος, Κεντρική Μακεδονία).	110
Επένδυση	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗΣ & ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ κ.λπ.)	Προμήθεια πυροσβεστικών και άλλων οχημάτων και εξοπλισμού για τοπικές αρχές (Περιφέρειες & Δήμοι) και την Πολιτική Προστασία. Ανάπτυξη έργων πρόληψης. Προμήθεια μεταφερόμενων γεφυρών τύπου Bailey για αντιμετώπιση πλημμυρών.	115
Επένδυση	ΕΡΓΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Ολοκλήρωση της κατασκευής, του ψηφιακού εξοπλισμού και των κέντρων διαχείρισης τηλεπικοινωνιών των κτιρίων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΦΑΡΟΣ, ΑΤΛΑΝΤΑΣ, κτιριακές εγκαταστάσεις εκπαίδευσης και επιμόρφωσης). Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός για τα 13 Περιφερειακά Κέντρα Επιχειρήσεων. Στόχος η βελτίωση της ταχύτητας αντίδρασης και η αποτελεσματικότερη διαχείριση κινδύνων που εντάσσονται στις αρμοδιότητες της Πολιτικής Προστασίας (πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί, υγειονομικές κρίσεις κ.λπ.).	74
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Σύγχρονος τεχνολογικός εξοπλισμός Πολιτικής Προστασίας. Περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων: Αισθητήρες GPS στα οχήματα της πυροσβεστικής και σε άλλα οχήματα πολιτικής προστασίας, μετεωρολογικοί σταθμοί, σειсмоγράφοι, κάμερες, συστήματα ανίχνευσης πυρκαγιών, αισθητήρες που προειδοποιούν για την άνοδο των υδάτων καθώς και δημιουργία	45

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		χαρτών πλημμυρικών κινδύνων και συστήματα κατάσβεσης πυρκαγιών σε κρίσιμους αρχαιολογικούς χώρους, καθώς και σε περιοχές natura, περιοχές μεγάλου φυσικού κάλους κ.λπ.	
Επένδυση	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ 13 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Κατασκευάζονται 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Κέντρα τελευταίας τεχνολογίας για την Πολιτική Προστασία με την μέθοδο των ΣΔΙΤ. Γίνεται έτσι πιο έγκαιρη και αποτελεσματική η διαχείριση των κινδύνων και των κρίσεων και σε περιφερειακό επίπεδο.	19
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΜΕ ΝΕΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΧΩΡΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ	Μέτρα και κίνητρα για την τη μείωση αστικών στερεών αποβλήτων. Αντιμετώπιση του προβλήματος της υγειονομικής ταφής που αποτελεί την επικρατέστερη επιλογή διαχείρισης αποβλήτων, φτάνοντας το 80% των συνολικών αστικών στερεών αποβλήτων. Επίτευξη των στόχων μείωσης στο 10% των αστικών στερεών αποβλήτων στους χώρους υγειονομικής ταφής μέχρι το 2030 και αύξησης του ποσοστού ανακύκλωσης κατά τουλάχιστον 55% μέχρι το 2025.	0

Άξονας 2.1: Συνδεσιμότητα για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, το κράτος

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/ τομέας: Συνδεσιμότητα για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, το κράτος

Στόχος: Η εγκατάσταση υποδομών οπτικών ινών σε κτίρια, η ανάπτυξη δικτύων 5G που θα καλύπτουν τους μεγάλους ελληνικούς αυτοκινητόδρομους, η διασφάλιση μετάβασης σε γρήγορες ευρυζωνικές διασυνδέσεις για απομακρυσμένα νησιά μέσω υποθαλάσσιων καλωδίων, αλλά και η αξιοποίηση των διαστημικών τεχνολογιών και εφαρμογών και η ενσωμάτωσή τους στην εθνική οικονομία με σκοπό την παροχή ασφαλών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, αναγνωρίζοντας τον καταλυτικό ρόλο της συνδεσιμότητας για την ανάπτυξη της ενιαίας ψηφιακής αγοράς και τη διασφάλιση του ψηφιακού της μέλλοντος, συνέταξε το Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη 2020 (Digital Agenda for Europe 2020), στοχεύοντας στην παροχή καλύτερης πρόσβασης για καταναλωτές και επιχειρήσεις σε ψηφιακά αγαθά και υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ευρώπη, δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη των ψηφιακών δικτύων και υπηρεσιών και τη μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού της ψηφιακής οικονομίας.

Κατά συνέπεια, βασική προϋπόθεση για την ψηφιακή μετάβαση της Ελλάδας είναι η βελτίωση των επιδόσεων της στον τομέα της «Συνδεσιμότητας». Οι δράσεις αυτού του Άξονα αποσκοπούν (α) στην υλοποίηση επενδύσεων εγκατάστασης υποδομών οπτικών ινών υψηλής χωρητικότητας, υποθαλάσσιων καλωδίων και μικρών δορυφόρων διευκολύνοντας την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της χώρας, και καλύπτοντας απομακρυσμένες αγροτικές και νησιωτικές περιοχές, και (β) στην πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων για τη διασφάλιση της μετάβασης σε γρήγορες ευρυζωνικές συνδέσεις καθώς και της μετάβασης σε τεχνολογίες 5G. Στην κατεύθυνση αυτή, οι νομοθετικές πρωτοβουλίες που έχουν ήδη αναληφθεί (Ν.4635/2019 και Ν.4727/2020) έχουν παράσχει έναν οδικό χάρτη για την ανάπτυξη σύγχρονων δικτυακών υποδομών και για τη δημιουργία του Ταμείου «Φαιστός», το οποίο θα διαδραματίσει βασικό ρόλο στην ανάπτυξη και ενσωμάτωση των τεχνολογιών 5G, δημιουργώντας το απαραίτητο οικοσύστημα για την αξιοποίηση του συνόλου των δυνατοτήτων των τεχνολογιών νέας γενιάς.

Περίληψη: Η υλοποίηση των προτεινόμενων επενδύσεων αναμένεται να επιταχύνει τη χρήση των σύγχρονων υποδομών νέας γενιάς από τους πολίτες, να αυξήσει τις δυνατότητες του ψηφιακού μετασχηματισμού της ελληνικής βιομηχανίας, να αναβαθμίσει τη διασύνδεση των νησιωτικών περιοχών της χώρας και να αναπτύξει την απαραίτητη υποδομή που θα εξυπηρετήσει τις ανάγκες για Συνδεδεμένη και Αυτόνομη Κινητικότητα. Επιπλέον, οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις στοχεύουν (α) στη βελτίωση της θέσης της Ελλάδας στη διεθνή κατάταξη βάσει των ευρυζωνικών συνδέσεων, (β) στην ενίσχυση όλων των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω αυτών των συνδέσεων καθώς και (γ) στη διευκόλυνση της ανάπτυξης καινοτόμων απομακρυσμένων υπηρεσιών.

Η ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας και η χρήση μικροδορυφόρων θα έχει σημαντικές θετικές επιπτώσεις σε ολόκληρη την κοινωνία και την οικονομία, συμπεριλαμβάνοντας τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, νέες και καλύτερες ευκαιρίες για τον κλάδο της βιομηχανίας, καθώς και υψηλότερη αποδοτικότητα και παραγωγικότητα τόσο για ιδιώτες όσο και εταιρείες αυξάνοντας παράλληλα την ψηφιακή στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης. Το έργο αναμένεται να αυξήσει τη διαθεσιμότητα, την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα των κυβερνητικών δικτύων επικοινωνίας.

Σύνδεση με European flagship: “Connect”

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΙΚΡΟΔΟΥΡΥΦΟΡΩΝ	Ανάπτυξη μικροδορυφόρων, αξιοποίηση των διαστημικών τεχνολογιών και εφαρμογών και ενσωμάτωσή τους στην εθνική οικονομία. Έργο που σχετίζεται με την παροχή υποστήριξης σε υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, χαρτογράφησης, χωροταξικού σχεδιασμού, στη ναυτιλία, γεωργία καθώς και σε άλλους τομείς της οικονομίας, παρέχοντας κρίσιμη υποστήριξη σε επενδύσεις νέων τεχνολογικών λύσεων.	161
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ 5G ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Εφαρμογή ενός συνεκτικού σχεδίου για την προετοιμασία και παρακολούθηση της ανάπτυξης δικτύων 5ης γενιάς στους Ελληνικούς αυτοκινητόδρομους. Η μεταρρύθμιση στοχεύει στη δημιουργία καινοτόμων ψηφιακών υποδομών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των βασικών οικονομικών τομέων (π.χ. τουρισμός, μεταφορές) και την αναθεώρηση διαδικασιών για την ανάπτυξη νέων καινοτόμων πρωτοβουλιών που θα αξιοποιήσουν τα οφέλη των δικτύων πέμπτης γενιάς.	0
Επένδυση	ΑΣΥΡΜΑΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΠΕΜΠΤΗΣ ΓΕΝΙΑΣ (5G) ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΩΝ	Ανάπτυξη υποδομής wireless network 5G σε έξι (6) ελληνικούς αυτοκινητόδρομους (2011 χιλιόμετρα). Το έργο θα οδηγήσει σε νέες επενδύσεις στην συνδεδεμένη και αυτόνομη κινητικότητα και στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της εφοδιαστικής αλυσίδας της χώρας.	130
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΓΡΗΓΟΡΕΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ - 100/200 Mbps (UltraFast)	Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός εκτεταμένου δικτύου ευρυζωνικών υποδομών υψηλής ταχύτητας, με την εγκατάσταση οπτικών ινών σε κτίρια καθώς και υποβρυχίων καλωδίων στα νησιά με δυνατότητα παροχής ταχύτητας σύνδεσης στο διαδίκτυο τουλάχιστον 100 Mbps και δυνατότητα αναβάθμισης σε 1 Gbps, με στόχο την κάλυψη ευρυζωνικών υπηρεσιών περίπου 2.400.000 πολιτών (στόχος ορισμένος στην Ψηφιακή Βίβλο). Απώτερος σκοπός είναι και η βελτίωση της θέσης της χώρας στη διεθνή κατάταξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και η ενίσχυση όλων των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω αυτών των συνδέσεων.	0

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΥΠΟΘΑΛΑΣΣΙΑ ΚΑΛΩΔΙΑ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ	Σύνδεση της ηπειρωτικής χώρας με τα ελληνικά νησιά και με την Κύπρο μέσω σύγχρονων υποθαλάσσιων καλωδίων οπτικών ινών	89
Επένδυση	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΟΠΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ ΣΕ ΚΤΙΡΙΑ	Εγκατάσταση υποδομών οπτικών ινών σε κτίρια προκειμένου να επιταχυνθεί η υιοθέτηση υποδομής επόμενης γενιάς (next-generation infrastructure) από τους πολίτες. Υλοποίηση βασισμένη στο μοντέλο του «Εξοικονομώ κατ'οίκον». Στόχος η ανάπτυξη σύγχρονων τεχνολογικών εφαρμογών και η βέλτιστη διασύνδεση των πολιτών με τις πηγές των δεδομένων. Το έργο θα οδηγήσει σε πολλαπλές νέες επενδύσεις, θέσεις εργασίας και αύξηση εισοδημάτων.	73

Άξονας 2.2: Ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/ τομέας: Ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους

Στόχος: Λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες προκλήσεις, αλλά και συστάσεις των ευρωπαϊκών θεσμών, η Ελλάδα στοχεύει στον εκσυγχρονισμό του Δημόσιου Τομέα και στην ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών αυξάνοντας την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητά του, και επιτυγχάνοντας την παροχή βελτιωμένων, ποιοτικών υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρήσεις, αλλά και βελτιώνοντας την απόδοση των δημοσίων υπαλλήλων μέσω νέων εργαλείων και χρήσης ταχύτερων και αποδοτικότερων τεχνολογιών και υποδομών. Η επιτάχυνση των προσπαθειών για τη βελτίωση της «ψηφιακής απόδοσης» της χώρας θα είναι καταλυτική για την επίτευξη αυτών των στόχων. Οι ακόλουθες κατηγορίες δράσεων δείχνουν την κύρια κατεύθυνση αυτού του Άξονα: (α) Ψηφιακός μετασχηματισμός της Δημόσιας Διοίκησης και παροχή υψηλού επιπέδου δημόσιων υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρήσεις με γνώμονα την απλοποίηση και τη βελτίωση διαδικασιών, συστημάτων και συμμόρφωσης με τις ευρωπαϊκές στρατηγικές και πολιτικές, (β) Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και προηγμένων τάσεων στις υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης, αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας αυτών, μείωση του κόστους λειτουργίας καθώς και αναβάθμιση και συντήρηση συστημάτων, (γ) Διασύνδεση και διαλειτουργικότητα μητρώων, συστημάτων και υπηρεσιών για ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ εθνικών δημόσιων οργανισμών, (δ) Εδραίωση στρατηγικής και πολιτικών για την ασφάλεια στον Κυβερνοχώρο σε συνδυασμό με τη δημιουργία ενός Εθνικού Κέντρου Επιχειρησιακής Ασφάλειας (Security Operations Center), (ε) Στρατηγική και πολιτικές διακυβέρνησης δεδομένων για τον δημόσιο τομέα.

Περίληψη: Η συνεχής βελτίωση και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης αποτελεί για την Ελλάδα ξεκάθαρη στρατηγική επιλογή (*Digital Bible*), η οποία έχει προσφάτως εντατικοποιηθεί και διερευνηθεί περαιτέρω λόγω της πανδημίας του COVID-19. Πιο συγκεκριμένα, τους τελευταίους 12 μήνες, τα αποτελέσματα αυτής της στρατηγικής είναι σημαντικά και απεικονίζονται στην αύξηση των παρεχόμενων ψηφιακών υπηρεσιών αλλά και στην οργάνωση έργων και δράσεων για τον ενστερνισμό τους από τη Δημόσια Διοίκηση και τους δημοσίους υπαλλήλους. Ωστόσο, η χώρα θα πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης της, μέσω της περαιτέρω ενίσχυσης της “ψηφιακής απόδοσής” της.

Ο συνολικός στόχος αυτού του Άξονα είναι ο εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Δημόσιου Τομέα βελτιώνοντας το λειτουργικό του μοντέλο και επιτυγχάνοντας την παροχή βελτιωμένων, ποιοτικών υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρήσεις. Επιπλέον, σημαντικές πρωτοβουλίες με διευρωπαϊκό χαρακτήρα, όπως για παράδειγμα οι «Έξυπνες πόλεις», περιλαμβάνονται στον τρέχοντα άξονα και φέρνουν στο προσκήνιο παγκόσμιες προκλήσεις, σχετιζόμενες με την ψηφιακή αλλά και την πράσινη μετάβαση. Καθώς οι πληθυσμοί σε μεγάλες πόλεις αυξάνονται συνεχώς, η ζήτηση για βελτιωμένες υπηρεσίες, και κυρίως η πίεση για καλύτερη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων, θα συνεχίσει να αυξάνεται. Η επιτάχυνση των προσπαθειών για τη βελτίωση της ψηφιακής απόδοσης της χώρας θα είναι καταλυτική τόσο για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, όσο και για την ικανοποίηση των σύγχρονων προκλήσεων και τον εκσυγχρονισμό της χώρας.

Οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στοχεύουν (α) στον ψηφιακό μετασχηματισμό των οργανισμών του Δημόσιου Τομέα και στην ενίσχυση των ψηφιακών τους υπηρεσιών, (β) σε βελτιώσεις επιχειρησιακών διαδικασιών συνοδευόμενες από την ενσωμάτωση σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων, (γ) σε σημαντική ενίσχυση της διαλειτουργικότητας πληροφοριακών συστημάτων και δεδομένων, (δ) σε ισχυρή ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας, καθώς και (ε) σε εκτεταμένη χρήση

σύγχρονων τεχνολογιών, όπως για παράδειγμα οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους (cloud computing) και οι τεχνολογίες αποτελεσματικής διαχείρισης πολυδιάστατων δεδομένων μεγάλου όγκου (big data).

Σύνδεση με European flagship: “Modernise”

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ «ΠΕΛΑΤΟΚΕΝΤΡΙΚΩΝ» ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	Κατάρτιση σχεδίου δράσης για την παροχή “πελατοκεντρικών” υπηρεσιών προσανατολισμένων προς τους Έλληνες πολίτες που εξυπηρετούνται από τη Δημόσια Διοίκηση και ανάπτυξη πολιτικών και διαδικασιών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή του Ψηφιακού Μετασχηματισμού στο δημόσιο περιβάλλον.	0
Επένδυση	ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	Ψηφιοποίηση καίριων αρχείων σε διάφορους τομείς (δικαιοσύνη, πολεοδομίες, κτηματολόγιο, μετανάστευση, ΕΦΚΑ κα) και ενσωμάτωσή τους σε αντίστοιχα πληροφοριακά συστήματα. Η εμβληματική και μεγάλη αυτή επένδυση θα οδηγήσει σε δραστική βελτίωση της ταχύτητας εξυπηρέτησης του πολίτη από τις κρατικές υπηρεσίες ενώ ταυτόχρονα θα απελευθερώσει δημόσιους πόρους λόγω της μείωσης του κόστους πρόσβασης του δημοσίου στα αρχεία του. Καλύτερο, ταχύτερο και πιο παραγωγικό κράτος είναι ο στόχος της επένδυσης αυτής.	565
Επένδυση	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΧΕΣΕΩΝ (CRM) ΜΕ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΚΟΜΒΟΥ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εφαρμογή πληροφοριακού συστήματος για τη διαχείριση κάθε είδους συναλλαγής ή αλληλεπίδρασης της Δημόσιας Διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Το έργο θα οδηγήσει σε εξατομίκευση της προσέγγισης με τον πολίτη και θα προωθήσει υψηλότερο επίπεδο υπηρεσιών από ένα μόνο ψηφιακό σημείο, όπως για παράδειγμα την αναζήτηση της έκδοσης οποιασδήποτε άδειας (π.χ. οικοδομής, άδειες λειτουργίας, περιβαλλοντικές άδειες κλπ).	80
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΕΠ	Εκσυγχρονισμός και ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών ΚΕΠ έτσι ώστε να μπορούν να εξυπηρετούν τους πολίτες και από απόσταση (με τηλεδιάσκεψη) και ανάπτυξη νέων εφαρμογών (συστήματα αξιολόγησης, υπηρεσίες κινητών, αυτόματες μηχανές εισιτηρίων κα).	19
Επένδυση	ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	Επανασχεδιασμός και εφαρμογή νέου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσίων Συμβάσεων ώστε να ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική υλοποίηση τους και να	17

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		ενσωματωθούν σε αυτό νέες εξελιγμένες υπηρεσίες διαλειτουργικότητας. Στόχος η μεγαλύτερη διαφάνεια και ταχύτητα υλοποίησης δημοσίων έργων και προμηθειών και η εξοικονόμηση δημόσιων πόρων.	
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ (ΕΝΙΑΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΥΛΗ, ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ, ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΞΕΝΕΙΩΝ κα)	Δημιουργία ενιαίας ψηφιακής πύλης, διασυνδεδεμένης στην κεντρική πύλη gov.gr, κόμβου για άμεση απομακρυσμένη εξυπηρέτηση προς τους πολίτες, εκσυγχρονισμός και απλούστευση διαδικασιών σε ό,τι αφορά τις ψηφιακές υπηρεσίες που παρέχουν τα κατά τόπους προξενεία. Στόχος η ασφαλής και ταχύτερη επικοινωνία του Υπουργείου με τους πολίτες και τις υπόλοιπες δημόσιες αρχές.	49
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗ ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΤΑ	Ψηφιακός μετασχηματισμός των ΕΛΤΑ, μέσω της αναβάθμισης των πληροφοριακών συστημάτων, αυτοματοποίησης των κέντρων διαλογής και παροχής καλύτερων και περισσότερων ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες, που αφορούν τις υποχρεώσεις της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.	48
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΘΗΤΕΙΑ	Έργο που στοχεύει στην ενσωμάτωση προγράμματος επανακατάρτισης και κατάρτισης σε ψηφιακές δεξιότητες των στρατεύσιμων κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας. Στόχος είναι να αξιοποιηθεί καλύτερα ο χρόνος των στρατευσίμων στη διάρκεια της θητείας, η προσαρμογή τους στις ψηφιακές ανάγκες των σύγχρονων ενόπλων δυνάμεων και η δεξιότητές τους όταν θα εισέλθουν στην οικονομία μετά την λήξη της θητείας τους.	32
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΕΔΥΤΕ)	Αναβάθμιση και βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ), συμπεριλαμβανομένων: (α) της αναβάθμισης και βελτίωσης των υπηρεσιών λογισμικού και cloud computing στα μέλη της ερευνητικής και ακαδημαϊκής κοινότητας, (β) της επέκτασης και αναβάθμισης του εθνικού υπερ-υπολογιστικού συστήματος (HPCS) ARIS - Φάση Β, και (γ) της μίσθωσης υποδομής οπτικών ινών.	63
Μεταρρύθμιση	ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ & ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	Ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικής για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την προστασία των συστημάτων, δεδομένων και πληροφοριών. Δημιουργία Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων για την ασφάλεια στον Κυβερνοχώρο. Στόχος η βελτίωση της κυβερνο-ασφάλειας και της αντίστοιχης αξιοπιστίας	32

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		των δημόσιων συστημάτων και πληροφοριών και η εμπέδωση της εμπιστοσύνη των πολιτών σε αυτά.	
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	Επένδυση που αποσκοπεί στην αύξηση της ασφάλειας στις κρίσιμες υποδομές της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ), στον εκσυγχρονισμό του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της, καθώς και στην αναβάθμιση των μεθόδων διαχείρισης δεδομένων στα Πληροφοριακά Συστήματα του Δημοσίου Τομέα που είναι εγκατεστημένα στο G-Cloud.	11
Μεταρρύθμιση	ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΜΗΤΡΩΩΝ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	Σχεδιασμός ολοκληρωμένης βάσης και υπόβαθρου για την διασύνδεση και διαλειτουργικότητα συστημάτων και επιμέρους μητρώων και μεμονωμένων εφαρμογών μεταξύ φορέων του Δημοσίου Τομέα. Η μεταρρύθμιση ακολουθεί το Ευρωπαϊκό πλαίσιο Διαλειτουργικότητας (New European Interoperability Framework, EIF) και δημιουργεί το υπόβαθρο για να μην υποκατασταθεί η γραφειοκρατία με μια «ψηφιακή γραφειοκρατία» μεμονωμένων και μη επικοινωνούντων ψηφιακών συστημάτων.	0
Επένδυση	ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΗΤΡΩΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	Δημιουργία μιας κεντρικής υποδομής και σχετικών υπηρεσιών (Cloud, Enterprise Service Bus) για την διαλειτουργικότητα και την διασύνδεση συστημάτων και μητρώων μεταξύ φορέων του Δημοσίου. Αναβάθμιση της εθνικής πύλης ανοικτών δεδομένων συνδέοντας την παράλληλα με την Ευρωπαϊκή Πύλη. Καίριο έργο για να επιταχυνθεί ουσιαστικά η ροή της πληροφορίας στο δημόσιο και να είναι δυνατή η παροχή online υπηρεσιών στους πολίτες, που απαιτούν την αυτόματη συλλογή πληροφοριών από διαφορετικά υπουργεία και υπηρεσίες.	97
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΟΤ	Εκσυγχρονίζεται ψηφιακά ο ΕΟΤ με την εφαρμογή ενός ψηφιακού τουριστικού χάρτη και ενός ψηφιακού αποθετηρίου πολιτιστικών πόρων της χώρας. Η καινοτομία θα παρέχει πληροφορίες σε τουρίστες και πολίτες βασισμένη στην τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης 2ης γενιάς. Στόχος η αύξηση της συνολικής επισκεψιμότητας της χώρας.	8
Επένδυση	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	Επένδυση για τη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας μητρώου τουριστικών επιχειρήσεων και διαλειτουργικότητας της με δημόσια μητρώα και συστήματα.	8

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ (Cloud computing, Business Intelligence -AI, Artificial Intelligence-AI, Machine Learning κα) ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Η μεταρρύθμιση στοχεύει να αναπτύξει μια καινοτόμα και σταθερή βάση για την ενσωμάτωση νέων τεχνολογικών εξελίξεων (π.χ. Cloud computing, Business Intelligence -AI, Artificial Intelligence-AI, Machine Learning) στη Δημόσια Διοίκηση. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην επιτυχή συλλογή, αποθήκευση και παρουσίαση δεδομένων και στην επαρκή συντήρηση συστημάτων και υποδομών. Στόχος είναι να μην μένει πίσω ο δημόσιος τομέας καθώς οι σχετικές τεχνολογίες διαρκώς βελτιώνονται.	0
Επένδυση	ΕΞΥΠΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ	Ολοκληρωμένος ψηφιακός μετασχηματισμός επιλεγμένων πόλεων σε πιλοτική βάση, μέσα από την ολοκληρωμένη ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών των Δήμων τους, που βελτιώνουν την καθημερινότητα του πολίτη. Αφορά στην ψηφιακή αναβάθμιση κρίσιμων τομέων όπως στάθμευση, διαχείριση απορριμμάτων, κυκλοφορία, υγεία, ύδρευση, κλπ. Το έργο βελτιώνει την ποιότητα ζωής και ενισχύει το τουριστικό προϊόν.	73
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΝΕΦΟΥΣ	Η αποτελεσματική ψηφιοποίηση και διασύνδεση των υπηρεσιών του Δημοσίου επιτυγχάνεται με την εγκατάσταση νέας υποδομής και υπηρεσιών Cloud Computing. Το έργο είναι απαραίτητο για την γενική στρατηγική ψηφιακής μετάβασης των κρατικών υπηρεσιών.	95
Επένδυση	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ (BUSINESS CONTINUITY) ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	Σχέδιο για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας (business continuity), στη Δημόσια Διοίκηση και αναγκαίος εξοπλισμός για την εφαρμογή του. Στόχος οι υπάλληλοι του δημοσίου να μπορούν, εφόσον χρειαστεί, να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους και από απόσταση, με δημιουργία όλης της απαιτούμενης ασφαλούς υποδομής (δίκτυα VPN, G-Cloud κα). Το έργο θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα των δημοσίων υπηρεσιών και την ποιότητα εξυπηρέτησης των πολιτών ιδίως σε περιόδους κρίσεων.	39
Επένδυση	«ΣΥΖΕΥΞΙΣ II» ΓΙΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	Επέκταση του Εθνικού Δικτύου του Δημοσίου Τομέα (ΣΥΖΕΥΞΙΣ II) για την παροχή αναβαθμισμένων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης για τρία συνεχόμενα χρόνια. Οι δημόσιοι φορείς αποκτούν πρόσβαση σε αναβαθμισμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και το δημόσιο μπορεί να προγραμματίζει πιο ορθολογικά τις δαπάνες για τις τηλεπικοινωνιακές του ανάγκες (σταθερή, κινητή τηλεφωνία, καθώς και υπηρεσίες δεδομένων / διαδικτύου και τηλεδιάσκεψης).	26

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΓΚΠΔ (GDPR)	Δημιουργία ενός κεντρικού πλαισίου Διακυβέρνησης Δεδομένων για την διασφάλιση και την παρακολούθηση της αξιοπιστίας, ιδιωτικότητας, χρηστικότητας και τυποποίησης των δεδομένων που φιλοξενούνται σε υποδομές υπολογιστικού νέφους σε συμφωνία με τον νόμο 4727/2020. Ανάπτυξη του θεσμού μέσω του ΕΚΤ ως αρμόδιου φορέα, της υποδομής, των δυνατοτήτων και ικανοτήτων για τη διακυβέρνηση των ανοιχτών δεδομένων του δημόσιου, τη διάθεσή τους για επανάχρηση και την παροχή σχετικών υπηρεσιών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα σε συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ (GDPR). Στόχος η εγγύηση των δικαιωμάτων στη χρήση των δεδομένων όλων των ενδιαφερομένων.	26
Επένδυση	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΠΟΛΥΔΙΑΣΤΑΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΟΓΚΟΥ (Big data)	Η διαχείριση και ανάλυση πολυδιάστατων δεδομένων μεγάλου όγκου (big data), είναι βασική νέα δυνατότητα που προσφέρει στις χώρες η 4η τεχνολογική επανάσταση. Με την επένδυση αυτή η Πολιτεία αποκτά τη δυνατότητα να αξιοποιήσει εργαλεία Data Analytics στον σχεδιασμό των κρατικών υπηρεσιών.	16
Επένδυση	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ	Επέκταση του υπό υλοποίηση συστήματος διαχείρισης εγγράφων ώστε να περιλάβει την λειτουργικότητα των σχετικών υπηρεσιών και προς τους πολίτες και προς τις επιχειρήσεις	5

Άξονας 2.3: Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/ τομέας: Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων

Στόχος: Η έξαρση και ταχεία μετάδοση της πανδημίας του COVID-19 έχει δημιουργήσει μία πρωτόγνωρη κατάσταση με άμεσες και σημαντικές συνέπειες σε όλους τους κλάδους της οικονομίας και των επιχειρήσεων. Προς αντιμετώπιση των προβλημάτων αλλά και των προκλήσεων που έχουν ανακύψει, σε συνδυασμό με τις ευκαιρίες που ανοίγονται από τις συντελούμενες αλλαγές που οφείλονται κατά κύριο λόγο στις αλματώδεις τεχνολογικές εξελίξεις στους τομείς της ψηφιοποίησης από τη μετάβαση στην εποχή της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης, οι ελληνικές επιχειρήσεις αναζητούν πρόσβαση σε πολύτιμους πόρους για την ενσωμάτωση των ψηφιακών τεχνολογιών και κατ' επέκταση το μετασχηματισμό των επιχειρησιακών τους μοντέλων που θα τους εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα στο ανταγωνιστικό περιβάλλον που διαμορφώνεται.

Στο πλαίσιο αυτό, στόχος αυτού του Άξονα είναι να αυξήσει την ευαισθητοποίηση, και κατ' επέκταση την υιοθέτηση των ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις, προκειμένου να επεκταθεί η ψηφιακή παρουσία τους και η αλληλεπίδραση με τους πελάτες τους μέσω καινοτόμων ψηφιακών καναλιών. Επίσης, οι δράσεις αυτού του Άξονα αποσκοπούν στην υποστήριξη της περαιτέρω ανάπτυξης των επιχειρήσεων μέσα από φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις σε ψηφιακές τεχνολογίες, αλλά και στην αύξηση της ανθεκτικότητάς τους σε κρίσεις. Επιπρόσθετα, ο Άξονας σκοπεύει να διευκολύνει και να καταστήσει πιο διαφανείς τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ επιχειρήσεων και κρατικών αρχών, ενώ παράλληλα υποστηρίζει την πράσινη μετάβαση.

Περίληψη: Οι ψηφιακές τεχνολογίες αλλάζουν ριζικά το σύνολο των κλάδων της οικονομίας. Η εφαρμογή και η υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών, καθώς και η αξιοποίηση των ψηφιακών δεξιοτήτων δεν αποτελούν πλέον προαιρετική δράση για τις επιχειρήσεις αλλά βασικό παράγοντα επιβίωσης. Τόσο στο Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας – DESI (2020) όσο και στο δείκτη Digital Transformation Scorecard, η Ελλάδα υπολείπεται των Ευρωπαϊκών εταίρων της, στους περισσότερους τομείς που αφορούν στην ψηφιακή ωριμότητα των επιχειρήσεων. Το 2015 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δρομολόγησε μία φιλόδοξη στρατηγική για την επίτευξη ψηφιακής ενιαίας αγοράς, βασικός παράγοντας επιτυχίας της οποίας είναι η άκρως ανταγωνιστική ψηφιακή βιομηχανία στην Ευρώπη και η ενσωμάτωση ψηφιακών καινοτομιών σε όλους τους τομείς. Αντιμέτωπες με την πρόκληση της ψηφιοποίησης, οι επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους καλούνται να στηριχθούν στα πλεονεκτήματα της προόδου στον τομέα των ψηφιακών τεχνολογιών, όπως το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (IoT), τα δίκτυα 5G, το υπολογιστικό νέφος, η ανάλυση δεδομένων και η ρομποτική, με σκοπό να μεταμορφώσουν τα προϊόντα, τις διαδικασίες και τα επιχειρηματικά τους μοντέλα ενισχύοντας την ανθεκτικότητά τους και διασφαλίζοντας προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης.

Η ψηφιοποίηση εν γένει παρουσιάζει μια τεράστια ευκαιρία για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών, την επέκταση της παρουσίας στην αγορά και τη δημιουργία μιας πιο ανθεκτικής επιχείρησης, είναι όμως και μια τεράστια πρόκληση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Στην Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι σε επιμέρους τομείς αξιοποίησης των ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις σημειώνονται υψηλότερες επιδόσεις σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (π.χ. προμήθεια συστημάτων Big Data Analytics), αυτές δεν συνοδεύονται από τον ανάλογο διοικητικό και λειτουργικό μετασχηματισμό και στην υιοθέτηση αυτών στην κουλτούρα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Ο στόχος αυτού του

Άξονα είναι να αυξήσει την υιοθέτηση των ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις, μειώνοντας το ψηφιακό χάσμα μεταξύ των ελληνικών ΜμΕ και των αντίστοιχων του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Αυτό θα επιτευχθεί μέσα από την προτεινόμενη δέσμη επενδύσεων και πρωτοβουλιών, οι οποίες περιλαμβάνουν (α) την παροχή ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών με στόχο την υποστήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού των ΜμΕ, (β) τη δημιουργία ενός κεντρικού μηχανισμού για την αξιολόγηση των αναγκών των επιμέρους ΜμΕ, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της παροχής των υπηρεσιών ψηφιακού μετασχηματισμού, την ευαισθητοποίηση των στελεχών των επιχειρήσεων και την παροχή υποστήριξης, τη μεταφορά τεχνογνωσίας και τον προγραμματισμό κατάρτισης από ειδικούς, ώστε οι επιχειρήσεις να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τα εργαλεία και τις υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω μιας πλατφόρμας ψηφιακής αγοράς (δημιουργία digital marketplace), και (γ) την παροχή φορολογικών κινήτρων με τη μορφή υπερ-αποσβέσεων δαπανών και παγίων για την προμήθεια λογισμικού, υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, εγκατάσταση εξειδικευμένου εξοπλισμού κλπ, με σκοπό την επιτάχυνση των επενδύσεων σε σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες.

Σύνδεση με European flagship: “Scale-up”

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΜΜΕ	Η μεταρρύθμιση στοχεύει στη δημιουργία ενός ψηφιακού επιχειρησιακού οικοσυστήματος που προωθεί τον ψηφιακό μετασχηματισμό των ΜΜΕ με: (α) δημιουργία ψηφιακής υποδομής μέσω χρηματοδοτήσεων για την απόκτηση και εφαρμογή ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών, καθώς και την αύξηση της ψηφιακής ευαισθητοποίησης των στελεχών των επιχειρήσεων και (β) την άμεση ενθάρρυνση των επενδύσεων στον ψηφιακό μετασχηματισμό, χρησιμοποιώντας φορολογικά κίνητρα σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία, προκειμένου να αλλάξει το επιχειρησιακό περιβάλλον και να αυξηθούν οι επενδύσεις σε σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες, και (γ) ταμειακές μηχανές και αναβάθμιση οικοσυστήματος POS.	0
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	Ενισχύεται με επιδοτήσεις ο ψηφιακός μετασχηματισμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ώστε να βελτιώσουν την λειτουργία τους και την ανταγωνιστικότητά τους ενσωματώνοντας νέες τεχνολογίες ηλεκτρονικών πληρωμών, εργασίας από απόσταση, ψηφιακού γραφείου (διαχείριση εγγράφων, έργων κ.λπ.), digital marketplace, κυβερνοασφάλειας κ.λπ. με κριτήρια διασποράς της ενίσχυσης και έμφαση στην κάλυψη και των μικρότερων επιχειρήσεων.	375

Άξονας 3.1: Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας

Σύνοψη

Τομείς/ τομέας πολιτικής: Πλαίσιο της αγοράς εργασίας, ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας (ALMPs), παθητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας (PLMP), Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

Στόχος: Ο γενικός στόχος αυτού του άξονα είναι η εισαγωγή παρεμβάσεων πολιτικής για την αγορά εργασίας που ενισχύουν την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας, την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας, την προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας και τη μείωση των ανισοτήτων, της φτώχειας και του κοινωνικού και οικονομικού αποκλεισμού. Το περιεχόμενο των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων εξυπηρετεί τους βασικούς στόχους του Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας, την εθνική στρατηγική ανάπτυξης που υποστηρίζεται από την έκθεση της επιτροπής Πισσαρίδη και τις εθνικές ειδικές συστάσεις ανά χώρα (CSR) που παρέχονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2019 και 2020. Συγκεκριμένα, μέσω συνεκτικών και στοχευμένων παρεμβάσεων που περιλαμβάνουν τον εκσυγχρονισμό και την απλούστευση του εργατικού νόμου, την ενεργοποίηση πρωτοποριακών ενεργών και παθητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας (ALMPs & PLMPs) και την ψηφιοποίηση της απασχόλησης και των σχετικών υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης, ο άξονας στοχεύει στη σημαντική προώθηση της ανάπτυξης, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα. Ο άξονας προωθεί επίσης τον ψηφιακό μετασχηματισμό των μηχανισμών καταγραφής της δηλωμένης εργασίας καθώς και των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης και συμβουλευτικών υπηρεσιών του ΟΑΕΔ, οδηγώντας σε ένα πιο αποτελεσματικό και ανθεκτικό σύστημα σχεδιασμού, αξιολόγησης και βελτιστοποίησης των πολιτικών, που σχετίζονται με την αγορά εργασίας.

Περίληψη: Ο άξονας εισάγει στην αγορά εργασίας μεταρρυθμίσεις και δράσεις που ενθαρρύνουν την απασχολησιμότητα του ανθρώπινου κεφαλαίου της χώρας, την υψηλότερη μακροχρόνια απασχόληση και την παραγωγικότητα της εργασίας, παρέχοντας στοχευμένα ευκαιρίες για απασχόληση, ώστε τελικά να προωθείται η ευημερία και η μείωση του χάσματος στην απασχόληση. Οι κύριες δράσεις μέσω των οποίων ο άξονας θα επιτύχει τους στόχους αυτούς περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται: (α) τη μεταρρύθμιση του πλαισίου που περιγράφει την αγορά εργασίας και τις εργασιακές σχέσεις β) συμβατές με εξορθολογισμένα κίνητρα, σύγχρονες ενεργητικές και παθητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, που αποσκοπούν στην μακροχρόνια αναβάθμιση της ικανότητας της αγοράς να δημιουργεί θέσεις εργασίας και στην αύξηση της ανθεκτικότητάς της σε περίπτωση σοκ, και (γ) στον ψηφιακό μετασχηματισμό των υπηρεσιών απασχόλησης και κοινωνικής ασφάλισης. Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του εργασιακού νόμου, και με τη θετική εμπειρία στην τηλεργασία κατά τη διάρκεια της πανδημίας και προκειμένου να αυξηθεί περαιτέρω η ανθεκτικότητα της αγοράς εργασίας έναντι μελλοντικών σοκ, ο άξονας περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις που προωθούν νέες μορφές εργασίας, όπως η τηλεργασία, καθώς και ρυθμίσεις που ενισχύουν την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

Σύνδεση με European flagship: “Modernise”, “Upskill και Reskill”

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	Μεταρρύθμιση του εργασιακού νόμου με άξονες: 1. Εργάνη II 2. Εκσυγχρονισμός συλλογικού εργατικού και συνδικαλιστικού δικαίου 3. Προσαρμογή στην τηλεργασία 4. Αντιμετώπιση παρενόχλησης και βίας στην εργασία 5. Ισορροπία επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής	0
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Ψηφιακά έργα για την προσαρμογή στην εφαρμογή των διατάξεων της μεταρρύθμισης του εργατικού νόμου, όπως την ψηφιακή κάρτα εργασίας, τον μηχανισμό προσδιορισμού του κατώτατου μισθού, το ψηφιακό σύστημα για την Υγιεινή και την Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, την ψηφιοποίηση του ΣΕΠΕ. Το έργο βοηθάει στην αποκατάσταση ενός ομαλού εργασιακού περιβάλλοντος για εργαζόμενους και επιχειρήσεις και στην μείωση των φαινομένων άτυπης εργασίας.	62
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	Η μεταρρύθμιση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης (ALMP) ανασχεδιάζει το χαρτοφυλάκιο των ενεργών πολιτικών και προωθεί ταυτόχρονα σημαντικές επενδύσεις σε προγράμματα επιδοτούμενης απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα για ανέργους (απόκτηση εργασιακής εμπειρίας μέσω ορισμένου χρόνου αμειβόμενης πλήρους απασχόλησης), καθώς και ειδικά προγράμματα απασχόλησης για περιοχές μετάβασης (απολιγνιτοποίησης), περιοχές με προβλήματα αποβιομηχάνισης και περιοχές με μεγάλα ποσοστά εποχικής απασχόλησης.	479
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΘΗΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	Η μεταρρύθμιση των παθητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, αποσκοπεί στη βελτίωση της κάλυψης και της δίκαιης κατανομής των παροχών ανεργίας. Διασφαλίζει την ενεργητική αναζήτηση εργασίας από την πλευρά των επωφελουμένων από τα επιδόματα ανεργίας, δίνει οικονομικά κίνητρα για την ταχύτερη επάνοδο στην αγορά εργασίας και μειώνει τα αντικίνητρα συμμετοχής σε προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης. Στόχος η ενίσχυση του δικτύου κοινωνικής ασφάλειας και η προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και η βελτίωση της	162

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας	
Επένδυση	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ & ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΡΟΛΟΥ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΑΕΔ	Επενδύσεις σε 118 τοπικά Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης του ΟΑΕΔ, με ανανεωμένη εστίαση στις προσαρμοσμένες υπηρεσίες αντιστοίχισης καθώς και στη βελτιωμένη συμβουλευτική και προσέγγιση ανέργων. Συμπεριλαμβάνονται εδώ και σημαντικές ανακαινίσεις. Στόχος η καλύτερη αντιμετώπιση της ανεργίας.	41
Επένδυση	ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΑΕΔ	Επένδυση στην αναβάθμιση και στην ψηφιοποίηση των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ για την καλύτερη και ταχύτερη ανταπόκρισή του στην αντιμετώπιση της ανεργίας	16

Άξονας 3.2: Ενίσχυση της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Σύνοψη

Τομείς/ τομέας πολιτικής: Δημόσια εκπαίδευση, δια βίου μάθηση, δεξιότητες και επαγγελματική κατάρτιση

Στόχος: Ο γενικός στόχος αυτού του άξονα είναι η αύξηση της μακροχρόνιας απασχόλησης και της παραγωγικότητας μέσω της ανάπτυξης του ανθρώπινου κεφαλαίου και της σύνδεσης του εργατικού δυναμικού της χώρας με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Με την επίτευξη αυτών των στόχων, ο Άξονας αυτός αντιμετωπίζει άμεσα τους γενικούς στόχους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την αύξηση της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ενίσχυση της κινητικότητας των εργαζόμενων και την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα. Κεντρικό θέμα αυτού του Άξονα είναι οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που σχετίζονται με τον ευρωπαϊκό στόχο κατάρτισης/επανακατάρτισης. Η συνιστώσα περιλαμβάνει επίσης σημαντικές επενδύσεις σχετικά με την ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης όλων των επιπέδων, την επαγγελματική εκπαίδευση και τις μεταρρυθμίσεις στο εθνικό σύστημα απόκτησης νέων δεξιοτήτων και της αναβάθμισης των υφιστάμενων δεξιοτήτων, προωθώντας έτσι την ευρωπαϊκή εμβληματική πρωτοβουλία Modernise.

Περίληψη: Ο Άξονας αυτός στοχεύει στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας και την αύξηση της μακροχρόνιας απασχόλησης και της παραγωγικότητας μέσω της ανάπτυξης του ανθρώπινου κεφαλαίου. Ο άξονας περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και την ενσωμάτωση νέων δεξιοτήτων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση με κύριο στόχο την σύνδεση του εργατικού δυναμικού της χώρας με τις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας και τον ψηφιακό κόσμο. Στο σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ενισχύεται η διαδικασία ελέγχου και καταγραφής των αποτελεσμάτων με απώτερο σκοπό την μακροχρόνια αξιολόγηση των προγραμμάτων κατάρτισης. Επίσης περιλαμβάνονται η εισαγωγή νέων μεθοδολογιών εκπαίδευσης και η ψηφιοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και επενδύσεις που ενισχύουν την αυτονομία και συνάφεια/εξωστρέφεια προς την τοπική και διεθνή κοινότητα και οικονομία της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Λόγω της σύνδεσης της ανάπτυξης των δεξιοτήτων με την αύξηση της παραγωγής της οικονομίας και ως αποτέλεσμα του σχεδιασμού του άξονα, οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που περιλαμβάνονται σε αυτόν στοχεύουν στη μείωση των ανισοτήτων και της άνισης πρόσβασης σε προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και επανακατάρτισης, συμβάλλοντας τελικά στην αντιμετώπιση της φτώχειας και του κινδύνου οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού. Σχετικά με την εκπαίδευση, ο άξονας περιλαμβάνει επενδύσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ψηφιοποίηση του συνόλου των επιπέδων εκπαίδευσης, καθώς επίσης και μεταρρυθμίσεις για την πανεπιστημιακή εκπαίδευση, την ενίσχυση της ερευνητικής απόδοσης, την ποιότητα της εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένης της άμεσης συνάφειας με την αγορά εργασίας), και τη διεθνή προβολή και εξωστρέφεια, αυξάνοντας τις προοπτικές των αποφοίτων στην ελληνική και την ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Για την κατάρτιση και επανακατάρτιση, ο άξονας περιλαμβάνει μια εμβληματική μεταρρύθμιση των προγραμμάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων που συνδέει τους εκπαιδευτικούς παρόχους με τα αποτελέσματα των καταρτιζόμενων στο πλαίσιο ενός αξιόπιστου συστήματος πιστοποίησης. Το πλαίσιο εφαρμόζεται στα προγράμματα κατάρτισης/επανακατάρτισης του συνόλου του εργατικού δυναμικού και δίνει έμφαση σε δεξιότητες υψηλής ζήτησης στην αγορά εργασίας, με στόχο την αύξηση της απασχόλησης και της παραγωγικότητας. Με τη μεταρρύθμιση αυτή συνδέεται και μια σημαντική επένδυση για την οριζόντια ανάπτυξη των δεξιοτήτων όλου του εργατικού δυναμικού της χώρας με κύρια στόχευση τις ψηφιακές, πράσινες και τεχνικές δεξιότητες που απαιτούνται στην αγορά

εργασίας. Η οριζόντια ανάπτυξη δεξιοτήτων συμπληρώνεται και με ένα στοχευμένο σε όλο τον πληθυσμό πρόγραμμα οικονομικού εγγραμματισμού. Ο Άξονας περιλαμβάνει επίσης μεταρρυθμίσεις που αυξάνουν την ελκυστικότητα και την αποτελεσματικότητα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, την αναθεώρηση του συστήματος μαθητείας και μια σημαντική μεταρρύθμιση για τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που προσφέρονται σε ανέργους από τον ΟΑΕΔ. Τα οφέλη των μεταρρυθμίσεων θα ενισχυθούν και θα επιταχυνθούν από επενδύσεις σε ψηφιακά συστήματα, εργαστηριακό εξοπλισμό για τις μονάδες Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) και τις μονάδες του ΟΑΕΔ, καθώς και από ένα στοχευμένο πρόγραμμα ανακαίνισης/αναβάθμισης κτιρίων, με στόχο την εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών στόχων και την ολοκληρωμένη υλοποίηση των νέων προγραμμάτων σπουδών. Τέλος, στον Άξονα περιλαμβάνονται στοχευμένα προγράμματα απόκτησης νέων δεξιοτήτων ειδικά σχεδιασμένα για να ανταποκριθούν στις σύγχρονες ανάγκες του τουρισμού και ένα πρόγραμμα ανάπτυξης ψηφιακού δικτύου των Εθνικών Βιβλιοθηκών.

Σύνδεση με European flagship: “Modernise”; “Reskill” and upskill”

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΝΕΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ & ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	Μεταρρύθμιση που στοχεύει στην ριζική αναθεώρηση και στον εκσυγχρονισμό του συστήματος αναβάθμισης δεξιοτήτων του ενεργού πληθυσμού. Η νέα στρατηγική προβλέπει συστηματική και διαρκή αξιολόγηση των παρόχων, συνδέει την αμοιβή τους και την αμοιβή των καταρτιζομένων με πιστοποιημένη από τρίτους απόκτηση δεξιοτήτων και διασφαλίζει τη διαρκή σύνδεση της κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Επίσης η μεταρρύθμιση προβλέπει τη σύσταση ενός Εθνικού Συμβουλίου για τις Δεξιότητες. Συνδεδεμένη επένδυση με τη συγκεκριμένη μεταρρύθμιση είναι ένα μεγάλο οριζόντιο πρόγραμμα κατάρτισης σε νέες δεξιότητες (ψηφιακές, πράσινες και ήπιες) για το εργατικό δυναμικό της χώρας μέσα από ένα στοχευμένο σύστημα ανάλυσης των κενών στις δεξιότητες και των αναγκών κάθε ομάδας στόχου.	1,04
Μεταρρύθμιση	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ	"Η πρόταση στοχεύει στην ενίσχυση της ποιότητας και της εξωστρέφειας των ελληνικών πανεπιστημίων και την ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας, στο πλαίσιο των σύγχρονων αναγκών των επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας. Στα αναμενόμενα αποτελέσματά του περιλαμβάνεται η αναβάθμιση του επιστημονικού δυναμικού της χώρας και η βελτίωση της διεθνούς κατάταξης των ελληνικών πανεπιστημίων. Τα επί μέρους προγράμματα προϋποθέτουν επίσης, ως επί το πλείστον, πρόσθετη χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα και αφορούν σε: Ομάδες ερευνητικής αριστείας (Clusters of Research Excellence). Επισκέπτες Καθηγητές που αναπτύσσουν	471

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		<p>νέα συγχρηματοδοτούμενα με τον ιδιωτικό τομέα ερευνητικά προγράμματα. Συγχρηματοδοτούμενα διδακτορικά συνδεδεμένα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, Προώθηση της διασύνδεσης των Πανεπιστημίων με άλλα Ιδρύματα στο εξωτερικό. Πιστοποιητικό Εκπαιδευτή για τους αποφοίτους Πανεπιστημίων ώστε να αποκτούν (όπου είναι αναγκαίο) εκτός από την επιστημονική γνώση του τομέα στον οποίο θα διδάξουν και επιστημονική γνώση της ίδιας της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ανάπτυξη του ψηφιακού δικτύου των Εθνικών Βιβλιοθηκών.</p>	
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΑΕΔ	<p>Ο στόχος της μεταρρύθμισης του συστήματος μαθητείας του ΟΑΕΔ είναι να ενισχυθούν οι Σχολές Μαθητείας και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: Ανασχεδιασμό των προγραμμάτων σπουδών (με τη συμβολή των κοινωνικών εταίρων και των εργοδοτών) για την ευθυγράμμιση με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Νέο σύστημα ποιοτικού ελέγχου και παρακολούθηση της προόδου των μαθητών στην αγορά εργασίας. Απλοποίηση μαθησιακών διαδικασιών και ενσωμάτωση νέων μεθοδολογιών και εργαλείων, όπως πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης και ψηφιακό περιεχόμενο εκπαίδευσης.</p>	143
Μεταρρύθμιση	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΟΑΕΔ & ΤΟΥ ΛΑΕΚ	<p>Εκσυγχρονισμός του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης για ανέργους του ΟΑΕΔ, με έμφαση κυρίως στην απόκτηση βασικών και ψηφιακών δεξιοτήτων. Μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται: Η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων σπουδών. Η βελτίωση του ποιοτικού ελέγχου των μονάδων επαγγελματικής κατάρτισης του ΟΑΕΔ. Η προώθηση συνεργασιών με άλλους ενδιαφερόμενους/ παρόχους κατάρτισης, ιδίως Πανεπιστήμια. Επίσης προωθείται η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός του ΛΑΕΚ για τη χρηματοδότηση των εταιρειών σε προγράμματα κατάρτισης.</p>	131
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	<p>Αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης επιταχύνοντας την εφαρμογή του σχετικού νόμου που ψηφίστηκε στο τέλος του 2020. Περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: Ίδρυση και ενίσχυση θεματικών και πειραματικών ΙΕΚ (Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης) και πρότυπων επαγγελματικών λυκείων (ΕΠΑΛ). Ψηφιοποίηση ΕΟΠΠΕΠ, ανάπτυξη πλατφόρμας ψηφιακών εξετάσεων, πλατφόρμας ψηφιακής μάθησης (e-learning και αντίστοιχης ψηφιακής βιβλιοθήκης) και ανάπτυξη και πιστοποίηση 200 επαγγελματικών προφίλ στους τομείς</p>	69

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		της ενέργειας, του περιβάλλοντος και της ψηφιακής οικονομίας.	
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	<p>Η επένδυση εστιάζει στον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ψηφιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού και περιεχομένου - Ψηφιακές υποδομές σε όλες τις τάξεις για διαδραστικό ψηφιακό μάθημα και αντίστοιχος αναβαθμισμένος εξοπλισμός στα εργαστήρια - Voucher για απόκτηση τεχνολογικών εργαλείων για τους μαθητές - Robotics, STEM εργαλεία και εξοπλισμός για το σύνολο των σχολικών μονάδων - Ψηφιακά και τεχνολογικά εργαλεία για μαθητές με αναπηρία και ειδικές ανάγκες μάθησης - Επανακατάρτιση των εκπαιδευτικών στις νέες τεχνολογίες και εργαλεία που ενσωματώνονται στην εκπαίδευση - Ψηφιακές υπηρεσίες στα σχολεία (e-school) - Επαγγελματικός προσανατολισμός με ψηφιακά εργαλεία (περιλαμβάνονται και εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης) - Ψηφιακά εργαλεία για τα Πανεπιστήμια 	364
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΙΕΚ, ΕΠΑΛ κ.λπ.	<p>Εκσυγχρονίζονται και ανανεώνονται οι υποδομές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε όλη την Ελλάδα με την αναβάθμιση του εργαστηριακού εξοπλισμού για τον σύνολο των Εργαστηριακών Κέντρων των ΙΕΚ, ΕΠΑΛ, Τμήματα Μετα-δευτεροβάθμιας Μαθητείας και Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης. Στόχος η αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και η διαμόρφωση ανθρώπινου δυναμικού υψηλών δεξιοτήτων, που διευκολύνει τη δημιουργία νέων ποιοτικών θέσεων εργασίας και την αύξηση των εισοδημάτων.</p>	92

Άξονας 3.3: Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του συστήματος υγείας

Σύνοψη

Τομείς/ τομέας πολιτικής: Μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας

Στόχος: Ο άξονας αυτός αναφέρεται στην εφαρμογή μεταρρυθμίσεων σε επιλεγμένους τομείς του συστήματος υγείας που στοχεύουν στην προστασία και προαγωγή της υγείας του πληθυσμού, στην μείωση των ανισοτήτων πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας μέσω πολιτικών προς την καθολική κάλυψη, με αύξηση της αποδοτικότητας και υψηλή αποτελεσματικότητα και τέλος στην ασφάλεια υπηρεσιών επικεντρωμένων στις ανάγκες των ανθρώπων με έμφαση στην πρόληψη.

Το Υπουργείο Υγείας επιλέγει στρατηγικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις με δεδομένες τόσο τις επιπτώσεις των δημοσιονομικών προσαρμογών της τελευταίας 10ετίας όσο και τις επιπτώσεις της πανδημίας που ανέδειξε την ανάγκη για τον επανασχεδιασμό του συστήματος υγείας.

Συνολικά, η μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας αναπτύσσεται μέσα από δράσεις και έργα που διαπνέονται από μια σύγχρονη αντίληψη για τη διαχείριση των μειζόνων παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία και τον εξορθολογισμό της διοικητικής διάρθρωσης. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις έχουν επιλεγεί ώστε να καλύπτουν όλο το φάσμα των αναγκών του συστήματος υγείας που έχουν αναδειχθεί και για τις οποίες απαιτείται η εφαρμογή αποτελεσματικών, αποδοτικών και βιώσιμων πολιτικών.

Περίληψη: Η υγειονομική περίθαλψη στην Ελλάδα έχει επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από την οικονομική κρίση και έχουν αποκαλυφθεί μακροχρόνια προβλήματα όπως η ανεπάρκεια χρηματοδότησης του συστήματος υγείας, η χαμηλή ποιότητα στην παροχή υπηρεσιών. Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, ο άξονας αυτός προωθεί μια σειρά διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του εθνικού συστήματος υγείας, στην προώθηση ίσης πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας και στη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος. Τα κύρια δομικά στοιχεία του άξονα περιλαμβάνουν τον επανασχεδιασμό του συνολικού συστήματος υγείας μέσω αποτελεσματικών οργανωτικών μεταρρυθμίσεων, τη βελτιστοποίηση της αξιοποίησης των οικονομικών πόρων, τη μεταρρύθμιση του πρωτοβάθμιου συστήματος υγείας και την προώθηση της πρόληψης. Οι στόχοι αυτοί θα πλαισιωθούν από τον ψηφιακό μετασχηματισμό του τομέα, μαζί με την ανάπτυξη ενός συστήματος υγείας που θα επικεντρώνεται στον ασθενή.

Επιπρόσθετα,, ο άξονας περιλαμβάνει επενδύσεις που αφορούν στις υποδομές υγείας με παράλληλο εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των υφιστάμενων μονάδων υγείας, κτιριακών υποδομών και του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού. Η ίδρυση Κέντρου Ακτινοθεραπείας στο Νοσοκομείο Αθηνών «Σωτηρία» έρχεται να καλύψει τις ανάγκες των ασθενών με καρκίνο και την έλλειψη τμημάτων Ακτινοθεραπείας στην χώρα και τέλος η ανέγερση κτιρίου για την στέγαση Εργαστηρίων Κυτταρικής και Γενετικής Θεραπείας και Αιματολογικής Κλινικής στο Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Παπανικολάου» θα απαντήσει στα συνεχώς αυξανόμενα επίπεδα νοσηρότητας (κακοήθεις αιματολογικές ασθένειες) και στην ολοένα αυξανόμενη απαίτηση για μεταμοσχεύσεις αιμοποιητικών κυττάρων, καθώς και στις σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις, που καθιστούν απαραίτητες τις αντίστοιχες κτιριακές υποδομές, καθώς επίσης και στην εφαρμογή των σύγχρονων βιοϊατρικών τεχνολογιών.

Ο άξονας ολοκληρώνεται με την μεταρρύθμιση του συστήματος Clawback και επιτάχυνση των επενδύσεων στον Τομέα Υγείας με μείωση του Clawback, που συμψηφίζει τις πληρωμές clawback με Ε &

Α ή επενδυτικές δαπάνες φαρμακευτικών εταιρειών. Στοχεύει στην αντιστροφή της τάσης αύξησης και τον δραστικό περιορισμό του clawback με ταυτόχρονη ανακούφιση των αρνητικών επιπτώσεων του clawback με αντιστάθμιση ενός ποσοστού των επενδύσεων μιας φαρμακευτικής εταιρείας με το οφειλόμενο ποσό με τη μορφή clawback.

Κατά συνέπεια, ο άξονας θα συμβάλει στην εξασφάλιση ίσης πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγείας, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας στην παροχή ποιοτικών υπηρεσιών, στον ψηφιακό μετασχηματισμό των υπηρεσιών υγείας και στην οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης.

[Link to the European Flagship: 'Modernise', 'Reskill and Upskill'](#)

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	Μεταρρύθμιση του συστήματος clawback για τον μεσοπρόθεσμο δραστικό περιορισμό του και ταυτόχρονος συμψηφισμός επιστροφών clawback με δαπάνες κλινικών μελετών, δαπάνες για Έρευνα & Ανάπτυξη ή επενδυτικές δαπάνες των υπόχρεων για την επιστροφή εταιριών για την περίοδο 2021-2023, καθώς και πολιτικές για τον εξορθολογισμό της φαρμακευτικής δαπάνης.	300
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ	Αναβάθμιση των υποδομών και του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού των κέντρων υγείας και αναδιοργάνωση της δομής τους με επανεκπαίδευση του προσωπικού ώστε να δράσουν αποτελεσματικά σαν φροντίδα πρώτης γραμμής, σε στενή αλληλεπίδραση με τη δευτεροβάθμια περίθαλψη (ιδίως σε ό,τι αφορά στην προσφυγή σε νοσοκομειακή φροντίδα - gatekeeping). Παράλληλα στον σχεδιασμό δίνεται έμφαση στην φροντίδα χρόνιων νοσημάτων και την παρηγορητική φροντίδα. Το έργο θα οδηγήσει σε βελτίωση των υπηρεσιών υγείας προς τους πολίτες και θα υποστηρίξει την αρχή ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και την κοινωνική συνοχή.	273
Μεταρρύθμιση	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ «ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ»	Αναβαθμίζεται η ποιότητα ζωής του πληθυσμού με τη δημιουργία ενός ευρύτατου συστήματος πρόληψης, πρωτοβάθμιας, δευτερογενούς και τριτοβάθμιας. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ενδεικτικά: Εθνικό πρόγραμμα για την προώθηση της σωματικής άσκησης και της υγιεινής διατροφής. Εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμού. Υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Screening - εισαγωγή προληπτικών διαγνωστικών εξετάσεων για καρκίνο του μαστού. Εθνικό Πρόγραμμα	254

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		Προληπτικού Ελέγχου νεογνών. Εθνικό Πρόγραμμα Ψυχοκοινωνικής Ένταξης και Αποκατάστασης για άτομα με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα κ.α. Στόχος του προγράμματος η μείωση των παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία και η (έμμεση) ανακούφιση του νοσοκομειακού μας συστήματος.	
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Διασφάλιση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες ψυχικής υγείας συγκεκριμένων πληθυσμών που πάσχουν από ψυχικά νοσήματα και εθισμούς με στόχο την αποτροπή της περιθωριοποίησης ή της ιδρυματοποίησής τους. Στην μεταρρύθμιση δίνεται έμφαση μεταξύ άλλων σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας για ασθενείς με άνοια και νόσο Alzheimer, για άτομα με αυτισμό και για ασθενείς στην ηλικιακή ομάδα παιδιών, εφήβων και νεαρών ενηλίκων. Αναπτύσσονται επίσης διαδικτυακές εφαρμογές και ψηφιοποίηση υπηρεσιών ψυχικής υγείας και δράσεις για την υποστήριξη εξαρτημένων ατόμων.	55
Μεταρρύθμιση	ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ (ΚΕΤΕΚΝΥ, ΟΔΙΠΥ)	Εξορθολογισμός των αποζημιώσεων των ιατρικών πράξεων των νοσοκομείων και δημιουργία πλαισίου που θα εξασφαλίσει τη δημιουργία αξιόπιστων, ποιοτικών διαδικασιών και μετρήσεων της απόδοσης που σχετίζονται με τη φροντίδα των ασθενών, τις ανάγκες υγείας και την παροχή φροντίδας. Δημιουργία εθνικού χάρτη υγείας που καταγράφει τη ζήτηση και την προσφορά υπηρεσιών στο σύστημα υγείας και θεσπίζει πλαίσιο για την αξιολόγηση της ποιότητας. Η μεταρρύθμιση στοχεύει σε μεγαλύτερη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στο σύστημα υγείας.	9
Επένδυση	ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	Ολοκληρωμένη παρέμβαση εκσυγχρονισμού των υλικοτεχνικών υποδομών των νοσοκομείων σε ολόκληρη την Ελλάδα με ανακαίνιση κτιρίων και προμήθεια νέου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού. Παρέχονται έτσι στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό του Εθνικού Συστήματος Υγείας τα κρίσιμα εργαλεία για την βελτίωση της ποιότητας και θεραπευτικής αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.	317
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Συστήματος Υγείας που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: α) ανάπτυξη Εθνικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας του Πολίτη β) βελτίωση της ψηφιακής ετοιμότητας των Νοσοκομείων με έμφαση την ανάπτυξη κλινικών πληροφοριακών συστημάτων και την τροφοδότηση του Εθνικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας γ) πρόγραμμα	278

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		ψηφιακού μετασχηματισμού για την διαχείριση του καρκίνου και δ) ενίσχυση δράσεων τηλεϊατρικής.	
Επένδυση	ΙΔΡΥΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΩΤΗΡΙΑ	Ίδρυση και κατασκευή Κέντρου Ακτινοθεραπείας σε ένα από τα εμβληματικά μας νοσοκομεία που βοηθά στην κάλυψη των αναγκών των ασθενών με καρκίνο και την αυξημένη ζήτηση τμημάτων Ακτινοθεραπείας στη χώρα.	32
Επένδυση	ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ	Δημιουργία συστήματος κατ' οίκον νοσηλείας για στοχευμένες ευαίσθητες ομάδες ασθενών με χρόνιες αναπηρίες. Η κατ' οίκον φροντίδα συνδυάζεται με παράλληλη οργανωμένη υποστήριξη από μονάδες υγειονομικής περίθαλψης και αφορά παιδιά, εφήβους και ενήλικες με σοβαρά χρόνια προβλήματα υγείας που προκαλούν μακροχρόνιες ή μόνιμες αναπηρίες. Έτσι βελτιώνεται η ποιότητα ζωής των ασθενών, ενώ παράλληλα απελευθερώνονται νοσοκομειακά κρεβάτια και εξοικονομούνται πόροι για το εθνικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης.	12
Επένδυση	ΝΕΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΣΤΟ ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	Δημιουργία νέων κτιρίων για την στέγαση των Εργαστηρίων Κυτταρικής και Γενετικής Θεραπείας και Αιματολογικής Κλινικής στο Νοσοκομείο Παπανικολάου για να συμβαδίσει η παροχή υπηρεσιών του με τις αυξημένες απαιτήσεις φροντίδας ασθενών (κακοήθεις αιματολογικές ασθένειες και ολοένα αυξανόμενη απαίτηση για μεταμοσχεύσεις αιμοποιητικών κυττάρων), καθώς και τις σύγχρονες βιοϊατρικές τεχνολογίες.	7

Άξονας 3.4: Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές

Σύνοψη

Τομείς/ τομέας πολιτικής: Κοινωνική πολιτική και κοινωνική συνοχή

Στόχος: Ο πρωταρχικός στόχος του Άξονα αυτού είναι η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους, ανεξαρτήτως φύλου, εθνικότητας, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, αναπηρίας και άλλων χαρακτηριστικών. Για το σκοπό αυτό, περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις με στόχο:

1. Τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης και τη μείωση των ανισοτήτων των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων μέσω (α) προώθησης της οικονομικής ενεργοποίησης και ταυτόχρονης παροχής ευκαιριών κατάρτισης, ανάπτυξης δεξιοτήτων και μαθητείας και (β) εξασφάλισης πρόσβασης σε αποτελεσματικές και υψηλής ποιότητας κοινωνικές υπηρεσίες.
2. Την πραγματοποίηση παρεμβάσεων στην πρώιμη παιδική ηλικία για να εξασφαλιστούν οι αναπτυξιακές, οικονομικές και κοινωνικές προοπτικές των παιδιών και των νέων οικογενειών.
3. Τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού πλαισίου που προωθεί την ισορροπία επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής και ενισχύει τη συμπερίληψη και των δύο φύλων σε αντίστοιχες πολιτικές
4. Τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού συστήματος για την ενίσχυση της διαφορετικότητας στην εργασία και την κοινωνική, δημόσια σφαίρα, μέσω (α) ενός μηχανισμού καταγραφής και συστηματοποίησης των δεδομένων και (β) ενός σύγχρονου προγράμματος αντίστοιχης εκπαίδευσης για το εργατικό δυναμικό της χώρας

Οι στόχοι αυτοί είναι ευθυγραμμισμένοι με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την Ελλάδα, στο πλαίσιο των Ειδικών ανά Χώρα Συστάσεων (CSR) των ετών 2019 και 2020, που αφορούν τη ενίσχυση της πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, προσιτές και χωρίς αποκλεισμούς, υποστηρίζοντας τις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και βελτιώνοντας τη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας, μειώνοντας την αναντιστοιχία δεξιοτήτων, καθώς και αυξάνοντας τη ποιότητα και τη συνάφεια των προγραμμάτων εκπαίδευσης και ειδίκευσης με την αγορά εργασίας. Επιπλέον ολοκληρώνουν και συμπληρώνουν τις υπάρχουσες μεταρρυθμίσεις του πλέγματος κοινωνικής προστασίας, στην κατεύθυνση της μείωσης της φτώχειας και των ανισοτήτων. Απηχούν επίσης τις ευρωπαϊκές εμβληματικές πρωτοβουλίες σχετικά με το «Reskill/upskill» και το «modernise» και ευθυγραμμίζονται πλήρως με την έκθεση της επιτροπής Πισσαρίδη, στηρίζοντας τη νέα στρατηγική ανάπτυξης της Ελλάδας. Τέλος, όπως αναφέρεται στην Έκθεση για την Ελλάδα για το 2020, παρόλο που η χώρα έχει βελτιωθεί στους περισσότερους δείκτες του πίνακα κοινωνικών αποτελεσμάτων που υποστηρίζει τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα των Κοινωνικών Δικαιωμάτων, οι προκλήσεις στους τομείς που σχετίζονται με το χάσμα στην απασχόληση των φύλων, της ανισότητας των εισοδημάτων και των ψηφιακών δεξιοτήτων παραμένουν σημαντικές. Ο Άξονας αυτός συνδράμει στην αντιμετώπισή τους με αποτελεσματικό και καινοτόμο τρόπο.

Περίληψη: Ο Άξονας αυτός περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που στοχεύουν σε ορισμένες από τις πιο ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες της χώρας, με πρωταρχικό στόχο την παροχή ίσων ευκαιριών για όλους, ανεξάρτητα από το φύλο, την εθνικότητα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ηλικία, την αναπηρία και άλλα χαρακτηριστικά. Ο Άξονας αντικατοπτρίζει μία από τις τρεις προτεραιότητες της

στρατηγικής «Ευρώπη 2020», δηλαδή την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και το βασικό της στοιχείο, την πολιτική για την ανακούφιση της φτώχειας. Ο Άξονας στοχεύει στη διασφάλιση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και της ένταξης που ευνοεί την ανάπτυξη. Ο Άξονας επίσης στοχεύει να διασφαλίσει ότι τα οφέλη της ανάπτυξης θα μοιράζονται ευρέως, μειώνοντας έτσι τη φτώχεια και τις ανισότητες. Επιπλέον, ο Άξονας μετριάξει τις άνευ προηγουμένου δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας στις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Οι στόχοι πρόκειται να επιτευχθούν μέσα από τις εξής δράσεις: (α) την αποϊδρυματοποίηση νεαρών εφήβων και παιδιών μέσω είτε της μεταρρύθμισης για την επαγγελματική αναδοχή είτε της ενίσχυσης των Ημι-ανεξάρτητων Δομών Διαβίωσης (β) τη μεταρρύθμιση για τη φροντίδα και αγωγή παιδιών νηπιακής ηλικίας, που περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός ενιαίου και σύγχρονου προγράμματος σπουδών για όλους τους βρεφονηπιακούς σταθμούς αλλά και τις ειδικές παρεμβάσεις για παιδιά με αναπηρίες, γνωστικές και αναπτυξιακές διαταραχές γ) την ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας και την προώθηση δράσεων που στοχεύουν στην ένταξη στην αγορά εργασίας (επανεένταξη) των πιο ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, με κύρια μεταρρύθμιση αυτή που προωθεί στην πράξη την υποστήριξη ατόμων με αναπηρία μέσω του θεσμού του προσωπικού βοηθού (δ) τον ψηφιακό μετασχηματισμό του συστήματος κοινωνικής προστασίας, εναρμονισμένου με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Στον άξονα περιλαμβάνονται επιπλέον ειδικά προγράμματα κατάρτισης ευπαθών κοινωνικών ομάδων που στοχεύουν στην ομαλή (επανα)μετάβασή τους στην αγορά εργασίας με ανταγωνιστικές δεξιότητες αλλά και ειδικά προγράμματα ψηφιακού εγγραμματοσμού τόσο για άτομα με αναπηρία όσο και για την τρίτη ηλικία, ενισχύοντας περαιτέρω πολιτικές ενεργού γήρανσης. Επιπλέον σχετικά με την ισορροπία επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής στον άξονα ενσωματώνονται παρεμβάσεις για τη δημιουργία χώρων μέριμνας βρεφών και προνηπίων στους χώρους εργασίας. Στον άξονα περιγράφεται η δημιουργία ενός προγράμματος κατάρτισης για την αύξηση της επίγνωσης της διαφορετικότητας που θα υλοποιηθεί τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, αναπηρίας, εθνικότητας και άλλων χαρακτηριστικών. Η δράση αυτή συμπληρώνεται από την συλλογή στατιστικών στοιχείων για την καλύτερη εφαρμογή πολιτικών, και τη διαμόρφωση ενός πρότυπου μηχανισμού απονομής σήματος διαφορετικότητας στις επιχειρήσεις. Τέλος στον άξονα συμπεριλαμβάνονται ειδικές δράσεις για τον πληθυσμό των προσφύγων που αφορούν στην ομαλή ενσωμάτωσή τους στην εργασία και τον κοινωνικό ιστό και την ψηφιοποίηση υπηρεσιών ασύλου.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Ολοκληρωμένη παρέμβαση για την παιδική προστασία που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: (1) μεταρρύθμιση των προγραμμάτων των βρεφονηπιακών σταθμών για την καλύτερη προετοιμασία των παιδιών για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, (2) επιδότηση δημιουργίας βρεφονηπιακών σταθμών ή θέσεων σε σταθμούς για πολύ μικρά παιδιά (από 2 μήνες ως 2,5 έτη), (3) ένταξη της τεχνολογίας σε Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, (4) ενίσχυση των προγραμμάτων	184

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		αποϊδρυματοποίησης παιδιών με σοβαρές αναπηρίες ή σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας με αξιοποίηση μεταξύ άλλων και της επαγγελματικής αναδοχής, Το έργο βάζει στο επίκεντρο τα παιδιά και το μέλλον της χώρας.	
Μεταρρύθμιση	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	Ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, της ανεξάρτητης διαβίωσης, της απασχόλησης και της προσχολικής παρέμβασης σε άτομα και παιδιά με αναπηρία διαφόρων κατηγοριών (κινητικά προβλήματα, αισθητήρια προβλήματα, αυτισμός). Περιλαμβάνει υποέργα όπως: - Προσβασιμότητα και υποστήριξη υποδομών για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητήρια προβλήματα. - Προσωπική βοήθεια για άτομα με αναπηρίες. - Υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης & πρόωρη παιδική παρέμβαση για τα άτομα με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού (ASD).	104
Επένδυση	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ	Δημιουργία προγραμμάτων επανένταξης και κατάρτισης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (αστέγων, δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, Ρομά) στην αγορά εργασίας, επανεκπαίδευσης ψηφιακά ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρίες σε νέες τεχνολογίες και προγραμμάτων στέγασης που απευθύνονται σε ευάλωτες ομάδες. Το έργο και τα υποέργα του προωθούν την κοινωνική συνοχή και την αποτελεσματικότερη παροχή υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας στους περισσότερο ευάλωτους.	166
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	Δημιουργία Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης για την πρόσβαση στην Κοινωνική Προστασία, Ψηφιακής Πύλης για την αναπηρία και Κάρτας Αναπηρίας, ψηφιακή αναβάθμιση των δομών του ΟΠΕΚΑ, ψηφιοποίηση της ακίνητης περιουσίας της Πρόνοιας, παροχή ψηφιακών δεξιοτήτων στους εργαζομένους στην κοινωνική πρόνοια. Το έργο απλουστεύει και διευκολύνει την πρόσβαση των ευάλωτων πολιτών σε υπηρεσίες και παροχές κοινωνικής φροντίδας με έμφαση στα άτομα με αναπηρίες.	12
Μεταρρύθμιση	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΑΠΟ ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Η μεταρρύθμιση αφορά στην προστασία του συστήματος των κοινωνικών παροχών από αθέμιτες πρακτικές, και την εκροή συναλλάγματος προς τρίτες χώρες. Αξιοποιεί τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής από τους πολίτες που λαμβάνουν επιδόματα από ΟΠΕΚΑ και ΟΑΕΔ. Η νέα αυτή πρακτική θα	0

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		συνοδεύεται από ευνοϊκές ρήτρες/ρυθμίσεις προς όσους πολίτες χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα και συναλλαγές για την κατανάλωση (διάθεση) των ποσών που προέρχονται από τα κοινωνικά επιδόματα.	
Επένδυση	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ	Πρόγραμμα κατάρτισης σε θέματα διακρίσεων και διαφορετικότητας σε εργαζόμενους στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης δεδομένων για την ισότητα και τις διακρίσεις, πιστοποίησης και βράβευσης. Το έργο θα βοηθήσει στην παροχή ίσων ευκαιριών σε ομάδες που υφίστανται διακρίσεις.	46
Επένδυση	ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Δημιουργία συστήματος ενίσχυσης χώρους μέριμνας παιδιών που θα εγκατασταθούν σε χώρους εργασίας στον ιδιωτικό τομέα έτσι ώστε να διευκολυνθούν οι νέοι γονείς, κυρίως μητέρες, να αναζητήσουν ευκαιρίες απασχόλησης ή να επιστρέψουν ομαλά και γρήγορα στις εργασίες τους. Το έργο έχει ως στόχο τη διευκόλυνση των μητέρων μικρών παιδιών στην ανεύρεση εργασίας και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους όταν είναι ταυτόχρονα εργαζόμενες.	14
Επένδυση	ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Πρώθηση προγράμματος ανάλυσης δεξιοτήτων, συμβουλευτικής, κατάρτισης και επανακατάρτισης για εύρεση εργασίας παρέχοντας κατάλληλες δεξιότητες (γλωσσομάθεια, τεχνικές επαγγελματικές δεξιότητες και βασικές ψηφιακές δεξιότητες), στον πληθυσμό των προσφύγων έτσι ώστε να έχει μεγαλύτερες δυνατότητες ομαλής ένταξης στις τοπικές κοινωνίες.	32
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	Ψηφιοποίηση των διαδικασιών μετανάστευσης και του αρχείου ασύλου ώστε να γίνει αποτελεσματική διαχείριση των αιτήσεων και να επιτευχθεί ταχύτερη ενσωμάτωση των νόμιμων μεταναστών και προσφύγων. Το έργο θα βοηθήσει σε καλύτερο έλεγχο των μεταναστευτικών ροών αλλά και θα διευκολύνει εκείνους που νομίμως θέλουν να μεταναστεύσουν στην χώρα μας.	42

Άξονας 4.1: Φορολογικά εργαλεία πιο φιλικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της φορολογικής διοίκησης

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/ τομέας: Ιδιωτικές επενδύσεις, οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός

Στόχος: Ο άξονας βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που επικεντρώνονται στην καλύτερη διαχείριση εσόδων, καθώς και την σημαντική ενίσχυση των δημοσίων φορολογικών αρχών.

Στόχος του είναι, μέσω ενός συνόλου ευρύτερων μεταρρυθμίσεων καθώς και επενδύσεων στον ψηφιακό μετασχηματισμό των ελληνικών φορολογικών αρχών μέσα από αναβαθμίσεις συστημάτων και εν γένει εκσυγχρονισμό μεθόδων και πρακτικών, να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και την ισότητα προς όλους τους φορολογούμενους, μέσω της διεύρυνσης της φορολογικής βάσης, της αύξησης της αποδοτικότητας των φορολογικών εσόδων και της ενίσχυσης της φορολογικής συμμόρφωσης. Παράλληλα, επιδιώκει την μείωση των διοικητικών βαρών των φορολογικών αρχών.

Οι προτεραιότητες και οι στόχοι του Άξονα είναι σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την Ελλάδα, στο πλαίσιο των Ειδικών ανά Χώρα Συστάσεων (CSR) των ετών 2019 και 2020 αναφορικά με την ενίσχυση και την συνέχιση των δράσεων που αφορούν στην ενδυνάμωση της διαχείρισης εσόδων της χώρας, καθώς και την ενίσχυση της δημόσιας και φορολογικής διοίκησης για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής. Οι επιδιωκόμενες παρεμβάσεις, όντας κομμάτι μιας ευρύτερης στρατηγικής, θα δημιουργήσουν τις βάσεις για την επίτευξη της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης της χώρας για το μέλλον.

Περίληψη: Ο συγκεκριμένος, αποτελεί έναν ιδιαίτερα κρίσιμο Άξονα για την συνεχιζόμενη καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, και επιδιώκει την επίτευξη των παραπάνω μέσα από στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις.

Από πλευράς φορολογικού πλαισίου, περιλαμβάνει: την πλήρη κωδικοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας, με στόχο την αύξηση της διαφάνειας στο ευρύτερο φορολογικό πλαίσιο, ένα νέο πλαίσιο για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (καπνικά προϊόντα, οινοπνευματώδη και ενέργεια), την υιοθέτηση επιπρόσθετων μέτρων και κινήτρων για την περαιτέρω ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, την εφαρμογή ψηφιακής και αυτοματοποιημένης διαδικασίας για τη διαδικασία της ηλεκτρονικής επιστροφής του ΦΠΑ. Επιπλέον, σε συνδυασμό με τον Πυλώνα 2, προβλέπει στην εισαγωγή ταμειακών μηχανών νέας τεχνολογίας στο σύνολο της χώρας και την διασύνδεσή τους με την φορολογική αρχή για την καλύτερη εποπτεία των συναλλαγών. Τέλος, προτείνεται ένα φιλόδοξο έργο για την εφαρμογή τεχνητής νοημοσύνης στο σχεδιασμό φορολογικών ελέγχων. Από την πλευρά της φορολογικής διοίκησης, συνεχίζεται η ψηφιοποίηση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Εν προκειμένω, έχουν προταθεί συνολικά 14 υποπρογράμματα.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Αναβάθμιση των ψηφιακών συστημάτων της ΑΑΔΕ (με τη χρήση τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης, καθώς και άλλων προηγμένων μεθόδων ανάλυσης δεδομένων), ώστε να αξιοποιηθούν οι μεγάλοι όγκοι δεδομένων που διαθέτει και να διευκολυνθεί ο ψηφιακός έλεγχος των οικονομικών συναλλαγών. Το έργο θα αυξήσει την οικειοθελή συμμόρφωση, την αποτελεσματικότητα του ελεγκτικού μηχανισμού και θα συμβάλει στην ενίσχυση των δημοσίων εσόδων.	6
Μεταρρύθμιση	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	Κωδικοποίηση και απλούστευση του φορολογικού πλαισίου (κώδικας ΦΠΑ, κώδικας τελωνείων, νόμοι που αφορούν στην έμμεση φορολόγηση, δασμοί κτλ) με την συνδρομή της ΑΑΔΕ. Στοχεύει στη μείωση του διοικητικού βάρους και του κόστους συμμόρφωσης των φορολογούμενων διευκολύνοντας την οικονομική ανάπτυξη και τις επενδύσεις.	2
Μεταρρύθμιση	ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ ΦΠΑ	Η πρόταση στοχεύει στην απλοποίηση των διαδικασιών μεταξύ των φορολογικών υπηρεσιών και των επιχειρήσεων. Αναμένεται να εφαρμοστεί σε όλες τις ψηφιακές συναλλαγές με σκοπό την περιορισμένη ανθρώπινη παρέμβαση και την μέγιστη δυνατή αυτοματοποίηση των επιστροφών του ΦΠΑ.	0
Μεταρρύθμιση	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	Μέτρα για την ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Απλοποίηση των διαδικασιών επικοινωνίας μεταξύ επιχειρήσεων και ΑΑΔΕ, μείωση του διοικητικού βάρους για τις επιχειρήσεις μέσω των ηλεκτρονικών βιβλίων (myData), ηλεκτρονικών τιμολογίων και την διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με τα πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ. Η μεταρρύθμιση θα ολοκληρωθεί με την αξιοποίηση δεδομένων των ηλεκτρονικών συναλλαγών από τον ελεγκτικό μηχανισμό, τα οποία θα χρησιμοποιούνται για την προσμπλήρωση των δηλώσεων των φορολογούμενων.	0,3
Μεταρρύθμιση	ΥΠΕΡΑΠΟΣΒΕΣΗ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	Ενίσχυση των επενδύσεων εξοπλισμού μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αφορούν στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στην ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση υλικών και άλλες δράσεις της κυκλικής οικονομίας, καθώς και στον ψηφιακό μετασχηματισμό παραγωγικών δραστηριοτήτων. Η ενίσχυση θα γίνει μέσω ειδικής φορολογικής μεταχείρισης (υποδιπλασιασμός του χρόνου απόσβεσης του παγίου ή διπλασιασμός του ποσοστού ετήσιας απόσβεσης), των επενδύσεων αυτών. Ο στόχος είναι η ταμειακή διευκόλυνση και η ενθάρρυνση των επενδύσεων αυτών και η αντίστοιχη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στην πράσινη οικονομία.	0
Μεταρρύθμιση	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ	Διαμόρφωση νέου πλαισίου καταπολέμησης του λαθρεμπορίου στα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (καπνικά, αλκοόλ, ενέργεια) μέσα από την δημιουργία ενοποιημένου συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών και διαδικασιών σε πραγματικό χρόνο, σύγχρονης υποδομής εντοπισμού εμπορευμάτων και ηλεκτρονική	0

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		παρακολούθηση μεταφοράς εμπορευμάτων. Το έργο θα καταπολεμήσει την φοροδιαφυγή και θα ενισχύσει τον υγιή ανταγωνισμό.	
Μεταρρύθμιση	ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ	Μεταρρύθμιση διασύνδεσης των ταμειακών μηχανών και των POS αλλά και των τιμολογήσεων εν γένει με τις φορολογικές και ελεγκτικές αρχές, με θέσπιση κινήτρων για την προσαρμογή των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις νέες απαιτήσεις και στη προμήθεια του σχετικού εξοπλισμού. Το έργο θα ενισχύσει τη διαφάνεια και θα καταπολεμήσει την φοροδιαφυγή.	0
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	Ψηφιακός μετασχηματισμός και εκσυγχρονισμός της ΑΑΔΕ. Περιλαμβάνεται: (α) ο ανασχεδιασμός και η αναβάθμιση των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων της ΑΑΔΕ (TAXIS, TAXISnet, ELENXIS) και η ανάπτυξη νέων πληροφοριακών συστημάτων και υποδομών, (β) η αναβάθμιση της εξυπηρέτησης μέσω ψηφιοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών, και (γ) η αναβάθμιση του εργασιακού, οργανωτικού και υλικοτεχνικού πλαισίου των υπαλλήλων. Στόχος η αύξηση της αποτελεσματικότητας του κράτους στη συλλογή των φόρων και η φιλικότερη προς τον πολίτη πρόσβαση στα συστήματα της ΑΑΔΕ.	174

Άξονας 4.2: Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/ τομέας: Δημόσια οικονομική διαχείριση και δημόσιες προμήθειες

Στόχος: Στόχος αυτού του Άξονα είναι η εφαρμογή μεταρρυθμίσεων σε επιλεγμένους τομείς της δημόσιας διοίκησης και στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών που χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερα σημαντικοί για την ενίσχυση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων. Οι προτεραιότητες και οι στόχοι του Άξονα είναι σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την Ελλάδα, στο πλαίσιο των Ειδικών ανά Χώρα Συστάσεων (CSR) των ετών 2019 και 2020 και πιο συγκεκριμένα αναφορικά με την ψηφιοποίηση και την βελτίωση της ποιότητας του πλαισίου διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών την μείωση διοικητικών βαρών αλλά και την εκπαίδευση των στελεχών του Δημοσίου για την αποτελεσματική ανταπόκρισή τους στον ενισχυμένο τους ρόλο.

Προς αυτή την κατεύθυνση θα επιδιωχθεί μια σειρά παρεμβάσεων που εστιάζουν στην ψηφιοποίηση κρίσιμων τομέων του συστήματος δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και νομοθετικών μεταρρυθμίσεων με στόχο τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου και την αύξηση της διαφάνειάς του.

Ταυτόχρονα μέσω των δράσεων αυτών αναμένεται ότι ο Άξονας θα συνεισφέρει στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των κυβερνητικών πολιτικών, στον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης και στην ενδυνάμωση των κυβερνητικών εργαλείων για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Περίληψη: Ο Άξονας αποτελείται από τρεις βασικούς στόχους:

Πρώτον, την αύξηση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της ενίσχυσης του νομικού πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AML/CFT), μέσω της καταπολέμησης του παράνομου εμπορίου και της προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, μέσω της ενίσχυσης της Δι-υπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου της Αγοράς και μέσω της δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για την διαχείριση των ελέγχων και της δημιουργίας Σταθμών Ελέγχων. Ταυτόχρονα, επιδιώκεται μέσα από μια σειρά από στοχευμένες παρεμβάσεις και εκπαιδεύσεις στους τομείς της ανίχνευσης, της πρόληψης και της ευαισθητοποίησης των ελεγκτών, των πολιτών αλλά και όλων των εμπλεκόμενων μερών για την εύρυθμη λειτουργία του οικοσυστήματος.

Δεύτερον, τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου Δημόσιας Οικονομικής Διαχείρισης. Συμπεριλαμβάνει για παράδειγμα 1) το GOV-ERP, που στοχεύει στον ψηφιακό μετασχηματισμό των κυβερνητικών δομών οικονομικής διαχείρισης και εποπτείας και 2) τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου των ΔΕΚΟ. Στο παραπάνω πλαίσιο επιδιώκεται ο ψηφιακός μετασχηματισμός του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων για την ουσιαστική ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του και την δημιουργία επιπρόσθετης αξίας για τις διάφορες ομάδες ενδιαφερομένων.

Τρίτον, την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων επενδύσεων. Αυτή περιλαμβάνει την ενίσχυση της ψηφιακής ικανότητας των αποκεντρωμένων μονάδων κρατικών ενισχύσεων, καθώς και την επικαιροποίηση του νομικού πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις. Περιλαμβάνει επίσης την εκπαίδευση του προσωπικού για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δημοσίων συμβάσεων και την αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων για τις ηλεκτρονικές προμήθειες, επιδιώκοντας την υλοποίηση περισσότερων και καλύτερων έργων μείζονος σημασίας σε ταχύτερους χρόνους.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	Μεταρρύθμιση που στοχεύει στον εκσυγχρονισμό του Δημόσιου Τομέα και την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού του μέσα από τους εξής πυλώνες: <ul style="list-style-type: none"> προσδιορισμός του συστήματος διακυβέρνησης και των αρμοδιοτήτων στο Δημόσιο Τομέα εργαλείο που αξιοποιεί τις δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης για το στρατηγικό προγραμματισμό του ανθρώπινου δυναμικού εκσυγχρονισμός της διαδικασίας προσέλκυσης και επιλογής υποψηφίων για θέσεις ευθύνης ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπτυξης των δεξιοτήτων μελέτη θέσπιση συστήματος ανταμοιβών και κινήτρων απόδοσης 	51
Μεταρρύθμιση	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	Δημιουργία και υποστήριξη πολιτικών και δράσεων για την αύξηση της αποτελεσματικότητας στην καταπολέμηση του παραεμπορίου και την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.	16
Μεταρρύθμιση	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ	Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της Εθνικής Υπηρεσίας κατά της Διαφθοράς μέσω στοχευμένων δράσεων ευαισθητοποίησης και παρεμβάσεων που βελτιώνουν τα συστήματα ανίχνευσης και πρόληψης φαινομένων διαφθοράς.	8
Μεταρρύθμιση	ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	Απλοποίηση και υποστήριξη των διαδικασιών κρατικών ενισχύσεων μέσω της δημιουργίας πλατφόρμας και ψηφιακών εργαλείων και της διασύνδεσης των συστημάτων των Υπουργείων με εθνικά και ευρωπαϊκά πληροφοριακά συστήματα. Το έργο θα βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των ελέγχων των κρατικών ενισχύσεων και την διαφάνεια του συστήματος.	0,4
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (βελτίωση του πλαισίου AML/CFT)	Μεταρρύθμιση για την ενίσχυση του πλαισίου καταπολέμησης της πρακτικής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, μέσα από την οριοθέτηση ενός καλύτερου πλαισίου και κανόνων διαφάνειας (καλύπτονται θέματα όπως virtual currencies, politically exposed persons, ενσωμάτωση ευρωπαϊκών οδηγιών κ.λπ.). Αποσκοπεί στην ενίσχυση των ήδη υπάρχουσών δράσεων, καταπολεμώντας αποτελεσματικά την φοροδιαφυγή και την διαφθορά.	0,3
Μεταρρύθμιση	ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	Μετάβαση στα λογιστικά πρότυπα δημόσιας λογιστικής και σε ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Περιλαμβάνει: (α) θέσπιση των βασικών πολιτικών εφαρμογής των λογιστικών προτύπων δημόσιας λογιστικής, (β) σχεδιασμό, υλοποίηση και λειτουργία του ενιαίου πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης και προγραμματισμού των πόρων του δημοσίου (GOV-ERP), (γ) εισαγωγή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στο πληροφοριακό σύστημα GOV-ERP, (δ) αντίστοιχη εκπαίδευση των στελεχών των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων του Δημοσίου στο νέο Λογιστικό Σχέδιο της Γενικής Κυβέρνησης (GGAF) και στα εξειδικευμένα ζητήματα που σχετίζονται	0

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		με τη δημόσια χρηματοοικονομική διαχείριση και (ε) εκπόνηση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.	
Μεταρρύθμιση	ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	Δημιουργία ενός σύγχρονου και ολοκληρωμένου πλαισίου για τη λειτουργία και τη διαχείριση των δημόσιων επιχειρήσεων και των οργανισμών της χώρας. Το νέο νομικό πλαίσιο θα περιέχει οδηγίες εταιρικής διακυβέρνησης και ειδικούς κανόνες σχετικά με τη διαχείριση των κρατικών εταιρειών, μεταξύ των οποίων, κανόνες για το διορισμό προέδρου, διευθυνόντων συμβούλων και εκτελεστικών διευθυντών από το διοικητικό συμβούλιο, πρόβλεψη για ίδρυση επιτροπών εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφάνεια κ.α.	0
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ	Το έργο αφορά στο μετασχηματισμό της χρηματοοικονομικής και δημοσιονομικής διαχείρισης του κράτους με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την αύξηση της αποτελεσματικότητάς του. Περιλαμβάνει: (α) Βελτιστοποίηση διαδικασιών και λειτουργία ενός σύγχρονου Συστήματος Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού (ERP) για την υποστήριξη της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης της Κεντρικής Κυβέρνησης και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, (β) Λειτουργία Συστημάτων ERP για φορείς της γενικής κυβέρνησης, και (γ) Επιτάχυνση των διαδικασιών πληρωμής των δημοσίων συμβάσεων και συνολική υποστήριξη της ηλεκτρονικής τιμολόγησης.	102
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ & ΔΑΝΕΙΩΝ	Η επένδυση αφορά στον ψηφιακό μετασχηματισμό του Ταμείου Παρακαταθηκών & Δανείων (ΤΠΔ) και περιλαμβάνει την ψηφιοποίηση αρχείων δανείου και την ανάπτυξη ενός Συστήματος Διαχείρισης Εγγράφων (DMS), ενός Ολοκληρωμένου Συστήματος Πληροφοριών (IIS), συμπεριλαμβανομένων υποσυστημάτων για την υποστήριξη κρίσιμων επιχειρηματικών λειτουργιών και ανάπτυξη ενός συστήματος Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού (ERP) που θα επικοινωνεί με τα DMS και IIS.	7

Άξονας 4.3: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/ τομέας: Ιδιωτικές επενδύσεις, οικονομικός & θεσμικός μετασχηματισμός, νέες δεξιότητες

Στόχοι: Στόχος του ολοκληρωμένου συνόλου μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που παρουσιάζονται στον παρόντα Άξονα, είναι η επιτάχυνση και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος απονομής δικαιοσύνης, γεγονός που θα επιδράσει θετικά στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας καθώς και της κοινωνικής συνοχής.

Μέσα από τις στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που εντάσσονται στον Άξονα 4.3, επιδιώκεται η εναρμόνισή του με τις σημαντικές Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες όπως οι “Reskill and upskill” και “Modernise” αλλά και με τις Ειδικές ανά Χώρα Συστάσεις για τα έτη 2019 και 2020. Ταυτόχρονα, ως προτεραιότητα αναδεικνύεται η Ψηφιακή Δικαιοσύνη (E-justice), μέσω της αξιοποίησης της σύγχρονης τεχνολογίας για τον εκσυγχρονισμό του συνολικότερου συστήματος της δικαιοσύνης και της ομογενοποίησης πρακτικών.

Ο Άξονας σχετίζεται επίσης με μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις σε άλλους Άξονες. Για παράδειγμα, ένα αποτελεσματικό και λειτουργικό σύστημα δικαιοσύνης βοηθά στην αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους και διευκολύνει την μείωση των μη εξυπηρετούμενων υποχρεώσεων (NPEs). Τέλος, υποστηρίζει την επιτυχή εφαρμογή του ίδιου του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας επιταχύνοντας και την υλοποίηση των δημοσίων επενδύσεων σε σχέση με πάσης φύσεως δικαστικές προσφυγές.

Συνολικά, η επίτευξη των επιδιωκόμενων προτεραιοτήτων του Άξονα αναμένεται να οδηγήσει σε ένα καλύτερο σύστημα δικαιοσύνης τόσο για τις επιχειρήσεις οδηγώντας έτσι στην εύρυθμη λειτουργία της Ελληνικής οικονομίας και στην προσέλκυση επενδύσεων, όσο και για τους πολίτες, επιταχύνοντας τις διαδικασίες απονομής δικαιοσύνης και διευθέτησης διαφορών πάσης φύσεως μεταξύ τους. Στο πλαίσιο αυτό, ο Άξονας αναμένεται να οδηγήσει σε μεγαλύτερη εδαφική συνοχή για την χώρα, καθώς η δικαιοσύνη θα είναι πλέον προσβάσιμη ανεξαρτήτως γεωγραφικής τοποθεσίας αλλά και πληθυσμιακής ομάδας των πολιτών.

Παράλληλα με τα παραπάνω, η ενσωμάτωση νέων δεξιοτήτων -ήπιες, ψηφιακές και τεχνικές- στο πρόγραμμα σπουδών της Εθνικής Σχολής Δικαστών και μέσα από τη λογική της δια βίου μάθησης, ο Άξονας αναμένεται να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη και κατάρτιση τόσο των Δικαστών όσο και των δικαστικών υπαλλήλων.

Περίληψη: Μια φιλόδοξη ατζέντα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης περιλαμβάνει τέσσερις κατευθύνσεις:

Πρώτον, την επιτάχυνση, ήτοι ένα σύνολο μεταρρυθμίσεων στοχευμένων στην επιτάχυνση της δικαιοσύνης (ειδικά τμήματα, JustStat, αλλαγές στην οργανωτική δομή των δικαστηρίων) αλλά και ταυτόχρονα στην αύξηση της αποτελεσματικότητάς της, δημιουργώντας ένα αίσθημα εμπιστοσύνης στους πολίτες της χώρας για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος μέσω του εξορθολογισμού του.

Δεύτερον, την ψηφιοποίηση, ήτοι ηλεκτρονική δικαιοσύνη (αναβάθμιση των συστημάτων τήρησης αρχείων, επέκταση πληροφοριακών συστημάτων και δεξιοτήτων και ψηφιακών δεξιοτήτων για δικαστές και δικαστικό προσωπικό). Η συγκεκριμένη κατεύθυνση βρίσκεται σε πλήρη εναρμόνιση με τις ψηφιακές προτεραιότητες και δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού του δημόσιου τομέα και εν γένει της χώρας,

και αναμένεται να ωφελήσει πολλαπλά το σύστημα δικαιοσύνης, την δημόσια διοίκηση και το επιχειρηματικό περιβάλλον.

Τρίτον, την αναβάθμιση των υποδομών, ήτοι στοχευμένες επενδύσεις σε κτίρια και δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου δομών. Συνδέεται άμεσα με τις παραπάνω δύο κατευθύνσεις και αναμένεται να λειτουργήσει ως επιταχυντής για την επίτευξή τους, επιτυγχάνοντας τον εκσυγχρονισμό παλαιών δομών και κτιρίων, υποστηρίζοντας σημαντικά το έργο των λειτουργιών της δικαιοσύνης.

Τέταρτον, την αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών της Εθνικής Σχολής Δικαστών και της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης με απώτερο σκοπό τον εκσυγχρονισμό της παρεχόμενης εκπαίδευσης και την ενίσχυση της απόκτησης νέων δεξιοτήτων, απαραίτητων για το Δικαστικό Σώμα και τους δικαστικούς υπαλλήλους ακολουθώντας διεθνείς καλές πρακτικές μέσα από ένα πλήρως σχετιζόμενο με τη Δικαιοσύνη πρόγραμμα δεξιοτήτων. Τα προγράμματα θα αφορούν κυρίως σε ψηφιακές δεξιότητες, ενώ παράλληλα θα ενταχθούν και δεξιότητες ηγεσίας, διαχείρισης έργου κ.α.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	Αναβάθμιση υφιστάμενων και δημιουργία νέων δικαστικών κτιρίων και ταυτόχρονα βελτίωση, με την καταγραφή των αναγκών, των ελληνικών δικαστικών υποδομών μέσα από την ίδρυση ενός μητρώου δεδομένων ηλεκτρονικής καταγραφής και ταυτότητας για όλα τα δικαστικά κτίρια. Το έργο θα βελτιώσει την απονομή δικαιοσύνης κάνοντάς την φιλικότερη προς τους πολίτες και τους υπαλλήλους.	98

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	Ανάπτυξη του Εθνικού Ολοκληρωμένου Συστήματος Ηλεκτρονικής Δικαιοσύνης (e-justice) με αναβάθμιση των υφιστάμενων συστημάτων, την ανάπτυξη του Justice Cloud και εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης στην Δικαιοσύνη, την ομογενοποίηση διαδικασιών και την παροχή των απαραίτητων υποστηρικτικών υπηρεσιών. Το έργο θα βοηθήσει στην επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης.	81
Μεταρρύθμιση	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος με δράσεις και σύγχρονα προγράμματα κατάρτισης (προπαντός σε ψηφιακές δεξιότητες) τόσο των δικαστών όσο και των δικαστικών υπαλλήλων και αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών της Εθνικής Σχολής Δικαστών. Το έργο θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα του δικαστικού συστήματος.	32
Μεταρρύθμιση	ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	Μεταρρύθμιση για να επιταχυνθεί η απονομή δικαιοσύνης, που είναι κρίσιμος παράγοντας για την ποιότητα ζωής των πολιτών αλλά και την οικονομική ανάπτυξη. Περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων: Επανασχεδιασμός της αξιολόγησης και προαγωγής των δικαστών και δικαστικών λειτουργών. Χρηματοοικονομικά κίνητρα σε δικαστικούς υπαλλήλους για τη μείωση των καθυστερήσεων στην απονομή της δικαιοσύνης εφόσον επιτυγχάνονται συγκεκριμένα ορόσημα στην μείωση των εκκρεμών υποθέσεων. Αξιολόγηση του χωροταξικού σχεδιασμού και της οργάνωσης και διοίκησης των δικαστικών κτιρίων. Ίδρυση ανεξάρτητου γραφείου για την συστηματική συλλογή, παρακολούθηση και επεξεργασία στοιχείων για την εύρυθμη λειτουργία του δικαστικού συστήματος. Επικαιροποίηση νόμων για την επιτάχυνση της δικαστικής διαδικασίας.	20

Άξονας 4.4: Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών

Σύνοψη

Περιοχές πολιτικής/ τομέας: Ιδιωτικές επενδύσεις, οικονομικός & θεσμικός μετασχηματισμός

Στόχοι: Ο Άξονας 4.4 στοχεύει μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις να ενισχύσει την ικανότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος να υποστηρίξει την ανάπτυξη της οικονομίας, μέσω της χρηματοδότησης επιχειρήσεων και ιδιωτών για να αναπτύξουν νέες δραστηριότητες. Αυτή η κατεύθυνση συνδέεται άμεσα τόσο με τις συγκεκριμένες συστάσεις της Επιτροπής για την χώρα για τα έτη 2019-2021, οι οποίες δίνουν έμφαση στην δημιουργία ενός σαφώς οριοθετημένου πλαισίου για την διαχείριση του ιδιωτικού χρέους αλλά και την αντιμετώπιση των αδυναμιών της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς. Ταυτόχρονα, συντάσσεται με την έκθεση της Επιτροπής Πισσαρίδη και στοχεύει στην αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων υποχρεώσεων (NPEs) και μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) και ταυτόχρονα της χαμηλής ποιότητας και ποσότητας της απαραίτητης πληροφορίας αναφορικά με τα πιστοληπτικά προφίλ επιχειρήσεων και ιδιωτών στην αγορά.

Μέσω ενός συνεκτικού συνόλου μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ο πρωταρχικός στόχος του παρόντος Άξονα είναι η αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους και η ενίσχυση των κεφαλαιαγορών. Οι διαρθρωτικές αλλαγές σε αυτούς τους δύο τομείς όχι μόνο ενισχύουν την ανάπτυξη αλλά επίσης αυξάνουν την οικονομική ανθεκτικότητα της Ελλάδας στην περίπτωση μελλοντικών σοκ.

Η κοινωνική συνοχή διασφαλίζεται μέσω ενός συνόλου πολιτικών οι οποίες αποσκοπούν στο να ωφελήσουν τους πιο ευάλωτους, όπως για παράδειγμα η “δεύτερη ευκαιρία” που δίνεται στο νέο πλαίσιο φερεγγυότητας ή το σύστημα μικροπιστώσεων.

Περίληψη: Υπάρχουν δύο βασικοί τομείς που καλύπτονται από αυτόν τον Άξονα:

Πρώτον, οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους. Η ψήφιση του ενιαίου πλαισίου φερεγγυότητας, μια κύρια μεταρρύθμιση, ακολουθείται από τις απαιτούμενες επιπρόσθετες εκτελεστικές πράξεις. Επιπλέον, η ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης του ιδιωτικού χρέους, δημοσίου γραφείου πιστώσεων, κεντρικού μητρώου πιστώσεων και παρατηρητηρίου πιστωτικής επέκτασης θα χρησιμεύσουν στην κάλυψη μερικών από τα υπάρχοντα πληροφοριακά κενά τα οποία εμποδίζουν σήμερα την επιτυχή ροή πιστώσεων και την παρακολούθηση κινδύνων.

Ταυτόχρονα, η υλοποίηση της στρατηγικής της παρακολούθησης του ιδιωτικού χρέους θα διασφαλίσει, μέσα από μια σειρά στοχευμένων δράσεων, μεταξύ άλλων: την άρση της ασύμμετρης πληροφόρησης αναφορικά με το ιδιωτικό χρέος, την προστασία ευάλωτων ομάδων ιδιωτών και επιχειρήσεων, την επιτάχυνση των εκκαθαρίσεων μη βιώσιμων επιχειρήσεων ή ιδιωτών που οδεύουν προς πτώχευση αλλά και την δημιουργία ενός συστήματος που θα επιτρέπει την παρακολούθηση και την ομαλή και έγκαιρη διευθέτηση ζητημάτων ιδιωτικού χρέους στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Δεύτερον, οι κεφαλαιαγορές της Ελλάδας πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω, μέσω του δραστικού ψηφιακού εκσυγχρονισμού τους. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της κωδικοποίησης του πλαισίου της κεφαλαιαγοράς και της αναθεώρησης σχετικών νόμων και διατάξεων, καθώς και δημιουργία/ ανανέωση των πληροφοριακών συστημάτων της.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Μεταρρύθμιση	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	Ενίσχυση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με την Κωδικοποίηση και την αναθεώρηση νόμων και διατάξεων καθώς και την αναβάθμιση των πληροφοριακών της συστημάτων. Το έργο θα ενισχύσει την πρόσβαση επιχειρήσεων σε κεφάλαια και θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη στη λειτουργία της Κεφαλαιαγοράς.	16
Μεταρρύθμιση	ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ, ΙΔΡΥΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΡΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	Δημιουργία βάσης δεδομένων παρακολούθησης του ιδιωτικού χρέους. Εφαρμογή της στρατηγικής για την αφερεγγυότητα, που αποτελεί θεμελιώδη μεταρρύθμιση για την αντιμετώπιση των υποχρεώσεων και την παρακολούθηση του ιδιωτικού χρέους. Δημιουργία και λειτουργία Γραφείου Δημοσίων Πιστώσεων, το οποίο θα παρέχει πληροφορίες για την πιστοληπτική ικανότητα των οφειλετών (επιχειρήσεις και ιδιώτες), βάσει δημόσιων δεδομένων και πληροφοριών. Στόχος η αντιμετώπιση των δυσκολιών επιχειρήσεων και ιδιωτών σε ό,τι αφορά τη λήψη δανείων και άλλων μορφών χρηματοδότησης, μετά από τις πολυετείς πολλαπλές οικονομικές κρίσεις, μέσω της ευκολότερης πρόσβασης στην πιστωτική πληροφορία. Ίδρυση Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων με στόχο την ενίσχυση της παροχής πιστώσεων στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα μέσα από(α) περισσότερες και καλύτερες επενδύσεις στην Ελλάδα (β) μεγαλύτερο ανταγωνισμό στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα (γ) αυξημένη ρευστότητα και αποτελεσματικότητα της δευτερογενούς αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων.	5
Μεταρρύθμιση	ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΧΡΕΩΝ – ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ	Δημιουργία των κατάλληλων ψηφιακών συστημάτων για την υποστήριξη μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης αφερεγγυότητας ιδιωτικών χρεών. Το έργο στοχεύει στην επιτάχυνση διαδικασιών αναδιάρθρωσης χρέους, στη μείωση των περιπτώσεων που φτάνουν στα δικαστήρια και στη βελτίωση του εξωδικαστικού μηχανισμού, μέσω ενός νέου ενοποιημένου πλαισίου για την διαχείριση χρέους ιδιωτών και νομικών προσώπων, για την πτώχευση και για την αποποίηση χρεών (πλαίσιο 2ης ευκαιρίας). Στοχεύει επίσης στην αποτελεσματικότερη υποστήριξη ευάλωτων νοικοκυριών που αντιμετωπίζουν θέματα χρεών.	3
Μεταρρύθμιση	ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ	Ίδρυση Παρατηρητηρίου Πιστοληπτικής Επέκτασης για την συλλογή δεδομένων που αφορούν στη ρευστότητα που παρέχεται από τράπεζες (δάνεια και άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα) σε ιδιώτες και επιχειρήσεις. Το έργο θα βοηθήσει τις δημόσιες πολιτικές προώθησης νέων δανείων για την αύξηση της χρηματοδότησης της οικονομίας.	1

Άξονας 4.5: Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας

Σύνοψη

Τομείς/ τομέας πολιτικής: Η ενίσχυση και η ενσωμάτωση της έρευνας και καινοτομίας στον παραγωγικό ιστό της χώρας. Ανάπτυξης ερευνητικών κέντρων, προώθηση των νεόφυτων εταιρειών έρευνας και καινοτομίας, ενίσχυση των εφαρμοσμένης έρευνας.

Στόχος: Ο στόχος του Άξονα είναι η αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη (E&A), η ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της επιστήμης και των επιχειρήσεων και η ανάπτυξη παγκόσμιας κλάσης πρωτοποριακών υποδομών για E&A. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω μιας σειράς έργων, καθώς και μέσω μεταρρυθμίσεων με σκοπό την ενθάρρυνση καινοτόμων εταιρειών να επενδύσουν στον τομέα της E&A. Ο συγκεκριμένος Άξονας θα συμβάλει στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ ακαδημαϊκού και παραγωγικού τομέα αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας, θα αυξήσει την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, θα αντιστρέψει το «brain drain», θα ενισχύσει το ελληνικό οικοσύστημα καινοτομίας νεοφυών επιχειρήσεων, και θα κινητοποιήσει τις δαπάνες E&A από τις επιχειρήσεις.

Περίληψη: Η Ελλάδα υστερεί στην έρευνα και την καινοτομία. Ο στόχος του συγκεκριμένου Άξονα είναι διττός: Πρώτον, η ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ επιστήμης και επιχειρήσεων. Αυτό γίνεται μέσω μιας μεταρρύθμισης που αυξάνει την εξωστρέφεια του ελληνικού οικοσυστήματος είτε μέσω του Ευρωπαϊκού προγράμματος HORIZON που προωθεί τη συνεργασία των οικοσυστημάτων E&A με άλλες χώρες, είτε μέσω της πλατφόρμας Elevate Greece για την ανάδειξη νεοσύστατων εταιρειών E&A.

Δεύτερον, η προώθηση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στην E&A. Οι προτάσεις περιλαμβάνουν την ανάπτυξη του προγράμματος Ερευνώ Δημιουργώ Καινοτομώ για την προώθηση καινοτόμων ιδεών, τη δημιουργία ενός προγράμματος για τη χρηματοδότηση της βασικής έρευνας σε περιοχές που εμφανίζουν σημαντική ανάπτυξη. Επίσης περιλαμβάνουν την αναβάθμιση των υποδομών των ερευνητικών κέντρων της χώρας, τη δημιουργία νέας γενιάς τεχνολογικών πάρκων για την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ του ακαδημαϊκού ερευνητικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την ανάπτυξη ενός πληροφοριακού συστήματος που θα ενημερώνει τα θεσμικά όργανα σε πραγματικό χρόνο.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΓΓΕΚ	Επένδυση στην αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών της χώρας. Περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την αναβάθμιση και επέκταση των υποδομών Ερευνητικών Κέντρων που λειτουργούν υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας. Το έργο θα συγχρηματοδοτηθεί από την ΕΤΕπ και θα ενισχύσει σημαντικά την ερευνητική ικανότητα σε σημαντικούς τομείς της επιστήμης και της	207

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		τεχνολογίας.	
Επένδυση	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΑΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	Δημιουργία δομών για την υποστήριξη της βασικής και της εφαρμοσμένης έρευνας. Περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: (1) Χρηματοδότηση της βασικής έρευνας με οριζόντια υποστήριξη για όλες τις επιστήμες, (2) Βιοϊατρική έρευνα σε διεθνώς ανταγωνιστικά επίπεδα, (3) Εφαρμοσμένη έρευνα για ιατρική ακριβείας, (4) Εφαρμοσμένη έρευνα για την ανάπτυξη Drones με χρηματοδότηση για Κέντρο Έρευνας και Ανάπτυξης Μη Επανδρωμένων Συστημάτων, (5) Ίδρυση Ινστιτούτου E & A για εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης, επεξεργασίας δεδομένων και ανάπτυξης αλγορίθμων, (6) Μεταφραστική Έρευνα σε τεχνολογίες βιώσιμων υλικών (σε συνεργασία με το MIT), (7) Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές συνεργασίες	140
Επένδυση	ΤΗ2ΟRΑΧ - ΕΞΕΛΙΞΙΜΟ ΟΛΙΣΤΙΚΟ ΥΒΡΙΔΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΑΜΥΝΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)	Αφορά στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος πληροφόρησης «επόμενης γενιάς» (Trellis Holistic & Hybrid Operational Ruggedized Autonomous exemplary system) για τη χώρα, βασισμένο σε τεχνολογίες AI & Machine-to-Machine Learning το οποίο «συνθέτει» διαφορετικούς τύπους και μορφές συνεργατικών υποδομών με άμεση επίπτωση στον τρόπο με τον οποίο τα θεσμικά όργανα λαμβάνουν αποφάσεις σε πραγματικό χρόνο σε θέματα ασφάλειας, άμυνας και πολιτικής προστασίας.	50
Επένδυση	ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ	Η επένδυση χρηματοδοτεί προτάσεις συνεργατικών έργων E&A μεταξύ επιχειρήσεων και Ερευνητικών Φορέων που αξιολογήθηκαν με πολύ υψηλή βαθμολογία στο κριτήριο «αριστείας». Οι επιλέξιμοι τομείς χρηματοδότησης της RIS3 είναι οι ακόλουθοι: 1) ΤΠΕ 2) Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη 3) Ενέργεια 4) Προηγμένα Υλικά-Κατασκευές, 5) Αγροδιατροφικός Τομέας, 6) Υγεία και φαρμακευτικά προϊόντα, 7) Μεταφορές και Εφοδιαστική, 8) Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες.	25
Επένδυση	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ - HORIZON 2020	Χρηματοδότηση έργων του HORIZON 2020 με τη "Σφραγίδα Αριστείας" με στόχο να ενισχυθούν κορυφαίες καινοτόμες εταιρείες για την παραγωγή εξαιρετικά προηγμένων προϊόντων ή/και υπηρεσιών.	18
Μεταρρύθμιση	ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	Ανάπτυξη της πλατφόρμας ELEVATE GREECE, ψηφιακής πύλης για διαπιστευμένες νεοσύστατες επιχειρήσεις με χαρακτηριστικά καινοτομίας και επεκτασιμότητας.	3

Άξονας 4.6: Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας

Σύνοψη

Τομείς/ τομέας πολιτικής: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας κύριων οικονομικών τομέων της χώρας, δηλαδή του τουρισμού, του πολιτισμού, της μεταποίησης, του αγροτικού τομέα και των υποδομών.

Στόχος: Μέσα από ένα ευρύ φάσμα επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων, ο στόχος του συγκεκριμένου Άξονα είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της ανθεκτικότητας των βασικών οικονομικών τομέων, όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός, η αγροδιατροφή, η μεταποίηση, καθώς και η βελτίωση των εθνικών μεταφορών και των υποδομών εφοδιαστικής αλυσίδας. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω μιας σειράς επενδύσεων που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας στους προαναφερθέντες τομείς, συνδέοντας σημαντικά οικονομικά κέντρα και αντιμετωπίζοντας γεωγραφικές και περιφερειακές ανισότητες.

Περίληψη: Ο συγκεκριμένος άξονας περιλαμβάνει επενδύσεις και συμπληρωματικές μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των βασικών τομέων της ελληνικής οικονομίας όπως του τουρισμού, του πολιτισμού, της αγροδιατροφής και της μεταποίησης. Ο άξονας περιλαμβάνει επίσης επενδύσεις σε έργα υποδομών που σχετίζονται με το σύστημα μεταφορών της χώρας με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της.

Τα προτεινόμενα μέτρα σε κάθε τομέα που αποσκοπούν στην επίτευξη των παραπάνω στόχων είναι τα εξής:

Στον πολιτισμό, προωθείται μια αναγκαία επένδυση των υποδομών και του εξοπλισμού των καταστημάτων ΟΔΑΠ με σκοπό τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Είναι σημαντικό ο πολιτισμός να λειτουργεί ως κινητήριο μοχλός της οικονομικής και της στρατηγικής ανάπτυξης των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών. Σημαντικές δράσεις πραγματοποιούνται και για την προστασία από την κλιματική αλλαγή, οι οποίες θα προστατεύσουν την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας μέσω έργων υποδομής για πρόληψη και αποκατάσταση των μνημείων της χώρας, καθώς επίσης θα αναπλάθονται και θα αξιοποιούνται εμβληματικά κτίρια και διαδρομές με στόχο την πολιτισμική εκμετάλλυσή τους. Οι ενέργειες αυτές αποτελούν το συνδυαστικό κρίκο για την υποστήριξη της κοινωνικής συνοχής μέσω της σύνδεσης του πολιτισμού με τον τουρισμό. Με σκοπό τη διαφοροποίηση του ελληνικού τουριστικού χαρτοφυλακίου, τη μείωση της εποχικότητας και την αύξηση των εσόδων γίνεται επίσης μια συστηματική προώθηση θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού όπως ο ορεινός, ο γαστρονομικός, ο τουρισμός ευεξίας, ο θαλάσσιος τουρισμός και οι συναφείς δραστηριότητες και ενισχύονται οι δράσεις για προσβάσιμες υποδομές.

Στην αγροδιατροφή προωθούνται δράσεις σχετικά με αποτελεσματικές μεθόδους παραγωγής που αυξάνουν την ποιότητα και την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων. Επιπλέον, προωθούνται δράσεις έρευνας και καινοτομίας, ενισχύεται ο προσανατολισμός στην αγορά καθώς και η ικανότητα διείσδυσης στις διεθνείς αγορές με σκοπό τον οικονομικό μετασχηματισμό του τομέα. Βασικό στοιχείο των επενδύσεων είναι η εισαγωγή ψηφιακών τεχνολογιών. Οι προτεινόμενες επενδύσεις μέσω της καινοτομίας και νέων φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων επεξεργασίας του προϊόντος μειώνουν τις επιπτώσεις του κλάδου στο περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή ενώ παράλληλα προωθούν την έρευνα και την καινοτομία.

Στη μεταποίηση, προωθείται η επιτάχυνση του προγράμματος μετασχηματισμού «Βιομηχανία 4.0», ο τομέας της έξυπνης παραγωγής στην Ελλάδα και η ανάπτυξη νέας γενιάς βιομηχανικών πάρκων. Οι επενδύσεις εστιάζονται στην ανάπτυξη νέων ή την αναβάθμιση υφιστάμενων γραμμών παραγωγής για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας. Έμφαση δίνεται στον προηγμένο και ψηφιακά ελεγχόμενο βιομηχανικό εξοπλισμό, στα συστήματα ελέγχου της παραγωγής και στην ανάπτυξη των βιομηχανικών συνεργασιών για την ενίσχυση της παραγωγής και της συνεργασίας στο βιομηχανικό οικοσύστημα.

Στις υποδομές προωθούνται ο ψηφιακός μετασχηματισμός και οι έξυπνες υποδομές με σκοπό την ανάπτυξη υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων συστημάτων υποδομής και μεταφορών. Σκοπός των επενδύσεων είναι τόσο ο έλεγχος και η συντήρηση των υποδομών όσο και ο εκσυγχρονισμός τους με λειτουργίες φιλικές προς το χρήστη. Το σύστημα μεταφορών είναι εξίσου σημαντικό για τον άξονα και μέσω της ανάπτυξης του δικτύου του σιδηροδρόμου θα ενισχυθούν τόσο οι επιχειρήσεις όσο και οι κάτοικοι των περιοχών του δικτύου. Επίσης προωθούνται επενδύσεις που θα ενισχύσουν την οδική ασφάλεια.

Σχετικά με τον Σύγχρονο Πολιτισμό, στον Άξονα προωθείται μια μεταρρύθμιση που αποσκοπεί στον καθορισμό των επαγγελματικών ιδιοτήτων και περιγραμμάτων για τους επαγγελματίες στη βιομηχανία της καλλιτεχνικής δημιουργίας και μέτρα υποστήριξης της καλύτερης ένταξης των επαγγελματιών αυτών στη οικονομία.

Παράλληλα εντάσσονται επενδυτικές δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της εκπαίδευσης και κατάρτισης των επαγγελματιών στην καλλιτεχνική δημιουργία μέσα από ένα στοχευμένο πρόγραμμα κατάρτισης σε νέες δεξιότητες (ήπιες, ψηφιακές) με στόχο την ενίσχυση του κλάδου στην απόκτηση εξωστρέφειας και δικτύωσης με σημαντικά οικονομικά και επαγγελματικά οφέλη. Παράλληλα προωθείται ο εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων σπουδών των ανώτερων κρατικών σχολών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης με στόχο να ικανοποιούνται ευρωπαϊκές προδιαγραφές και καλές πρακτικές που αναβαθμίζουν τόσο την παρεχόμενη εκπαίδευση όσο και τον τίτλο σπουδών.

Στον Άξονα επίσης περιλαμβάνεται μια σημαντική παρέμβαση για την υιοθέτηση του πολιτισμού και της τέχνης στις πρακτικές αντιμετώπισης και θεραπείας ψυχικών διαταραχών και την προάσπιση της ευζωίας και την προστασία της ψυχικής υγείας. Παράλληλα και με κριτήριο την αργυρή οικονομία και τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των υπερηλικών στους χώρους Πολιτισμού, περιγράφεται ένα πρόγραμμα προσβασιμότητας των υποδομών και της δημιουργίας προγραμμάτων για τη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα.

Τέλος στον Άξονα περιλαμβάνεται μια σημαντική επένδυση που ενθαρρύνει την ανάπτυξη του Σύγχρονου Πολιτισμού μέσα από την ενίσχυση της τοπικής παράδοσης, την υποστήριξη τοπικών κοινωνιών και ευρύτερων περιοχών με έντονο πολιτιστικό ενδιαφέρον και παράδοση, τη στήριξη της εγχώριας κινηματογραφίας και την ευρύτερη προώθηση, επικοινωνία και προβολή του πολιτιστικού προϊόντος της χώρας.

Επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	Αποκατάσταση του οδικού δικτύου και επισκευή επικίνδυνων οδοστρωμάτων σε διάφορες περιοχές της χώρας προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο λειτουργίας και ασφάλειας των οδικών μεταφορών. Το πρόγραμμα μειώνει τους κινδύνους οδικών ατυχημάτων και τις συνέπειές τους (απώλειες ζωής, τραυματισμοί, αναπηρίες) και έχει θετικές αναπτυξιακές επιπτώσεις, ιδίως στις περιοχές με υψηλή φόρτιση του οδικού δικτύου -λόγω τουρισμού- στη διάρκεια των θερινών μηνών.	450
Επένδυση	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ E-65 ΒΟΡΕΙΟ ΤΜΗΜΑ	Αυτοκινητόδρομος Τρίκαλα - Γρεβενά - Εγνατία Οδός (κεντρικός δρόμος, δρόμοι εξυπηρέτησης/δρόμοι σύνδεσης και συμπληρωματικές εργασίες), συνολικού μήκους 70,47 χλμ. Ολοκληρώνεται έτσι, με την κατασκευή του βόρειου τμήματός του, ο Ε65, ένας από τους βασικούς αυτοκινητοδρόμους της χώρας που συνδέει την Κεντρική Ελλάδα με τη Θεσσαλία και τη Δυτική Μακεδονία και φέρνει ταυτόχρονα πιο κοντά ολόκληρη τη νότια Ελλάδα με τα βόρεια σύνορά μας και την Ευρώπη.	452
Επένδυση	ΒΟΡΕΙΟΣ ΟΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	Επένδυση στην κατασκευή του ΒΟΑΚ που θα συνδέσει τις 4 μεγάλες πόλεις της Κρήτης αναβαθμίζοντας την μεγαλύτερη τουριστική περιοχή της χώρας και εκσυγχρονίζοντας το νησί. Η επένδυση θα βελτιώσει καταλυτικά την οδική ασφάλεια και θα κινητοποιήσει πολλές επιπλέον περιφερειακές επενδύσεις.	427
Επένδυση	ΕΞΥΠΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ (Smart Infrastructure)	Η επένδυση αποσκοπεί στη βελτίωση των τομέων του περιβάλλοντος και του πολιτισμού με ανάπτυξη «έξυπνων υποδομών» (Smart Infrastructure). Περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την ανάπτυξη: (1) Πληροφοριακού Συστήματος οριοθέτησης υδατορευμάτων, (2) Ψηφιακής τράπεζας για συναλλαγές αναλογίας κτιρίου-οικοπέδου, (3) Ψηφιακής δράσης μέτρησης και παρακολούθησης των ατμοσφαιρικών ρύπων και της θαλάσσιας ρύπανσης, (4) Έξυπνης υποδομής για τα δημόσια κτίρια και (5) Ανάπτυξης διαδραστικών ψηφιακών υπηρεσιών και παραγωγής ψηφιακού περιεχομένου για την προώθηση πολιτιστικών εκθεμάτων με επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα στα μουσεία.	174
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΕ ΕΡΓΟ ΣΔΙΤ	Εκσυγχρονισμός μέσω Σύμπραξης Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα του δικτύου σιδηροδρόμων με εμβληματική παρέμβαση στην ηλεκτροδότηση, σηματοδότηση, τηλεπικοινωνίες, ηλεκτρομηχανολογικών συστημάτων, της γραμμής από Πειραιά/Αθήνα έως Θεσσαλονίκη. Στόχος η ολοκλήρωση του μετασχηματισμού των σιδηροδρομικών μεταφορών για να γίνει η χώρα πύλη εμπορίου προς την Ευρώπη.	130
Επένδυση	ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	Δημιουργείται μια νέα γραμμή μήκους 36 χλμ προαστιακού σιδηροδρόμου από τα Άνω Λιόσια μέχρι τα Μέγαρα. Ενώνεται έτσι πολύ αποτελεσματικότερα από πλευράς Μέσων Μαζικής μεταφοράς η Δυτική Αττική με την Αθήνα και την υπόλοιπη Αττική, βελτιώνοντας την ποιότητα των μετακινήσεων των κατοίκων και των εργαζομένων στη Δυτική Αττική και δίνοντας πρόσθετες δυνατότητες ανάπτυξης στις επιχειρήσεις	85

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		της περιοχής και νέες ευκαιρίες στις δραστηριότητες αλυσίδων εφοδιασμού στην περιοχή.	
Επένδυση	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ	Επένδυση στον περαιτέρω εκσυγχρονισμό, τη βελτίωση και την αναβάθμιση περιφερειακών αεροδρομίων με έργα υποδομής (κανονισμοί της ΕΕ 1139/2018), που αποτελούν συμβατική υποχρέωση του κράτους. Η επένδυση αφορά τα 13 περιφερειακά αεροδρόμια και περιλαμβάνει: (α) Σχεδιασμό, μελέτη και σχετικές άδειες για τους αεροδιαδρόμους, (β) Κατασκευή (ανασχηματισμός) λωρίδων αεροδιαδρόμου, (γ) Κατασκευή Περιοχής Ασφαλείας αεροδιαδρόμου, (δ) Σηματοδότηση αεροδιαδρόμου, (ε) Περιμετρική περίφραξη τύπου NATO, (στ) Φωτισμός αεροδιαδρόμου. Στόχος να ανταποκριθεί το κράτος στις υποχρεώσεις που το αφορούν για την προσαρμογή των αεροδρομίων στους Ευρωπαϊκούς κανονισμούς και να τονωθεί η περιφερειακή ανάπτυξη στις αντίστοιχες περιοχές, πολλές από τις οποίες είναι εμβληματικές πύλες εισόδου τουριστών και επισκεπτών.	107
Επένδυση	ΕΞΥΠΝΕΣ ΓΕΦΥΡΕΣ	Δημιουργία συστήματος παροχής πληροφοριών με ειδικά συστήματα μετρήσεων και αισθητήρες για την προληπτική συντήρηση γεφυρών σε διάφορες περιοχές της χώρας. Το έργο θα αυξήσει το επίπεδο ασφαλείας των οδικών μεταφορών με σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους.	81
Επένδυση	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ	Ανάπτυξη ενός αξιόπιστου, οικονομικού και φιλικού στους χρήστες διαλειτουργικού συστήματος ηλεκτρονικών διοδίων για όλη την Ελλάδα. Το έργο αναπτύσσει ένα δίκαιο και διαφανή μηχανισμό χρέωσης για όλους τους χρήστες των αυτοκινητοδρόμων, βελτιώνει το επίπεδο εξυπηρέτησης που προσφέρουν (διαθεσιμότητα διαφορετικών επιλογών για αυτόματες ηλεκτρονικές πληρωμές) και δημιουργεί πολλαπλές οικονομίες στην λειτουργία τους.	65
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΣΕ	Αναβάθμιση της τηλεπικοινωνιακής υποδομής του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ) με την εγκατάσταση ειδικής τεχνολογικής υποδομής και κεραιών για τη μετάδοση σήματος σε όλο το σιδηροδρομικό δίκτυο, επιτρέποντας ανοικτή πρόσβαση σε τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, ικανοποιώντας τις λειτουργικές ανάγκες των τρένων καθώς και των επιβατών. Επιπλέον, στους σιδηροδρομικούς σταθμούς θα εγκατασταθεί υποδομή για γρήγορη πρόσβαση στο Διαδίκτυο, καθώς και σε ψηφιακές υπηρεσίες ενημέρωσης του κοινού. Η επένδυση προτείνεται να υλοποιηθεί με τη μορφή Σύμπραξης Δημοσίου-Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ).	24
Μεταρρύθμιση	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	Εγκατάσταση υπερσύγχρονου πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης χαρτοφυλακίου έργων και περιουσιακών στοιχείων στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, έτσι ώστε να παρέχονται ακριβείς πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο για τα στάδια όλων των εκτελούμενων έργων. Το έργο θα αυξήσει σημαντικά την αποτελεσματικότητα των	10

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		υποδομών της χώρας.	
Μεταρρύθμιση	ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	Ψηφιακή αναβάθμιση των υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών απλοποιώντας παράλληλα τις διαδικασίες μεταβιβάσεων οχημάτων, έκδοσης και ανανέωσης αδειών οδήγησης, διαχείρισης των εξετάσεων οδήγησης κα. Στόχος η μείωση της γραφειοκρατίας, η αύξηση της διαφάνειας και η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων στους πολίτες υπηρεσιών.	1
Μεταρρύθμιση	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	Εισαγωγή μέτρων και κινήτρων για να αυξηθεί η δηλωμένη εργασία για τους επαγγελματίες του κλάδου και να θωρακιστούν οι εργαζόμενοι, με παράλληλη ενίσχυση των μηχανισμών καταπολέμησης της πειρατείας. Το έργο θα συνδυαστεί με μέτρα απλούστευσης του φορολογικού και εργασιακού πλαισίου.	30
Επένδυση	Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΩΣ ΚΙΝΗΤΗΡΙΟΣ ΜΟΧΛΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	Πρωώθηση προγραμμάτων που αξιοποιούν τον πολιτισμό ως μοχλό ανάπτυξης ενισχύοντας ταυτόχρονα την ανθεκτικότητα του πολιτιστικού τομέα και την ενδυνάμωση των εργαζομένων στην πολιτιστική δημιουργία. Περιλαμβάνονται εδώ μεταξύ άλλων δράσεις για την αξιοποίηση του πολιτισμού ως πυλώνα ανάπτυξης τοπικών οικονομιών, για την ενίσχυση και ανάδειξη της χειροτεχνίας, τη δημιουργία υποδομών και την στήριξη σύγχρονων πολιτιστικών δράσεων σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, την ενθάρρυνση ανάπτυξης ψηφιακών αναπτυξιακών μοντέλων στον πολιτισμό, την στήριξη της εθνικής κινηματογραφικής παραγωγής και την προώθηση των ελληνικών πολιτιστικών προϊόντων στο εξωτερικό.	168
Επένδυση	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ	Η Ελλάδα έχει ένα τεράστιο πλούτο εναλίων αρχαιοτήτων που αυξάνεται συνεχώς όσο αναπτύσσεται η υποβρύχια τεχνολογία. Με το νέο σύγχρονο Μουσείο στο λιμάνι του Πειραιά καλύπτεται ένα κρίσιμο μουσειακό κενό, δημιουργείται ένα νέο τοπόσημο που θα βοηθήσει την τουριστική ανάπτυξη της πόλης και της Αττικής και βελτιώνεται ο αστικός ιστός, με έμμεση συνέπεια νέες επενδύσεις και θέσεις εργασίας στον Πειραιά.	50
Επένδυση	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ «ΑΣΗΜΕΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ» & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ανάπτυξη υποδομών και προγραμμάτων για προσέλκυση επισκεπτών τρίτης ηλικίας και ατόμων με ειδικές ανάγκες στους πολιτιστικούς χώρους καθώς και για τη δυνατότητα αξιοποίησης της τέχνης ως συνταγογραφούμενης θεραπείας («art on prescription»), για θέματα ψυχικής υγείας. Το έργο προάγει την κοινωνική συνοχή και φροντίζει για τους ηλικιωμένους και τους ευάλωτους.	38
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ	Ο Οργανισμός Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (πρώην ΤΑΠΑ) διαθέτει σημαντικά εργαστήρια κατασκευής εκμαγείων, ακριβίων αντιγράφων και απομιμημάτων και τα αντίστοιχα φυσικά και ηλεκτρονικά καταστήματα και η επένδυση αφορά στην ανακαίνιση	33

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
	ΠΟΡΩΝ (πρώην ΤΑΠΑ)	υποδομής και του εξοπλισμού του με τη χρήση νέων τεχνολογιών αιχμής και την αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται από τα καταστήματα του (φυσικά καταστήματα και διαδικτυακά). Στόχος η συνδρομή στην τουριστική ανάπτυξη και τα αυξημένα δημόσια έσοδα από τις πωλήσεις των σχετικών προϊόντων.	
Επένδυση	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ & ΦΥΣΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	Η επένδυση στοχεύει στην ενίσχυση της ταξιδιωτικής εμπειρίας για τουρίστες που επισκέπτονται περιοχές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε ό,τι αφορά τα μνημεία και τις φυσικές διαδρομές. Αντικείμενο είναι η αναβάθμιση των φυσικών υποδομών των μνημείων καθώς και υποδομών 5G που πρόκειται να εγκατασταθούν κατά μήκος των φυσικών και πολιτισμικών διαδρομών. Οι υποδομές συμπληρώνονται με: (α) Ψηφιακές υπηρεσίες, π.χ. πληροφοριών, (β) Υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου και (γ) Υπηρεσίες πιστοποίησης για παρόχους τοπικών αγαθών και υπηρεσιών.	30
Επένδυση	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	Προστασία εμβληματικών τόπων και μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας (Δίον, Δελφοί, Κνωσός, Φίλιπποι, Νερατζιά, Μυστράς) από τις επιπτώσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων και την κλιματική αλλαγή (πυρκαγιές, πλημμύρες, διάβρωση & κατολισθήσεις κ.λπ.).	24
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Επένδυση στην αναβάθμιση των υποδομών, φυσικών και ψηφιακών και των προγραμμάτων σπουδών των ανώτερων κρατικών σχολών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης για τις τέχνες και τη δημιουργική βιομηχανία που βρίσκονται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Το έργο έρχεται να αντιμετωπίσει όλα τα νομικά, ακαδημαϊκά, θεσμικά και άλλου είδους εμπόδια που αντιμετωπίζει η καλλιτεχνική εκπαίδευση. Η επένδυση στοχεύει ταυτόχρονα στη στήριξη ιδιωτικών σχολών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης.	14
Επένδυση	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ	Σχεδιασμός και υλοποίηση πέντε εμβληματικών πολιτιστικών διαδρομών με θεματικές αφηγήσεις και δύο με γεωγραφική αφήγηση, που καλύπτουν όλες τις περιόδους της ελληνικής ιστορίας και συνδέουν τουριστικούς προορισμούς σε όλη την ελληνική επικράτεια. Οι δράσεις που θα αναπτυχθούν γύρω τους περιλαμβάνουν την ανάπτυξη ψηφιακών διαδραστικών εφαρμογών, την αναβάθμιση της υποδομής υπηρεσιών και την συντήρηση και αποκατάσταση επιλεγμένων μνημείων. Το έργο θα δώσει την δυνατότητα ανάπτυξης παράλληλων καλλιτεχνικών και πολιτιστικών δράσεων.	11
Επένδυση	ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΡΓΑ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ	Εργασίες αποκατάστασης για τον Παρθενώνα και τα τείχη, συντήρηση συγκεκριμένων τμημάτων όλων των μνημείων της Ακρόπολης, ενοποίηση και σταθεροποίηση των πετρωμάτων και έργα πρόσβασης των επισκεπτών. Κατά τη διάρκεια αυτού του έργου, οι εργασίες τεκμηρίωσης θα πραγματοποιηθούν χρησιμοποιώντας ένα συνδυασμό συμβατικών και ψηφιακών μέσων.	8

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
Επένδυση	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	Επένδυση σε δράσεις και προγράμματα κατάρτισης δεξιοτήτων στους επαγγελματίες του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα. Η κατάρτιση στηρίζεται σε συνεργασίες με πολιτιστικά, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα για τη δημιουργία ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης για εργαζόμενους του κλάδου, και περιλαμβάνει τόσο ψηφιακές όσο και φυσικές (δια ζώσης) δράσεις. Στόχος είναι η ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού του τομέα, η θωράκιση των εργαζομένων του κλάδου και η μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων του.	5
Επένδυση	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	Επένδυση στην ανάπτυξη και στην διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος με παρεμβάσεις για τον Ορεινό τουρισμό, τον Τουρισμό Υγείας και Ευεξίας (αξιοποίηση Ιαματικών πηγών), τον Αγροτουρισμό και την Γαστρονομία, την αναβάθμιση των τουριστικών λιμανιών, τον Καταδυτικό τουρισμό, την προσβασιμότητα στις παραλίες. Στόχοι η βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος, η βελτίωση της απόδοσης των υφιστάμενων τουριστικών επενδύσεων και η διεύρυνση της τουριστικής περιόδου.	260
Επένδυση	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Επαναπροσδιορισμός και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού τουριστικών επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν προβλήματα απασχόλησης. Αφορά ιδίως εποχιακούς εργαζόμενους, μακροχρόνια άνεργους και υπαλλήλους που τέθηκαν σε αναστολή λόγω του COVID-19. Επικέντρωση σε 7 επαγγελματικές ειδικεύσεις. Το έργο θα οδηγήσει σε βελτίωση της απασχόλησης, καλύτερες αμοιβές αλλά και θα διευκολύνει τις τουριστικές επιχειρήσεις στην ανεύρεση προσωπικού με σύγχρονες δεξιότητες και αυξημένη εξειδίκευση.	46
Επένδυση	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ	Επένδυση στην δημιουργία οργανωμένων υποδοχών μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων της εφοδιαστικής αλυσίδας, που αποτελούν οργανικά ολοκληρωμένα σύνολα δομών υπηρεσιών και υποδομών. Το έργο θα ενισχύσει την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση και θα προωθήσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την κυκλική οικονομία του μεταποιητικού και επιχειρηματικού τομέα.	100
Επένδυση	ΕΞΥΠΝΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	Επιτάχυνση της αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού και των υποδομών των μεταποιητικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων με οικονομική ενίσχυση των σχετικών επενδύσεων σε συστήματα έξυπνης μεταποίησης και τεχνητής νοημοσύνης. Στόχος η βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας της μεταποίησης και η ενίσχυση ποιοτικών θέσεων εργασίας. Προβλέπεται συγχρηματοδότηση μέχρι 50%.	75
Επένδυση	ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	Πρωώθηση προγραμμάτων οικονομικής ενίσχυσης του αγροδιατροφικού τομέα για την πραγματοποίηση	520

Μέρος 2: Παρουσίαση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων – Ανάλυση συνολικών αποτελεσμάτων

Είδος	Τίτλος	Σύντομη Περιγραφή	€ εκ.
		επενδύσεων με προσανατολισμό την πράσινη γεωργία και την γεωργία ακριβείας, έμφαση στην συγχρηματοδότηση (μέσος όρος συγχρηματοδότησης 50%) και πρόταξη των συνεργασιών τόσο οριζόντιων (σε επίπεδο πρωτογενούς τομέα), όσο και κάθετων που αφορούν cluster που μπορούν να συνδυάζουν επιχειρήσεις και συνεργατικά σχήματα του πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα με στόχο την καινοτομία και την εξωστρέφεια. Περιλαμβάνεται εδώ και η συμβολαϊκή γεωργία. Τα προγράμματα αφορούν μεταξύ άλλων την καινοτομία και την οικολογική επεξεργασία γεωργικών προϊόντων, τον εκσυγχρονισμό του πρωτογενούς τομέα, την αναδιάρθρωση καλλιεργειών και την γενετική βελτίωση ζώων. Η επένδυση στοχεύει στην αύξηση της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, στην αύξηση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής και στην αύξηση των εξαγωγών.	
Επένδυση	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	Δημιουργία μιας τεχνολογικής πλατφόρμας και υποδομής για την υποστήριξη του εκσυγχρονισμού της γεωργίας που θα αποτελεί τον κεντρικό πυλώνα για την εφαρμογή πολιτικών (εθνικών και ευρωπαϊκών) για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του γεωργικού τομέα. Περιλαμβάνεται εδώ: (α) Η υποστήριξη των εξαγωγικών δραστηριοτήτων (πλατφόρμα που διευκολύνει την έκδοση πιστοποιητικών αναγκών για εξαγωγές, σύστημα Business Intelligence για εισαγωγές και εξαγωγές, πύλη για την προώθηση ελληνικών αγροτικών προϊόντων), (β) Η αγορά και ανάπτυξη τεχνολογικού εξοπλισμού χρήσιμου για την υποστήριξη του πρωτογενούς τομέα (X-band Meteorological Radar, Telemetry & Remote-Control Stations, Unmanned Aerial Vehicle Systems, υψηλής ανάλυσης δορυφορικές εικόνες και υποδομές για την ανάλυσή τους κ.λπ.) και (γ) Η ανάπτυξη ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων (για τη νέα ΚΑΠ, για την ασφάλιση αγροτικών προϊόντων, Management Information System για θέματα άρδευσης κ.λπ.).	47
Επένδυση	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	Ενίσχυση του εκσυγχρονισμού της παραγωγής των υδατοκαλλιεργειών και της διαφοροποίησης της παραγωγής. Οι ενισχύσεις αφορούν μεταξύ άλλων τις καινοτόμες λύσεις εξοπλισμού, την έρευνα, την μεταφορά τεχνογνωσίας και την εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού. Επίσης, προβλέπεται η δημιουργία τράπεζας γενετικού υλικού για απειλούμενα είδη και εμπορικά είδη ψαριών γλυκού νερού. Στόχος η αύξηση της παραγωγικότητας, η μείωση του κόστους παραγωγής, η αύξηση των εξαγωγών των προϊόντων του κλάδου και των θέσεων εργασίας που δημιουργεί.	35
Επένδυση	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ	Παρεμβάσεις αναβάθμισης μικρότερων περιφερειακών λιμένων σε νησιά και περιοχές με αναπτυσσόμενη τουριστική δραστηριότητα.	20
Επένδυση	ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ	Κατάρτιση αναλυτικού σχεδίου και μελέτης για την σταδιακή ανανέωση του στόλου των επιβατηγών πλοίων της χώρας στο πλαίσιο του πράσινου μετασχηματισμού της οικονομίας και	1